

POROČILO O UPRAVLJANJU Z JAVNIM DOLGOM REPUBLIKE SLOVENIJE

2014

Poročilo Ministrstva za finance Republike Slovenije o dolgu državnega proračuna Republike Slovenije, dolgu pravnih oseb javnega sektorja iz 87. člena Zakona o javnih financah, dolgu države po metodologiji presežnega primanjkljaja in dolga (ESA 2010) in poroštvih in jamstvih Republike Slovenije.

V skladu s transparentnostjo javnih financ Ministrstvo za finance Republike Slovenije s Poročilom o upravljanju javnega dolga Republike Slovenije za leto 2014 seznanja Vlado Republike Slovenije in Državni zbor z delom na tem področju. Poročilo je dokument, ki se na Ministrstvu za finance pripravlja v direktoratu za zakladništvo in direktoratu za javno premoženje in finančni sistem ter zajema dogajanja v letu 2014 na področju dolga državnega proračuna Republike Slovenije, dolga pravnih oseb javnega sektorja iz 87. člena Zakona o javnih financah, dolga države po metodologiji presežnega primanjkljaja in dolga (ESA 2010) in poroštev in jamstev Republike Slovenije.

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	Mednarodno okolje	1
1.2	Ocena kreditnega tveganja dolgoročnega zunanjega dolga.....	4
1.2.1	Ocena kreditnega tveganja Republike Slovenije v letu 2014	4
1.2.2	Mednarodna primerjava.....	5
1.3	Dolg državnega proračuna	6
2	OSNOVNA NAČELA IN STRATEŠKI CILJI ZADOLŽEVANJA IN UPRAVLJANJA Z DOLGOM DRŽAVNEGA PRORAČUNA	9
3	ZADOLŽEVANJE RS V LETU 2014 PO 81. ČLENU ZAKONA O JAVNIH FINANCAH.....	12
3.1	Obseg zadolževanja za potrebe izvrševanja financiranja proračuna Republike Slovenije za leto 2014 in odplačila glavnice naslednjih dveh proračunskih let.....	13
3.2	Instrumenti zadolževanja proračuna Republike Slovenije.....	15
3.2.1	Kratkoročno zadolževanje s 3-, 6- in 12-mesečnimi zakladnimi menicami	15
3.2.2	Kratkoročno zadolževanje s posojili EZRD	22
3.2.3	Zadolževanje z 18-mesečnimi zakladnimi menicami.....	22
3.2.4	Dolgoročno zadolževanje z obveznicami in posojili	23
3.2.5	Izdaje vrednostnih papirjev na podlagi 81.b člena ZJF za ohranitev stabilnosti finančnega sistema	26
3.3	Trgovanje z vrednostnimi papirji Republike Slovenije.....	26
4	UPRAVLJANJE Z DOLGOM.....	33
4.1	Valutna zamenjava USD obveznosti v EUR.....	33
4.1.1	Pogodbena podlaga za izvedbo valutne zamenjave za 5 in 10-letno tranšo izdaje obveznic.....	35
5	DOLG DRŽAVNEGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE.....	36
5.1	Osnovne značilnosti gibanja dolga državnega proračuna Republike Slovenije za obdobje 1993 do 2014	38
5.2	Osnovne značilnosti dolga državnega proračuna Republike Slovenije v letu 2014 .	39

6	DOLG PRAVNIH OSEB JAVNEGA SEKTORJA IZ 87. ČLENA ZAKONA O JAVNIH FINANCAH	44
6.1	Pojem pravnih oseb javnega sektorja iz 87. člena ZJF	44
6.2	Pravne podlage nadzora in spremljanja zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena ZJF 44	
6.3	Definicija zadolžitve	45
6.4	Gibanje zadolženosti pravnih oseb iz 87. člena ZJF v preteklih letih, stanje zadolžitve v letu 2014 in struktura zadolžitve	46
6.5	Izkoriščenost kvote zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena ZJF v letu 2014	51
7	DOLG SEKTORJA DRŽAVA (ESA 2010)	52
7.1	EDP april 2015	55
7.2	Pomoč evropskim državam	56
8	POROŠTVA IN JAMSTVA REPUBLIKE SLOVENIJE	58
8.1	Pravne podlage za izdajanje državnih poroštev	58
8.1.1	Državna poročstva izdana na podlagi splošnih poroštvnih zakonov	58
8.1.2	Državna poročstva izdana na podlagi posebnih poroštvnih zakonov	61
8.2	Izdana poročstva in jamstva Republike Slovenije v letu 2014	62
8.3	Unovčena poročstva in jamstva Republike Slovenije v letu 2014	64
8.4	Izterjava terjatev regresnih zahtevkov iz unovčenih poroštev in jamstev Republike Slovenije v letu 2014	67
8.5	Stanje poroštev in jamstev Republike Slovenije	68
9	PRIMERJAVA NEKATERIH KAZALCEV DOLGA MED DRŽAVAMI EMU	71
10	PRILOGA	I
10.1	Tabele	I
10.2	Standardna klasifikacija institucionalnih sektorjev (SKIS)	XII

KAZALO TABEL

Tabela 1-1: Stanje ocen dolgoročne kreditne sposobnosti Slovenije v letu 2014.....	5
Tabela 1-2: Primerjava ocen dolgoročnega kreditnega tveganja nekaterih EU držav za leti 2013 in 2014	6
Tabela 3-1: Realizirano zadolževanje Republike Slovenije v letu 2014 (v EUR).....	15
Tabela 3-2: Realizirano kratkoročno zadolževanje s trimesečnimi zakladnimi menicami v letu 2014.....	15
Tabela 3-3: Realizirano kratkoročno zadolževanje s šestmesečnimi zakladnimi menicami v letu 2014.....	16
Tabela 3-4: Realizirano kratkoročno zadolževanje z dvanajstmesečnimi zakladnimi menicami v letu 2014.....	16
Tabela 3-5: Struktura kupcev trimesečnih zakladnih menic izdanih v letu 2014 na primarnem trgu glede na SKIS (v %).....	20
Tabela 3-6: Struktura kupcev šestmesečnih zakladnih menic izdanih v letu 2014 na primarnem trgu glede na SKIS (v %).....	21
Tabela 3-7: Struktura kupcev dvanajstmesečnih zakladnih menic izdanih v letu 2014 na primarnem trgu po letih, glede na SKIS (v %)	21
Tabela 3-8: Realizirano zadolževanje z osemnajstmesečno zakladno menico v letu 2014	22
Tabela 3-9: Realizirano zadolževanje z izdajami obveznic RS v letu 2014	23
Tabela 3-10: Pregled najetih posojil v letu 2014.....	25
Tabela 3-11: Obveznice izdane na podlagi 81.b člena ZJF za ohranitev stabilnosti finančnega sistema.....	26
Tabela 3-12: Trgovanje z vsemi državnimi obveznicami v letih od 2005 do 2014 na borznem trgu	27
Tabela 5-1: Dolg državnega proračuna Republike Slovenije v letu 2014.....	36
Tabela 5-2: Spremembe stanja dolga državnega proračuna RS v letu 2014	37
Tabela 5-3: Dolg državnega proračuna RS po letih	40
Tabela 5-4: Struktura dolga državnega proračuna RS glede na instrument zadolžitve.....	41
Tabela 5-5: Struktura dolga državnega proračuna RS glede na ročnost do zapadlosti.....	41
Tabela 5-6: Tehtano povprečje ročnosti do zapadlosti dolga državnega proračuna RS.....	41
Tabela 5-7: Struktura dolga državnega proračuna RS glede na vrsto instrumenta oziroma obrestno mero	42

Tabela 5-8: Valutna struktura dolga državnega proračuna Republike Slovenije glede na valuto zadolžitve	43
Tabela 6-1: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF 2005 – 2014	46
Tabela 6-2: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po ročnosti	47
Tabela 6-3: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po vrsti dolga.....	47
Tabela 6-4: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 razdeljen na notranji/zunanji dolg.....	48
Tabela 6-5: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 razdeljen po instrumentu zadolžitve.....	48
Tabela 6-6: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 razdeljen glede na valuto zadolžitve	49
Tabela 6-7: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po dejavnostih pravnih oseb.....	49
Tabela 6-8: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 glede na razvrstitev pravnih oseb po Standardni klasifikaciji institucionalnih sektorjev	50
Tabela 7-1: Dolg države po metodologiji presežnega primanjkljaja in dolga (ESA – 2010)....	55
Tabela 7-2: Dolg države po metodologiji presežnega primanjkljaja in dolga (ESA – 2010)....	55
Tabela 7-3: Pregled prispevkov Republike Slovenije.....	57
Tabela 8-1: Izdana poročstva RS v letu 2014 - po pravni podlagi.....	62
Tabela 8-2: Izdana poročstva RS v letu 2014 - po dolžniku	63
Tabela 8-3: Unovčitve državnih poroštev in jamstev v letu 2014 – po pravni podlagi.....	64
Tabela 9-1: Primerjava nekaterih kazalcev dolga med državami članicami EMU za leto 2014	71
Tabela 10-1: Dolg državnega proračuna Republike Slovenije po letih, v %.....	I
Tabela 10-2: Dolg državnega proračuna Republike Slovenije po letih, v % BDP.....	II
Tabela 10-3: Dolg državnega proračuna RS po letih v skladu z metodologijo GFS, v milijonih EUR.....	III
Tabela 10-4: Račun financiranja državnega proračuna Republike Slovenije 2001-2014 – zadolževanje, v tisoč EUR	IV
Tabela 10-5: Račun financiranja državnega proračuna Republike Slovenije 2001-2014 - odplačilo dolga, v tisoč EUR.....	V
Tabela 10-6: Pregled vseh izdanih obveznic Republike Slovenije do 31. 12. 2014.....	VI

Tabela 10-7: Struktura dolga državnega proračuna Republike Slovenije glede na ročnost ob izdaji, v %.....	XI
---	----

KAZALO GRAFOV

Graf 1-1: Zahtevana donosnost 10-letnih obveznic izbranih držav evroobmočja	2
Graf 1-2: Doseganje Maastrichtskih kriterijev po državah članicah EU za leto 2014	3
Graf 1-3: Struktura dolga državnega proračuna Republike Slovenije za obdobje 1993–2014...	7
Graf 1-4: Gibanje dolga državnega proračuna RS in deleža dolga v % BDP	8
Graf 1-5: Gibanje obresti državnega proračuna RS v % BDP in % proračunskih odhodkov	8
Graf 3-1: Na avkcijah vpisani znesek po vrstah zakladnih menic v letu 2014	17
Graf 3-2: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 3-mesečnih zakladnih menic v času glede na domicil ponudnikov	17
Graf 3-3: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 6-mesečnih zakladnih menic v času glede na domicil ponudnikov	18
Graf 3-4: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 12-mesečnih zakladnih menic v času glede na domicil ponudnikov	19
Graf 3-5: Krivulje povprečnih obrestnih mer ob izdajah zakladnih menic po letih v obdobju od leta 2006 do 2014	19
Graf 3-6: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 18-mesečnih zakladnih menic v času, glede na domicil ponudnikov	22
Graf 3-7: Tehtana obrestna mera dolga državnega proračuna ob izdaji, izražena v evrih	25
Graf 3-8: Borzni trg – vrednostni obseg prometa in število poslov z državnimi obveznicami po letih	27
Graf 3-9: Borzni trg – vrednostni obseg prometa in število poslov z državnimi obveznicami po mesecih v letu 2014.....	28
Graf 3-10: Borzni trg – vrednostni obseg prometa in število transakcij po posameznih državnih obveznicah v letu 2014.....	28
Graf 3-11: Vrednostni obseg prometa primarnih vpisnikov z vrednostnimi papirji RS na MTS Slovenija in ostalem sekundarnem trgu (OTC) - enostransko	29
Graf 3-12: Zahtevna donosnost državnih obveznic, denominiranih v EUR, v letu 2014.....	30
Graf 3-13: Razmiki nad referenčno 10-letno EUR obveznico po državah	31
Graf 3-14: Zahtevana donosnost referenčnih 10-letnih EUR obveznic po državah	31
Graf 3-15: Zahtevana donosnost državnih obveznic, denominiranih v USD, v letu 2014	32
Graf 5-1: Dinamika sprememb stanj dolga državnega proračuna RS za obdobje 2000–2014 .	37

Graf 5-2: Struktura dolga državnega proračuna RS za obdobje 1993–2014.....	38
Graf 5-3: Struktura dolga državnega proračuna RS v letih 2000 – 2014 glede na rezidentstvo investitorjev ob zadolžitvi.....	39
Graf 6-1: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF 2000-2014.....	46
Graf 6-2: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po dejavnostih pravnih oseb.....	50
Graf 8-1: Izdana poroštva RS v letu 2014 - po pravni podlagi.....	63
Graf 8-2: Izdana poroštva RS v letu 2014 - po dolžniku	63
Graf 8-3: Stanje državnih poroštev in jamstev v letih od 2004 do 2014 – delež v BDP	70

1 UVOD

1.1 Mednarodno okolje

Leto 2014 je bilo obdobje šibkega gospodarskega okrevanja. Gospodarska rast v Evropski uniji (EU) je bila, v primerjavi s stagnacijo v letu 2013, v letu 2014 pozitivna in je dosegla 1,3 %. V tem letu so se v EU pojavljali deflacijski pritiski in medletna inflacija je znašala 0,6 %. V evroobmočju je gospodarska rast dosegla 0,9 %, medtem ko je bila inflacija 0,4 %. Tudi v ZDA je bila gospodarska aktivnost v letu 2014 nekoliko pospešena in je znašala 2,4 %, kar je 0,2 odstotne točke več kot leto poprej. Medletna inflacija v ZDA je v letu 2014 dosegla 1,6 %, kar je 0,1 odstotne točke več kot v letu 2013. Gospodarska aktivnost na Japonskem je bila upočasnjena in tudi osnovni cenovni pritiski so ostali umirjeni, zato je Japonska centralna banka razširila svoj program kvantitativnega sproščanja denarne politike. Na Kitajskem pa se je ob umirjenih inflacijskih pritiskih realna rast BDP še naprej upočasnjevala.

V evroobmočju so gospodarske razmere v letu 2014 sledile predvsem vplivu postopne in neenakomerne rasti v različnih regijah sveta, šibke dinamike svetovne trgovinske menjave, padanju cen nafte in drugih primarnih surovin ter šibkejšega deviznega tečaja evra. V razvitih gospodarstvih so h gospodarskem okrevanju pripomogli zmanjševanje razdolževanja zasebnega sektorja, izboljševanje razmer na trgih dela, krepitev zaupanja in akomodativne denarne politike, medtem ko so se šibkejša tržna gospodarstva še vedno spopadala s strukturnimi ovirami in zaostrenimi pogoji financiranja. Geopolitična tveganja, ki so izvirala iz konflikta med Ukrajino in Rusijo, niso bistveno vplivala na mednarodno gospodarsko aktivnost. Kljub splošni krepitvi gospodarstev, so ta še vedno ostajala šibka, kar je usmerjalo oblikovanje denarne politike.

Poleg šibkega gospodarskega okrevanja so denarno politiko v evroobmočju v letu 2014 zaznamovali tudi krčenje obsega posojil ter nizki inflacijski pritiski. Z zniževanjem kratkoročnih nominalnih obrestnih mer se je ožil tudi manevrski prostor za uporabo standardnega instrumenta denarne politike, saj so se obrestne mere približevale efektivni spodnji meji. Junija in septembra je Evropska centralna banka (ECB) znižala obrestne mere na efektivno spodnjo mejo ter uvedla negativno obrestno mero za odprto ponudbo mejnega depozita ECB ter napovedala vrsto ciljno usmerjenih operacij dolgoročnega refinanciranja. Ker so se inflacijski obeti še poslabševali, je ECB septembra 2014 napovedala nakupe listinjenih vrednostnih papirjev in kritih obveznic, ki jih je januarja 2015 podkrepila še z napovedjo odkupov vrednostnih papirjev javnega sektorja.

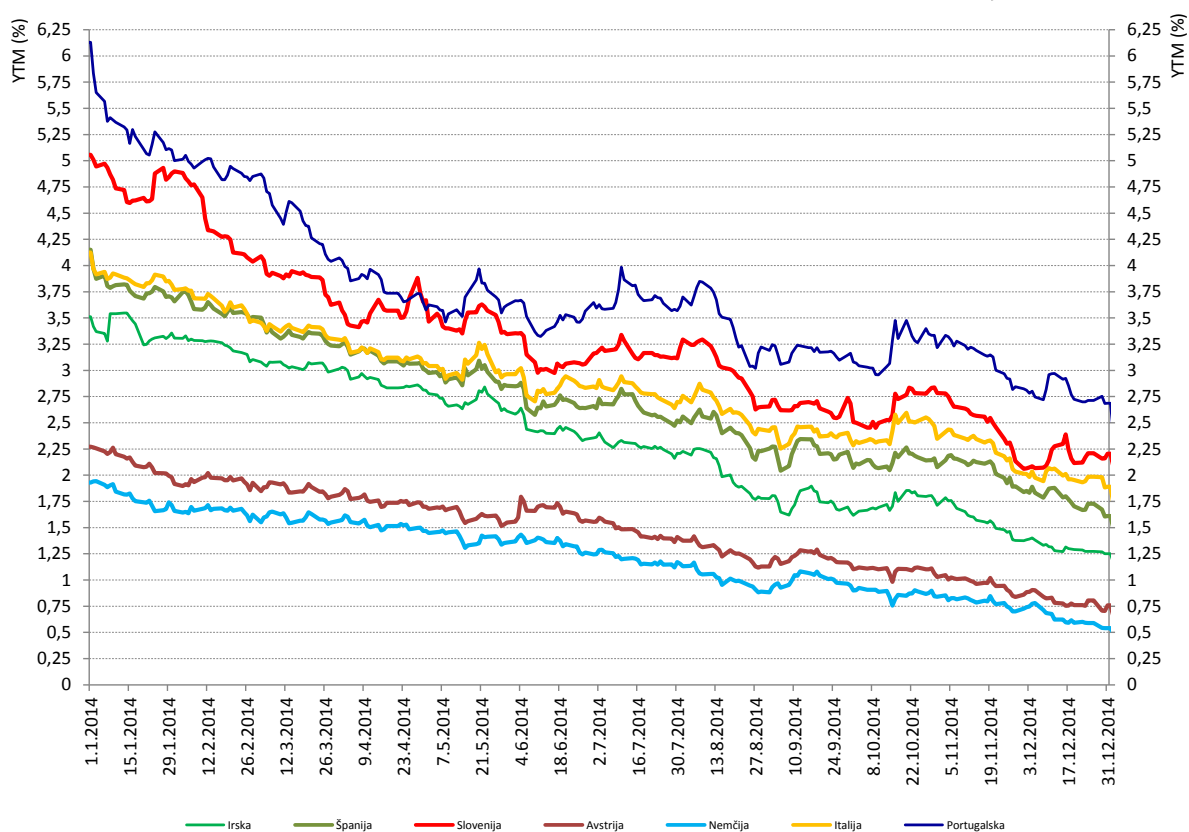
Razvoj dogodkov na primarnem trgu državnih obveznic je bil zaznamovan s padajočimi donosi, oženjem kreditnih razmikov ter razmeroma dobrim napredkom pri dostopu do finančnega trga za vse države EU. Napredek je bil viden tudi pri državah, ki so zaključile program finančne pomoči. V letu 2014 je Irska prvič po izhodu iz programa izdala

sindicirano obveznico, tudi Portugalska se je vrnila na primarne trge ter Grčija in Ciper sta v aprilu oziroma v juniju prvič po štirih letih izdala obveznice.

Gibanje zahtevane donosnosti na sekundarnem trgu državnih obveznic je bilo podobno gibanju le-teh na primarnem trgu. Razdrobljenost trgov, ki je bila značilna za krizo evroobmočja, se je v letu 2014 nadalje zniževala, saj so se razmiki med centralnimi in perifernimi državami evroobmočja čedalje bolj ožili in ta trend izkazovali čez vse leto. K zmanjšanju kreditnih razmikov je dodatno pripomoglo zmanjšanje volatilnosti ter povečanje nagnjenosti investorjev k tveganju.

Zahtevana donosnost državnih obveznic je imela trend padanja čez celotno leto 2014 (10-letna obveznica Nemčije je z 1,9 % z začetka leta padla na 0,5 % ob koncu leta; 10-letna obveznica Avstrije je v enakem obdobju padla z 2,3 % na 0,8 %, donosi španske 10-letne obveznice so se znižali s 4,2 % na 1,7 %). Trgi so nekoliko odreagirali na geopolitična tveganja zaradi Ukrajine in Srednjega Vzhoda, vendar je bil ta vpliv kratkotrajen.

Graf 1-1: Zahtevana donosnost 10-letnih obveznic izbranih držav evroobmočja

Vir: Bloomberg.

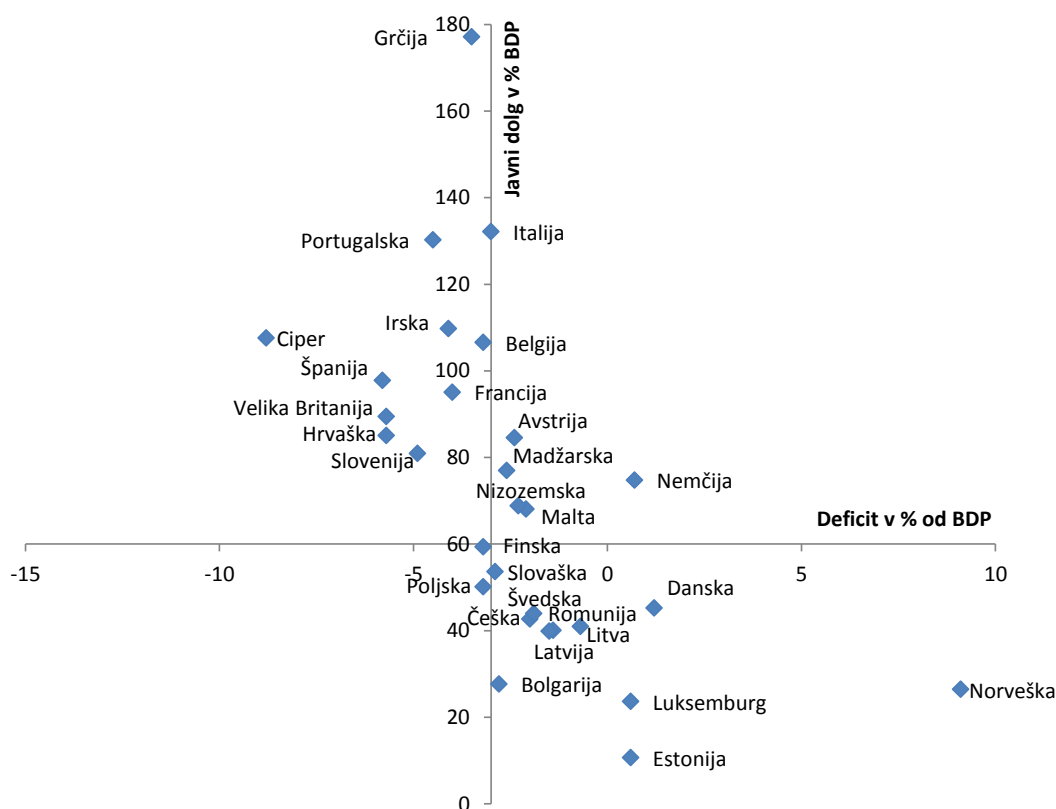
Javnofinančni primanjkljaj 28 držav Evropske unije se je leta 2014 zmanjšal za 0,3 odstotne točke na 2,9 % BDP, kar je posledica nadaljevanja strukturnih reform in ukrepov za javnofinančno konsolidacijo. Zmanjšanje proračunskega primanjkljaja je bila posledica predvsem znižanja deleža odhodkov. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je javnofinančni primanjkljaj Slovenije v letu 2014 znašal 4,9 %, kar je za 10 odstotnih točk manj

kot leta 2013. V letu 2013 so javnofinančni primanjkljaj močno povečali enkratni izdatki za dokapitalizacijo bank, ki so znašali 10,1 % BDP. Javnofinančni prihodki 28 držav EU v letu 2014 so znašali 45,2 % BDP, javnofinančni odhodki so znašali 48,1 % BDP.

Javni dolg je v 28 državah Evropske unije v letu 2014 narasel s 85,5 % na 86,8 % BDP, medtem ko je v evroobmočju narasel z 90,9 % na 91,9 %. Konec leta 2014 so najnižji dolg zabeležile naslednje države: Estonija (10,6 %), Luksemburg (23,6 %), Bolgarija (27,6 %), Romunija (39,8 %) in Latvija (40,0 %). Šestnajst držav je imelo dolg višji od 60 % BDP, med njimi tudi Slovenija. Po najvišjem dolgu pa so izstopale sledeče države: Grčija (177,1 %), Italija (132,1 %), Portugalska (130,2 %), Irska (109,7 %), Ciper (107,95 %) in Belgija (106,5 %).

Spodnji graf prikazuje razvrstitev držav EU glede na njihovo višino deficita in dolga ter umestitev te pozicije glede na Maastrichtske kriterije (odstotek deficita v BDP je 3 %, odstotek dolga v BDP je 60 %).

Graf 1-2: Doseganje Maastrichtskih kriterijev po državah članicah EU za leto 2014

Vir: Eurostat, podatki na dan 4. 5. 2015.

1.2 Ocena kreditnega tveganja dolgoročnega zunanjega dolga

Eno izmed meril zmožnosti izpolnjevanja obveznosti države so tudi kreditne ocene za dolgoročno zadolževanje, ki jih dodeljujejo mednarodne agencije za ocenjevanje kreditnega tveganja (rating agencije). Pri ocenjevanju sposobnosti države, da bo vrnila izposojena sredstva, upoštevajo priznane rating agencije predvsem:

- *ekonomsko moč in raven bogastva;*
- *institucionalno trdnost;*
- *finančno moč države;*
- *verjetnost pomembnih negativnih dogodkov.*

Republika Slovenija ima za ocenjevanje kreditne sposobnosti (kreditni rating) od leta 1996 sklenjene pogodbe s tremi agencijami, ki imajo največji tržni delež med agencijami, ki so registrirane za izdelavo ratingov. Te so: Standard&Poor's, Moody's in Fitch.

Poleg tega so v letu 2014 izdelale ali vzdrževale nenaročeno (angl. unsolicited) kreditno oceno še japonski agenciji JCRA, R&I, korejska agencija NICE ter agencija Capital Intelligence s Cipra.

1.2.1 Ocena kreditnega tveganja Republike Slovenije v letu 2014

V skladu z Uredbo (ES) št. 1060/2009 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o bonitetnih agencijah (s spremembami) so bonitetne agencije zavezane, da revidirajo bonitetno oceno države najmanj vsakih šest mesecev. Tako je bonitetna agencija sedaj obvezana, da v decembru objavi koledar objav bonitetnih ocen držav v naslednjih 12 mesecih. V koledarju lahko določi največ tri datume, na katere bo objavila bonitetno oceno določene države.

Zaradi tveganja vzdržnosti rasti v glavnih gospodarskih partnericah, slabih makroekonomskih izglede v območju evra, vprašljivosti rešitve stanja v bančnem sektorju ter politične negotovosti od leta 2011 do vključno leta 2013 so bonitetne agencije zniževale kreditno oceno Republiki Sloveniji. Vendar pa se je trend zniževanja v letu 2014 ustavil, zaradi napredka pri stabilizaciji razmer v bančnem sektorju, gospodarskem okrevanju ter umiritvi političnih napetosti.

Glavni poudarki in razlogi, na podlagi katerih so agencije utemeljile ohranjanje nespremenjene dolgoročne kreditne ocene Republike Slovenije skozi leto 2014, so naslednji:

- (1) *Po kapitalski injekciji v največji dve banki v državni lasti NLB in NKBM ter očiščenju slabih terjatev iz njunih bilanc konec leta 2013 je bančni sektor začel postopno okrevati in bil tudi*

tekom leta 2014 deležen dodatnih reševalnih ukrepov, kar je še dodatno okrepilo razmere v bančnem sektorju.

(2) Rast slovenskega gospodarstva je bila tekom leta boljša od tiste, ki so jo agencije pričakovale v svojih napovedih; k njej je največ pripomogla izvozna usmerjenost gospodarstva.

(3) Po volitvah v sredini leta 2014 in z oblikovanjem nove vlade so se politične nestabilnosti nekoliko umirile, kar je pogoj za uspešno implementacijo reformnih programov.

Pregled kreditnih ocen Republike Slovenije za dolgoročni dolg v letu 2014 je razviden iz spodnje tabele.

Tabela 1-1: Stanje ocen dolgoročne kreditne sposobnosti Slovenije v letu 2014

Standard&Poor's	Moody's	Fitch
A-	Ba1 ¹	BBB+

Vir: Poročila bonitetnih agencij.

1.2.2 Mednarodna primerjava

Bonitetne ocene evropskih držav so se v letu 2014 pri nekaterih državah zviševale (npr. Irska, Grčija, Ciper, Španija,...), v glavnem pa so ostajale nespremenjene. V dinamiki bonitetnih ocen so se tekom leta namreč že odražale implementacije strukturnih reform ter okrevanja nekaterih gospodarstev.

¹ Moody's je 23. januarja 2015 Republiki Sloveniji zvišal bonitetno oceno na Baa3 in jo tako ponovno uvrstil med države z nizkim tveganjem.

Tabela 1-2: Primerjava ocen dolgoročnega kreditnega tveganja nekaterih EU držav za leti 2013 in 2014

Država	2014			2013		
	Standard& Poor's	Moody's	Fitch	Standard& Poor's	Moody's	Fitch
Belgija	AA	Aa3	AA	AA	Aa3	AA
Danska	AAA	Aaa	AAA	AAA	Aaa	AAA
Nemčija	AAA	Aaa	AAA	AAA	Aaa	AAA
Grčija	B	Caa1	B	B-	Caa3	B-
Španija	BBB	Baa2	BBB+	BBB-	Baa3	BBB
Francija	AA	Aa1	AA	AA	Aa1	AA+
Irska	A	Baa1	A-	BBB+	Ba1	BBB+
Italija	BBB-	Baa2	BBB+	BBB	Baa2	BBB+
Luksemburg	AAA	Aaa	AAA	AAA	Aaa	AAA
Nizozemska	AA+	Aaa	AAA	AA+	Aaa	AAA
Avstrija	AA+	Aaa	AA	AA+	Aaa	AAA
Portugalska	BB	Ba1	BB+	BB	Ba3	BB+
Finska	AA+	Aaa	AAA	AAA	Aaa	AAA
Švedska	AAA	Aaa	AAA	AAA	Aaa	AAA
Združeno kraljestvo	AAA	Aa1	AA+	AAA	Aa1	AA+
Ciper	B+	B3	B-	B-	Caa3	B-
Malta	BBB+	A3	A	BBB+	A3	A
Slovaška	A	A2	A+	A	A2	A+
Slovenija	A-	Ba1	BBB+	A-	Ba1	BBB+

Vir: Bloomberg, stanje na dan 31.12.2013 in 31.12.2014.

1.3 Dolg državnega proračuna

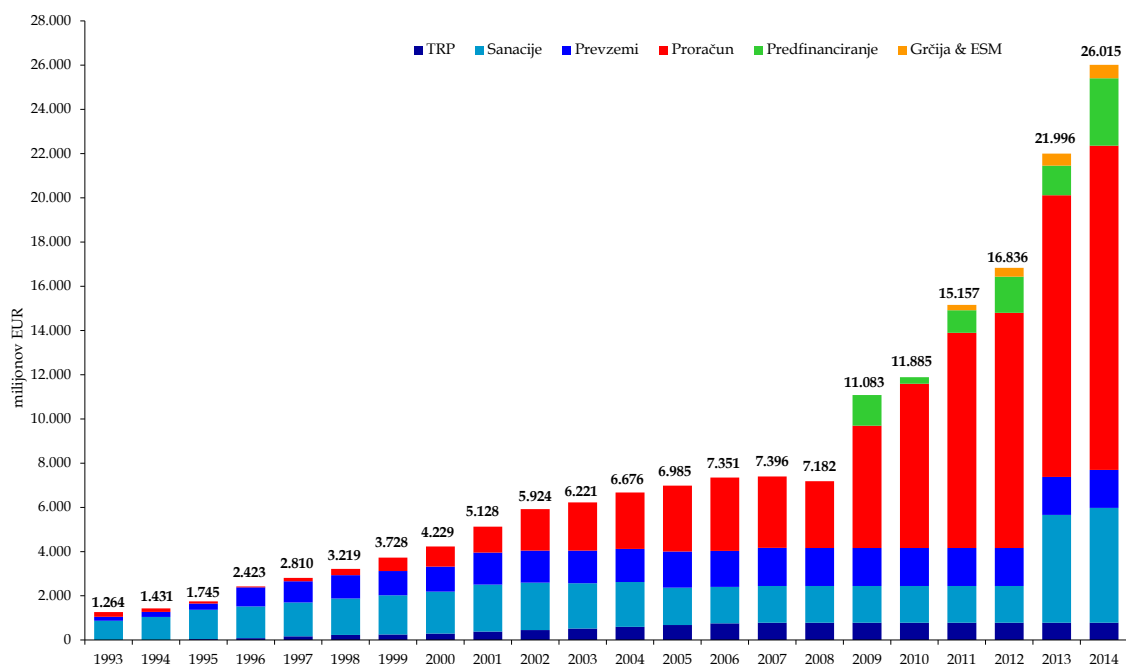
Na nastanek in gibanje dolga državnega proračuna Republike Slovenije je v obdobju od nastanka samostojne države Slovenije vplivalo več faktorjev, in sicer:

- prevzemi dela dolga bivše SFRJ v procesu sukcesije po njenem razpadu ter prevzemi dolga pravnih subjektov,
- program sanacije bančnega in realnega sektorja v zgodnjih devedesetih letih in sanacija bank v letih 2013 in 2014,
- financiranje posebnih razvojnih programov,
- financiranje primanjkljaja državnega proračuna,
- dodatno zadolževanje za predfinanciranje tj. povečano zadolževanje v tekočem letu za odplačilo dolga iz naslova glavnih prihodnjih dveh proračunskih let in

- od leta 2010 naprej tudi finančna pomoč namenjena državam članicam Evropske unije (neposredna finančna pomoč Grčiji in pomoč preko evropskih mehanizmov za stabilnost).

Na povečanje dolga sta v manjši meri vplivala tudi indeksacija glavnih (TOM) in vrednostne spremembe (posledica gibanja tečajev), ki izhajata iz različnih lastnosti instrumentov zadolževanja v portfelju.

Graf 1-3: Struktura dolga državnega proračuna Republike Slovenije za obdobje 1993–2014

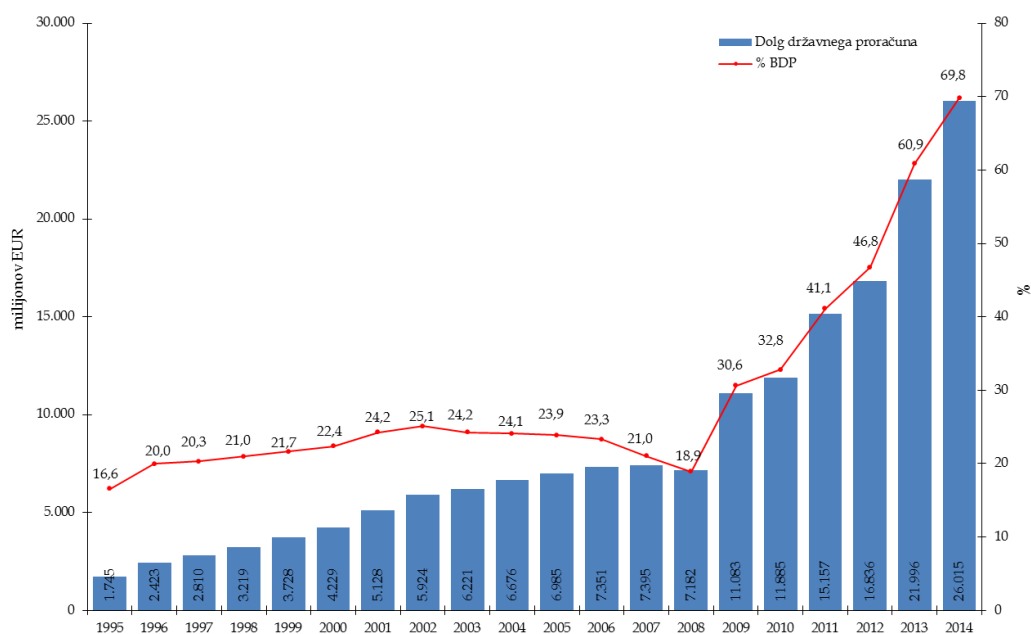

Vir: MF.

Skladno z začetkom finančne in gospodarske krize v Sloveniji, tj. z negativnimi stopnjami rasti bruto domačega proizvoda in z visokimi proračunskimi primanjkljaji, je v grafu 1-4 opaziti vidno spremembo trenda gibanja dolga. Trend zniževanja deleža dolga državnega proračuna v % BDP se je prekinil v letu 2008 in v letih, ki so sledila, se je dolg državnega proračuna Republike Slovenije povečeval, kar je v obdobju gospodarske krize posledica nominalnega povečanja dolga državnega proračuna in znižanja bruto domačega proizvoda. Največji nominalni porast dolga državnega proračuna se je zgodil v letu 2013 in sicer za 5.159,4 milijonov EUR, ko se je dolg še dodatno povečal zaradi financiranja ukrepov za krepitev stabilnosti bank. Od prelomne točke, tj. od leta 2008, do konca leta 2014 se je dolg povečal za 18.833 milijonov EUR oziroma 50,9 % BDP in na dan 31. 12. 2014 znašal 26.015 milijonov EUR.

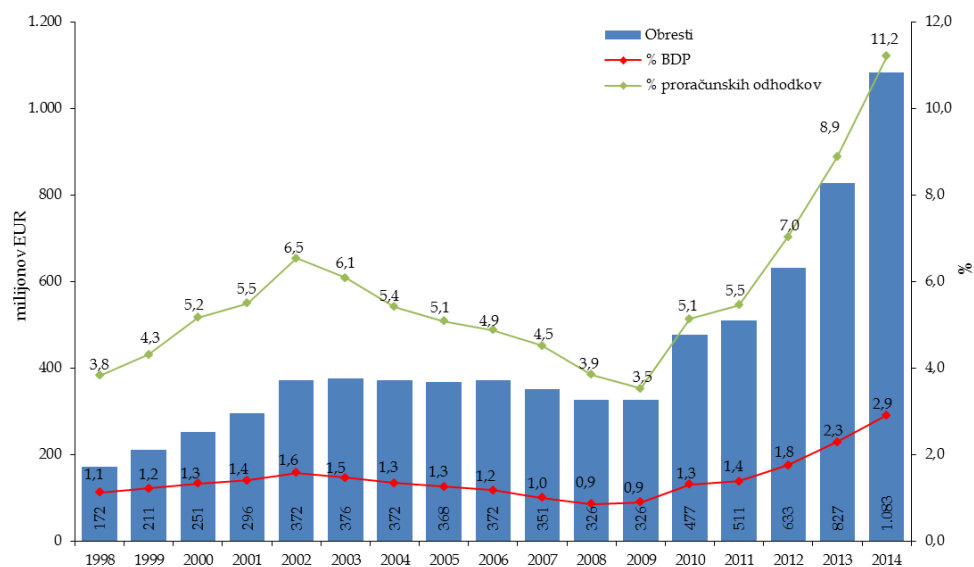
Zaradi povečanega zadolževanja, od leta 2009 naprej, so se posledično vsako leto povečali tudi izdatki državnega proračuna za obresti, ki so v letu 2014 znašali 1.082,6 milijonov EUR oziroma 2,9 % BDP.

Graf 1-4: Gibanje dolga državnega proračuna RS in deleža dolga v % BDP

Vir: MF.

Graf 1-5: Gibanje obresti državnega proračuna RS v % BDP in % proračunskih odhodkov

Vir: MF.

2 OSNOVNA NAČELA IN STRATEŠKI CILJI ZADOLŽEVANJA IN UPRAVLJANJA Z DOLGOM DRŽAVNEGA PRORAČUNA

Temeljni strateški cilji zadolževanja in upravljanja z dolgom državnega proračuna so:

1. Zagotovitev pravočasnega financiranja izvrševanja državnega proračuna v potrebnem obsegu.
2. Minimiziranje stroška financiranja v dolgoročnem obdobju ob vzdržnem tveganju refinanciranja.
3. Izvedba transakcij z uporabo tržnih metod.
4. Minimiziranje izpostavljenosti tržnim tveganjem.
5. Širitev investicijskega zaledja (institucionalno in geografsko).
6. Zagotovitev stalnega, zanesljivega dostopa do virov financiranja.
7. Čim boljše pozicioniranje vrednostnih papirjev Republike Slovenije med državami članicami evro območja.
8. Razvoj sekundarnega trga državnih vrednostnih papirjev s ciljem učinkovitega in preglednega oblikovanja tržne cene državnih vrednostnih papirjev.
9. Povečanje likvidnosti državnih vrednostnih papirjev.
10. Oblikovanje krivulje donosnosti slovenskih državnih vrednostnih papirjev.

Osnovno načelo zadolževanja in upravljanja z dolgom državnega proračuna je uskladitev cilja dolgoročno čim nižjega stroška zadolževanja s strukturo ročnosti državnega dolga, ki zagotavlja primerno raven tveganja refinanciranja dolga ter valutno in obrestno strukturo državnega dolga, ki zagotavlja čim manjšo izpostavljenost tečajnim, obrestnim in drugim tveganjem.

Takšno osnovno načelo in strateški cilji zadolževanja in upravljanja z državnim dolgom se dosegajo s primerno strukturo zadolževanja. Na zadolževanje in upravljanje z dolgom državnega proračuna vplivajo pogoji finančnega trga, kreditno tveganje države pa tudi kvaliteta makroekonomskih politik države in institucionalne zmožnosti izvrševanja reform. Predpogoj za učinkovito upravljanje z dolgom je jasen makroekonomski okvir, v katerem sta izvršilna in zakonodajna veja oblasti zavezani zagotoviti pogoje za vzdržno raven gospodarske rasti in dolga.

Primeren nabor ročnosti izdaj dolžniških državnih vrednostnih papirjev, primerna višina posamezne izdaje in število izdaj v posameznem letu je tudi predpogoj za oblikovanje krivulje donosnosti in primerno raven likvidnosti sekundarnega trga dolžniških državnih vrednostnih papirjev. Informacija o tržni ceni dolžniških državnih vrednostnih papirjev, ki se oblikuje na aktivnem sekundarnem trgu, je ključnega pomena tako za državo, saj je predpogoj za uspešno izvedbo novega zadolževanja države, kakor tudi za ostale deležnike slovenskega finančnega trga.

Za doseganje postavljenih strateških ciljev zadolževanja in upravljanja z državnim dolgom je potrebna tudi ustreznost ureditev primarnega in sekundarnega trga državnih dolžniških vrednostnih papirjev. Ob vstopu v Evropsko monetarno unijo je bil na področju zadolževanja cilj Republike Slovenije zagotoviti institucionalno infrastrukturo, primerljivo ureditvi v drugih državah evroobmočja, ki naj bi tako državi kot tudi ostalim subjektom gospodarstva omogočila čim hitrejšo integracijo v stroškovno in operativno učinkovit skupni evropski finančni trg. V ta namen je Vlada Republike Slovenije dne 13. 12. 2006 s sklepom št. 40200-2/2006/5 določila smernice za spremembo organizacije primarnega in sekundarnega trga državnih vrednostnih papirjev Republike Slovenije po vstopu v Evropsko Monetarno Unijo (v nadaljevanju: Smernice), s katerimi so bili določeni naslednjih ključni cilji:

- širitev investicijskega zaledja (institucionalno in geografsko) na čim širši evropski prostor z organizacijo in strukturo primarnega trga državnih vrednostnih papirjev, primerljivo drugim državam članicam EMU;
- učinkovito in transparentno oblikovanje realne tržne cene državnih vrednostnih papirjev v evropskem prostoru z vzpostavitvijo ustrezne standardne platforme za trgovanje z referenčnimi državnimi vrednostnimi papirji in
- ustrezen sistem poravnave, ki je hkrati pogoj za povečanje likvidnosti dolgoročnih državnih vrednostnih papirjev.

Skladno Smernicam je bila z letom 2007 vzpostavljena skupina primarnih vpisnikov za obveznice Republike Slovenije, v katero so vključene tako mednarodne kot domače banke, ki imajo znanje in kapaciteto za vodenje sindiciranih izdaj obveznic in ki so zavezane tudi k uradnemu vzdrževanju likvidnosti obveznic Republike Slovenije na izbranem elektronskem trgovalnem sistemu.² Izdaja obveznic Republike Slovenije na sindiciran način s ponudbo na evropskem finančnem trgu in z vpisom v KDD – Centralno klirinško depotno družbo, ki je vzpostavila povezavo svojega sistema s sistemoma mednarodnih klirinško depotnih družb Euroclear Bank SA/NV in Clearstream Banking, société anonyme, je bila s programi financiranja proračunov RS od 2007 dalje določena kot primarni instrument financiranja državnega proračuna. S takšnimi ukrepi je bila dosežena širitev investitorskega zaledja (institucionalno in geografsko) na mednarodni finančni trg in zagotovljena primerna raven likvidnosti sekundarnega trga obveznic RS.

Organizacija primarnega in sekundarnega trga vrednostnih papirjev Republike Slovenije, ki je bila vzpostavljena na podlagi Smernic, je ostala v veljavi tudi v zahtevnih razmerah svetovne finančne krize v 2008.

² Izbor skupine primarnih vpisnikov in sklenitev pogodb z njimi se izvaja periodično (sprva vsaki dve leti, od 2010 dalje letno). Na podlagi kriterijev za izbor elektronskega trgovalnega sistema za uradno vzdrževanje likvidnosti obveznic RS je bil ob periodičnih izborih skupine primarnih vpisnikov od 2007 dalje s strani odbora primarnih vpisnikov, v katerem kot predstavnik izdajatelja obveznic Republike Slovenije sodeluje tudi Ministrstvo za finance, potrjen izbor MTS Slovenia kot izbranega elektronskega trgovalnega sistema za posamezno obdobje.

V odzivu na krizne razmere je bilo s spremembo 81. člena Zakona o javnih financah konec leta 2008 v posameznem letu poleg zadolževanja za financiranje izvrševanja državnega proračuna tekočega leta dovoljeno tudi zadolževanje do višine odplačil glavnice državnega dolga naslednjih dveh proračunskih let (predfinanciranje). Predfinanciranje omogoča tržnim razmeram ustrezno uravnavanje dinamike zadolževanja, kar je še posebej pomembno v kriznih in negotovih obdobjih. Omogoča tudi izdajo državnih obveznic v višini, primerni za referenčne državne obveznice, s tem pa tudi primerno likvidnost izdaj in oblikovanje krivulje donosnosti državnih obveznic. Pri predfinanciranju je potrebno upoštevati, da gre le za spremembo časa zadolžitve in ne za povečevanje zadolževanja ter stanja dolga nad višino, potrebno za financiranje proračunov bodočih let, saj se v posameznem letu zadolžitev za potrebe proračuna tekočega leta zmanjša za v predhodnem letu vnaprej izvršeno zadolžitev. V letu 2009 je bila v program financiranja vključena tudi možnost izvedbe alternativnih instrumentov financiranja, v kolikor zaradi kriznih razmer na finančnem trgu financiranja državnega proračuna ne bi bilo mogoče zagotoviti z avkcijami zakladnih menic in izdajo obveznic kot primarnega dolgoročnega instrumenta financiranja. Takšna možnost se za primer oteženega dostopa Republike Slovenije do financiranja z izdajo obveznic na evropskem finančnem trgu ohranja tudi v programih financiranja naslednjih let. Zaradi razmer na evropskem trgu, kot tudi zaradi poslabšanja gospodarskih razmer v Sloveniji, se je z izdajo obveznic Republike Slovenije, denominiranih v USD, v letu 2012, 2013 ter 2014 investitorsko zaledje za izdaje slovenskih državnih obveznic širilo tudi na ameriški finančni trg.

3 ZADOLŽEVANJE RS V LETU 2014 PO 81. ČLENU ZAKONA O JAVNIH FINANCAH

Skladno s 1. odstavkom 81. člena Zakona o javnih financah - ZJF (Uradni list RS, št. 11/11-uradno prečiščeno besedilo, 14/13 - popr., 101/13) se država za izvrševanje državnega proračuna v tekočem proračunskem letu lahko zadolži doma in v tujini do višine primanjkljaja bilance prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb in odplačil glavnice dolga, ki zapadejo v plačilo v tekočem proračunskem letu, in do višine, potrebne za odplačila glavnice dolga državnega proračuna, ki zapadejo v plačilo v prihodnjih dveh proračunskih letih. Decembra 2013 je bil ZJF dopolnjen (Uradni list RS, št. 101-3677/2013, veljavnost 10.12.2013) z 81. b členom, ki določa, da se država lahko v obdobju do 31.12.2014 zadolžuje tudi za pridobitve kapitalskih naložb države zaradi ohranitve stabilnosti finančnega sistema. V skladu z 82. členom ZJF se lahko izvaja zadolževanje tudi za upravljanje z dolgom državnega proračuna. Obseg zadolževanja za izvrševanje državnega proračuna za leto 2014 določa 40. člen Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 /ZIPRS1415/ (Uradni list RS, št. 101/13, 9/14 - ZRTVS-1A, 25/14 - ZSDH-1, 38/14, 84/14, 95/14 - ZUJF-C, 95/14 in in 14/15).

V skladu s 84. členom ZJF se zadolževanje države v proračunskem letu izvaja na podlagi programa financiranja, ki ga sprejme vlada. Zadolževanje za izvrševanje proračuna in upravljanje z državnim dolgom je v letu 2014 potekalo v skladu s Programom financiranja proračuna Republike Slovenije za leto 2014 (sklep Vlade št. 41003-9/2013/5 z dne 9. 1. 2014 in sklep Vlade št. 41003-9/2013/8 z dne 11. 12. 2014 - 1. sprememba) - v nadaljevanju: Program financiranja.

Predlagani izbor in struktura instrumentov zadolževanja v programu financiranja za leto 2014 sta bila prilagojena finančnim in gospodarskim razmeram v Sloveniji, v katerih je bilo potrebno zagotoviti možnost učinkovitega izvajanja alternativnih scenarijev izvedbe zadolževanja. V kolikor financiranja državnega proračuna zaradi razmer na finančnem trgu ni bilo mogoče izvesti z izdajo državnih obveznic, ki so primarni instrument financiranja državnega proračuna, je bila predvidena možnost izvesti zadolževanje z alternativnimi dolgoročnimi instrumenti financiranja in/ali s povečanim obsegom kratkoročnega zadolževanja. Instrumenti zadolževanja so bili v letu 2014 namenjeni tudi financiranju ukrepov za krepitev stabilnosti bank v skladu z zakonom, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. V skladu z zakonom in Programom financiranja so bili za ta namen vrednostni papirji izdani z izročitvijo banki kot stvarni vložek v osnovni kapital banke na podlagi sklepa pristojnega organa o pridobitvi kapitalske naložbe. Program je vključeval tudi predlog transakcij upravljanja z državnim dolgom na podlagi 82. člena ZJF in načina njihove izvedbe. V program je bila vključena tudi ocena višine in strukture dolga proračuna RS po izvedbi zadolževanja v letu 2014.

3.1 Obseg zadolževanja za potrebe izvrševanja financiranja proračuna Republike Slovenije za leto 2014 in odplačila glavnice naslednjih dveh proračunskih let

Program financiranja proračuna Republike Slovenije za leto 2014 (sklep Vlade št. 41003-9/2013/5 z dne 9. 1. 2014) je določal, da se država na podlagi 81. člena ZJF, Sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2014 /DP2014-A/ (Uradni list RS, št. 102/13), obsega zadolžitve za leto 2014, določenega v 1. odstavku 40. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 /ZIPRS1415/, upošteva spremembo stanja sredstev na računu in predfinanciranje, izvršeno v letu 2013, v letu 2014 lahko zadolži za financiranje izvrševanja proračuna RS največ v višini 3.531.715.177,07 EUR. V skladu z 81. členom ZJF je poleg financiranja izvrševanja proračuna RS za leto 2014 bilo dovoljeno tudi predčasno financiranje dela potreb prihodnjega dveletnega obdobja. Največji obseg zadolževanja, ki ga je zakon dovoljeval za ta namen v letu 2014, je bila vsota odplačil glavnice v letih 2015 in 2016, skupno do 4.211.814.541,48 EUR. Skupni maksimalni dovoljeni obseg zadolževanja v letu 2014, t.j. vsota potrebnega financiranja proračuna 2014 in celotnega, najvišjega obsega predfinanciranja odplačil glavnice dolga državnega proračuna v letih 2015 in 2016, je tako znašal največ do 7.743.529.718,55 EUR.

S prvo spremembo programa financiranja za leto 2014 (Sklep Vlade št. 41003-9/2013/8 z dne 11. 12. 2014) je bila spremenjena točka 2.1. OBSEG ZADOLŽEVANJA in posledično tudi točka 2.2. OCENA VIŠINE IN STRUKTURE DOLGA PO IZVEDBI ZADOLŽEVANJA V LETU 2014.

Točka 2.1. Programa financiranja proračuna Republike Slovenije za leto 2014 je določala obseg zadolžitve za financiranje izvrševanja državnega proračuna za leto 2014 na osnovi Sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2014 /DP2014-A/ (Uradni list RS, št. 102/13). Nova točka 2.1. Programa financiranja pa je definirala nov obseg zadolžitve za financiranje izvrševanja državnega proračuna za leto 2014, izhajajoč iz Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2014 /Rb2014/ (Uradni list RS, št. 84/2014), kot sledi v spodnji tabeli:

I.	Potrebe po financiranju izvrševanja državnega proračuna za leto 2014		
	Primanjkljaj bilance prihodkov in odhodkov		1.215.089.970,41 EUR
	Primanjkljaj računa finančnih terjatev in naložb		1.242.074.832,03 EUR
	Odplačila glavnice dolga državnega proračuna v letu 2014 ³		3.491.571.816,44 EUR
	Sprememba (zmanjšanje) stanja sredstev na računu		0,12 EUR
	Skupaj I.		5.948.736.619,00 EUR

³ Znesek odplačil glavnice dolga državnega proračuna v letu 2014 je naveden v višini, kot jo določa Rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2014 /Rb2014/ (Uradni list RS, št. 84/2014).

II.	Predfinanciranje leta 2013⁴		
	Skupno predfinanciranje, izvršeno v letu 2013		2.371.723.874,00 EUR
	Zmanjšanje skupnega predfinanciranja, izvršenega v 2013, zaradi pridobitve kapitalskih naložb iz 4. odstavka 81.b člena ZJF		869.064.979,00 EUR
	Skupaj II.		1.502.658.895,00 EUR
III.	Zadolžitev za financiranje izvrševanja državnega proračuna za leto 2014 (I.-II.)		4.446.077.724,00 EUR
IV.	Odplačila glavnice dolga državnega proračuna v prihodnjih dveh letih		
	Odplačila glavnice dolga državnega proračuna v letu 2015 ⁵		2.309.909.608,53 EUR
	Odplačila glavnice dolga državnega proračuna v letu 2016 ⁶		3.431.399.563,31 EUR
	Skupaj IV:		5.741.309.171,84 EUR
V.	Maksimalni dovoljeni obseg zadolževanja v letu 2014 (III.+IV.)		10.187.386.895,84 EUR

Ob upoštevanju predfinanciranja leta 2013 v višini 1.502.658.895,00 EUR, je bila po Rebalansu proračuna za financiranje izvrševanja proračuna RS za leto 2014 potrebna zadolžitev v višini 4.446.077.724,00 EUR.

V skladu z 81. členom ZJF je poleg financiranja izvrševanja proračuna RS za leto 2014 dovoljeno tudi predčasno financiranje dela potreb prihodnjega dveletnega obdobja. Največji dodatni obseg zadolževanja, ki ga je zakon dovoljeval za ta namen v letu 2014, je vsota odplačil glavnice dolga državnega proračuna, ki zapadejo v plačilo v letih 2015 in 2016, skupno do 5.741.309.171,84 EUR. Skupni maksimalni dovoljeni obseg zadolževanja v letu 2014, t.j. vsota potrebnega financiranja proračuna 2014 in celotnega, najvišjega obsega predfinanciranja odplačil glavnice dolga državnega proračuna v letih 2015 in 2016, je po Rebalansu proračuna znašal največ do 10.187.386.895,84 EUR.

Skladno Programu financiranja za leto 2014 se je Republika Slovenija v okviru zgoraj navedenih dovoljenih obsegov zadolževanja zadolžila z izdajo dolgoročnih obveznic v EUR in USD ter tri-, šest-, dvanajst- in osemnajstmesečnih zakladnih menic in z najemom posojila, v skupni višini 7.495.214.360,98 EUR. Ob upoštevanju ostanka neporabljene kupnine je to

⁴ Znesek predfinanciranja je skladen s Poročilom o dolgu za leto 2013 in potrjen z revizijo Zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2013.

⁵ Znesek glavnice, ki zapadejo v letu 2015, je naveden v višini, kakršna izhaja iz evidence dolga državnega proračuna po stanju na dan 13.11.2014.

⁶ Znesek glavnice, ki zapadejo v letu 2016, je naveden v višini, kakršna izhaja iz evidence dolga državnega proračuna po stanju na dan 13.11.2014.

zadostovalo za financiranje potreb proračuna tekočega leta 2014 in za predfinanciranje dela potreb za izvrševanje proračuna leta 2015 v višini 3.082.626.088,86 EUR.

Struktura zadolževanja z dolgoročnimi in kratkoročnimi instrumenti je prikazana v spodnji tabeli.

Tabela 3-1: Realizirano zadolževanje Republike Slovenije v letu 2014 (v EUR)

Instrument	Realiziran znesek zadolžitve	Valuta	Znesek v EUR
Dolgoročno zadolževanje – USD obveznice	3.500.000.000,00	USD	2.554.931.016,86
Dolgoročno zadolževanje – EUR obveznica	3.316.877.293,12	EUR	3.316.877.293,12
Dolgoročno zadolževanje – obveznice (RS21, RS39)	1.999.783,53	EUR	1.999.783,53
Dolgoročno zadolževanje – posojila	230.000.000,00	EUR	230.000.000,00
Kratkoročno zadolževanje –zakladne menice	1.391.406.267,47	EUR	1.391.406.267,47
Skupaj			7.495.214.360,98

Vir: MF.

3.2 Instrumenti zadolževanja proračuna Republike Slovenije

Republika Slovenija se je v letu 2014 za potrebe financiranja državnega proračuna zadolževala s kratkoročnimi in dolgoročnimi dolžniškimi vrednostnimi papirji (državnimi obveznicami in zakladnimi menicami) ter dolgoročnimi posojili.

3.2.1 Kratkoročno zadolževanje s 3-, 6- in 12-mesečnimi zakladnimi menicami

Kratkoročno zadolževanje je v letu 2014 potekalo z izdajo tri- (TZ), šest- (SZ) in dvanajstmesečnih (DZ) zakladnih menic, v skladu s predvidenim koledarjem avkcij zakladnih menic v letu 2014, ki je določen na podlagi odločitve ministra po 1. odstavku 84. člena ZJF in objavljen na spletni strani ministrstva.

Tabela 3-2: Realizirano kratkoročno zadolževanje s trimesečnimi zakladnimi menicami v letu 2014

Oznaka menice	Datum avkcije	Datum izdaje	Datum dospelosti	Št. dni	Cena na avkciji (%)	Obr. mera na avkciji (%)	Nomin.znesek povpraševanja (EUR)	Realizacija v nomin. vred. (EUR)	Realizacija v diskont. vred. (EUR)
TZ149	11.2.2014	13.2.2014	15.5.2014	91	99,937	0,25%	20.525.000,00	10.025.000,00	10.018.684,25
TZ150	11.3.2014	13.3.2014	12.6.2014	91	99,937	0,25%	35.000.000,00	20.000.000,00	19.987.400,00
TZ151	8.4.2014	10.4.2014	10.7.2014	91	99,937	0,25%	8.000.000,00	3.000.000,00	2.998.110,00
TZ152	13.5.2014	15.5.2014	14.8.2014	91	99,937	0,25%	27.000.000,00	6.000.000,00	5.996.220,00
TZ153	10.6.2014	12.6.2014	11.9.2014	91	99,962	0,15%	55.000.000,00	20.000.000,00	19.992.400,00
TZ154	8.7.2014	10.7.2014	9.10.2014	91	99,970	0,12%	20.500.000,00	5.500.000,00	5.498.350,00
TZ155	9.9.2014	11.9.2014	11.12.2014	91	99,987	0,05%	18.083.000,00	9.083.000,00	9.081.819,21
TZ156	7.10.2014	9.10.2014	8.1.2015	91	99,990	0,04%	11.500.000,00	5.500.000,00	5.499.450,00
TZ157	11.11.2014	13.11.2014	12.2.2015	91	100,000	0,00%	15.400.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00
SKUPAJ								84.108.000,00	84.072.433,46

Vir: MF.

Stanje dolga iz naslova izdanih trimesečnih zakladnih menic, ki se všteva v kvoto zadolževanja državnega proračuna v skladu z ZJF in ZIPRS1415, je bilo na dan 31.12.2014 10.499.450,00 EUR.

Tabela 3-3: Realizirano kratkoročno zadolževanje s šestmesečnimi zakladnimi menicami v letu 2014

Oznaka menice	Datum avkcije	Datum izdaje	Datum dospelosti	Št. dni	Cena na avkciji (%)	Obr. mera na avkciji (%)	Nomin.znesek povpraševanja (EUR)	Realizacija v nomin. vred. (EUR)	Realizacija v diskont. vred. (EUR)
SZ69	11.2.2014	13.2.2014	14.8.2014	183	99,622	0,75%	33.625.000,00	22.000.000,00	21.916.840,00
SZ70	11.3.2014	13.3.2014	11.9.2014	182	99,708	0,58%	51.000.000,00	10.000.000,00	9.970.800,00
SZ71	8.4.2014	10.4.2014	9.10.2014	182	99,798	0,40%	60.250.000,00	30.000.000,00	29.939.400,00
SZ72	13.5.2014	15.5.2014	13.11.2014	182	99,798	0,40%	33.000.000,00	23.000.000,00	22.953.540,00
SZ73	10.6.2014	12.6.2014	11.12.2014	182	99,869	0,26%	95.000.000,00	18.000.000,00	17.976.420,00
SZ74	8.7.2014	10.7.2014	8.1.2015	182	99,904	0,19%	43.000.000,00	24.000.000,00	23.976.960,00
SZ75	9.9.2014	11.9.2014	12.3.2015	182	99,959	0,08%	37.113.000,00	10.113.000,00	10.108.853,67
SZ76	7.10.2014	9.10.2014	9.4.2015	182	99,965	0,07%	38.000.000,00	30.000.000,00	29.989.500,00
SZ77	11.11.2014	13.11.2014	14.5.2015	182	100,000	0,00%	7.000.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00
SKUPAJ								172.113.000,00	171.832.313,67

Vir: MF.

Stanje dolga iz naslova izdanih šestmesečnih zakladnih menic, ki se všteva v kvoto zadolževanja državnega proračuna v skladu z ZJF in ZIPRS1415, je bilo na dan 31.12.2014 69.075.313,67 EUR.

Tabela 3-4: Realizirano kratkoročno zadolževanje z dvanajstmesečnimi zakladnimi menicami v letu 2014

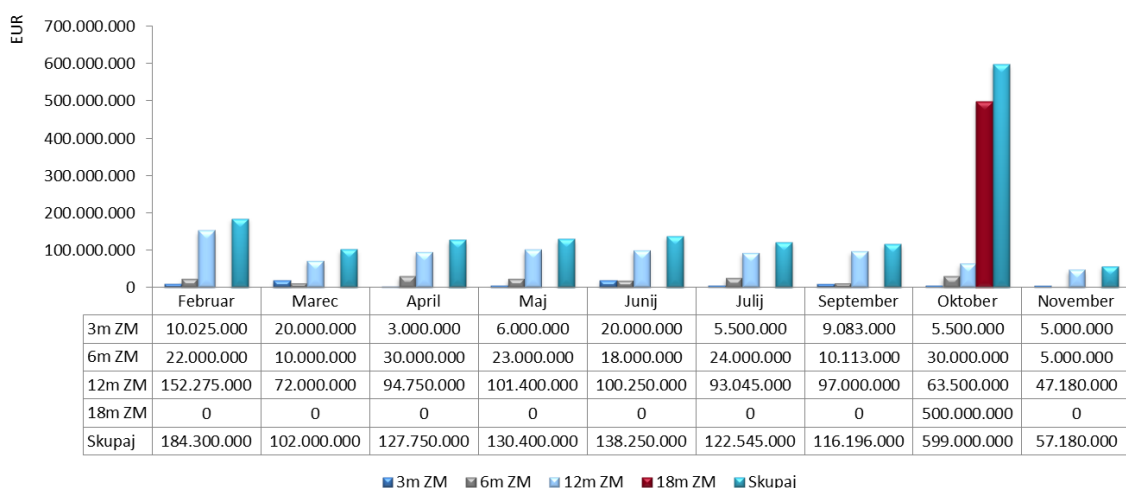
Oznaka menice	Datum avkcije	Datum izdaje	Datum dospelosti	Št. dni	Cena na avkciji (%)	Obr. mera na avkciji (%)	Nomin.znesek povpraševanja (EUR)	Realizacija v nomin. vred. (EUR)	Realizacija v diskont. vred. (EUR)
DZ51	11.2.2014	13.2.2014	12.2.2015	364	98,555	1,45%	300.145.000,00	152.275.000,00	150.074.626,25
DZ52	11.3.2014	13.3.2014	12.3.2015	364	99,009	0,99%	258.750.000,00	72.000.000,00	71.286.480,00
DZ53	8.4.2014	10.4.2014	9.4.2015	364	99,247	0,75%	208.100.000,00	94.750.000,00	94.036.532,50
DZ54	13.5.2014	15.5.2014	14.5.2015	364	99,247	0,75%	198.900.000,00	101.400.000,00	100.636.458,00
DZ55	10.6.2014	12.6.2014	11.6.2015	364	99,347	0,65%	179.250.000,00	100.250.000,00	99.595.367,50
DZ56	8.7.2014	10.7.2014	9.7.2015	364	99,407	0,59%	133.045.000,00	93.045.000,00	92.493.243,15
DZ57	9.9.2014	11.9.2014	10.9.2015	364	99,708	0,29%	219.500.000,00	97.000.000,00	96.716.760,00
DZ58	7.10.2014	9.10.2014	8.10.2015	364	99,718	0,28%	87.600.000,00	63.500.000,00	63.320.930,00
DZ59	11.11.2014	13.11.2014	12.11.2015	364	99,748	0,25%	82.180.000,00	47.180.000,00	47.061.106,40
SKUPAJ								821.400.000,00	815.221.503,80

Vir: MF.

Stanje dolga iz naslova izdanih dvanajstmesečnih zakladnih menic, ki se všteva v kvoto zadolževanja državnega proračuna v skladu z ZJF in ZIPRS1415, je bilo na dan 31.12.2014 815.221.503,80 EUR.

Spodnji graf prikazuje pregled izdaj zakladnih menic v letu 2014 po mesecih, znesku izdaje ter ročnosti.

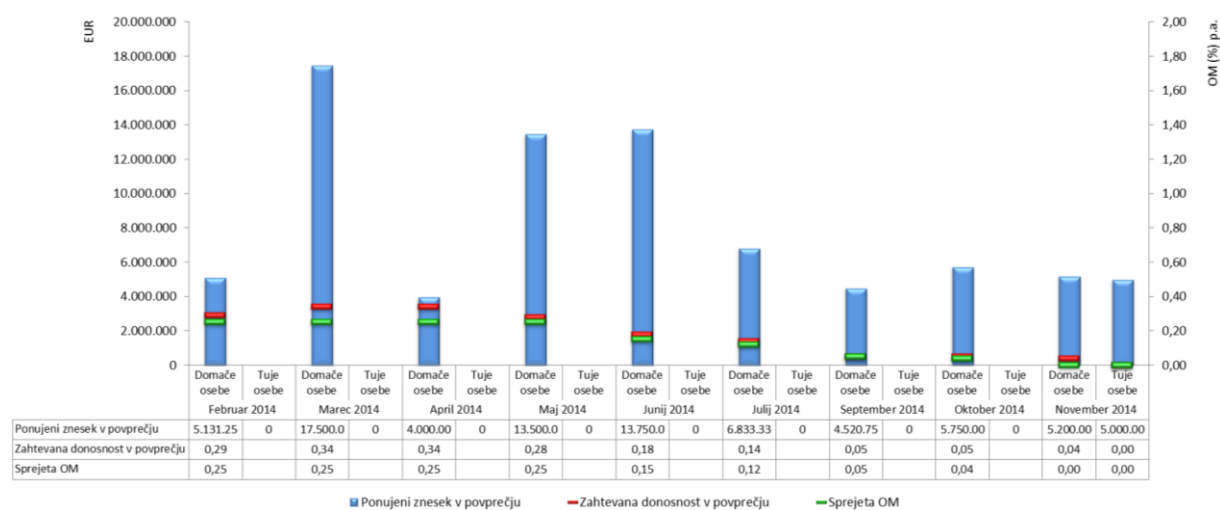
Graf 3-1: Na avkcijah vpisani znesek po vrstah zakladnih menic v letu 2014

Vir: MF

Naslednji trije grafi po posameznih ročnostih zakladnih menic prikazujejo povprečni ponujeni znesek na avkciji ter tehtano povprečno zahtevano donosnost glede na domače in tuje investitorje, ki so sodelovali na avkciji. Za posamezno avkcijo je razvidna tudi sprejeta obrestna mera.

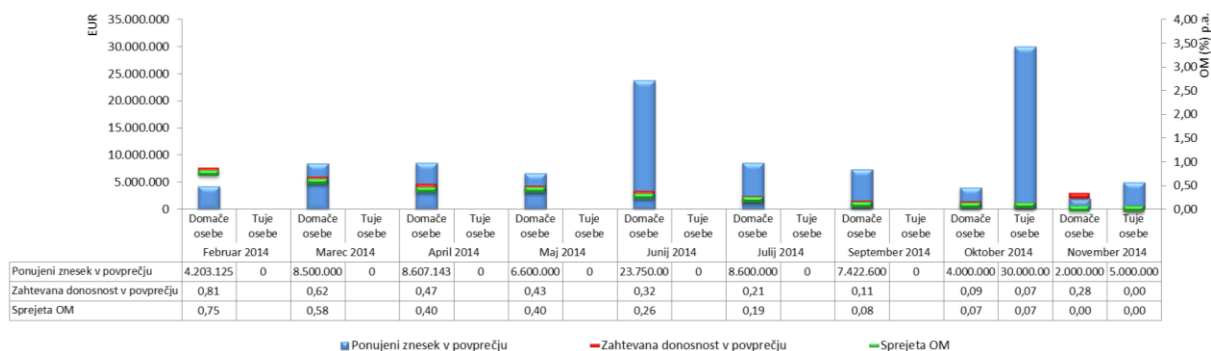
Graf 3-2: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 3-mesečnih zakladnih menic v času glede na domicil ponudnikov

Vir: MF

Iz Grafa 3-2 je razvidno, da so na avkcijah za 3-mesečne zakladne menice v letu 2014 sodelovali skoraj izključno domači ponudniki, le na zadnji avkciji v novembru so sodelovali tudi tuji ponudniki. Povprečni tehtani zahtevani donosi so v letu 2014 konstantno padali: od 0,34 % na avkcijah v marcu in aprilu, na vsaki naslednji avkciji pa so bili nižji, vse do donosa 0,00 % na zadnji avkciji v novembru 2014. Enako se je zniževala tudi sprejeta obrestna mera 3-mesečnih zakladnih menic, ki je znašala od februarja do vključno maja 2014 0,25 %, na vseh naslednjih avkcijah pa se je zniževala do 0,00 % (na novembrski avkciji). Navedeno odraža drastično zniževanje obrestnih mer na finančnih trgih, ki so na denarnem trgu dosegale celo negativne donose. Zaradi nizkih donosov se je v letu 2014 posledično tudi znižalo povpraševanje po 3-mesečnih zakladnih menicah.

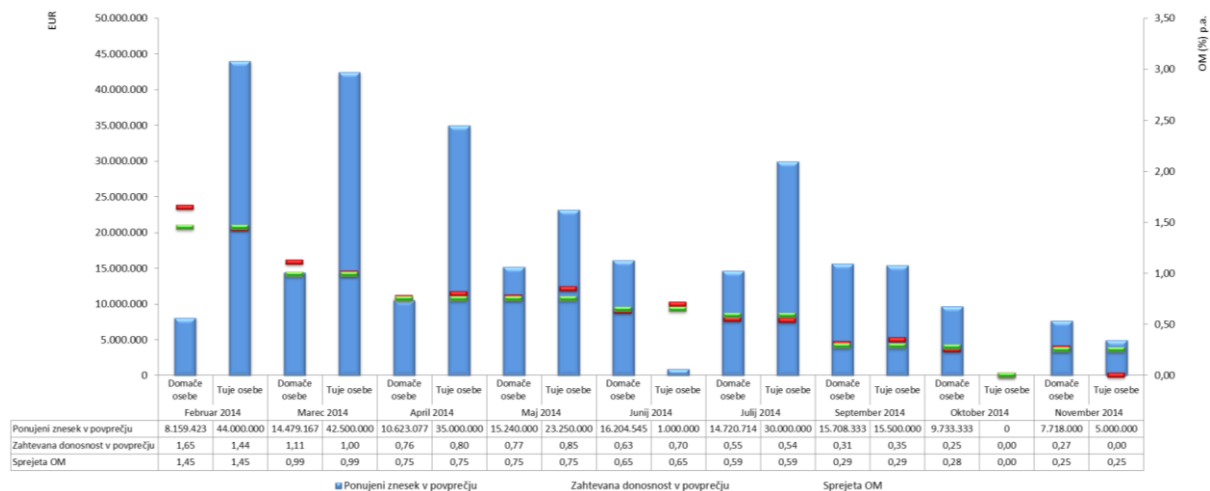
Graf 3-3: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 6-mesečnih zakladnih menic v času glede na domicil ponudnikov

Vir: MF

Podobno gibanje glede ponudbe ter tehtane zahtevane donosnosti v povprečju in sprejetih obrestnih mer je bilo tudi pri 6-mesečnih zakladnih menicah (Graf 3-3). Tudi pri 6-mesečnih zakladnih menicah so tuji ponudniki sodelovali le proti koncu leta, na oktobrski in novembrski avkciji. Najvišja povprečna zahtevana donosnost je bila na februarski avkciji 0,81 %. Na vsaki nadaljnji avkciji so bile nižje tako povprečne zahtevane donosnosti kot sprejete obrestne mere. Na novembrski avkciji je znašala povprečna zahtevana donosnost in sprejeta obrestna mera 0,00 %.

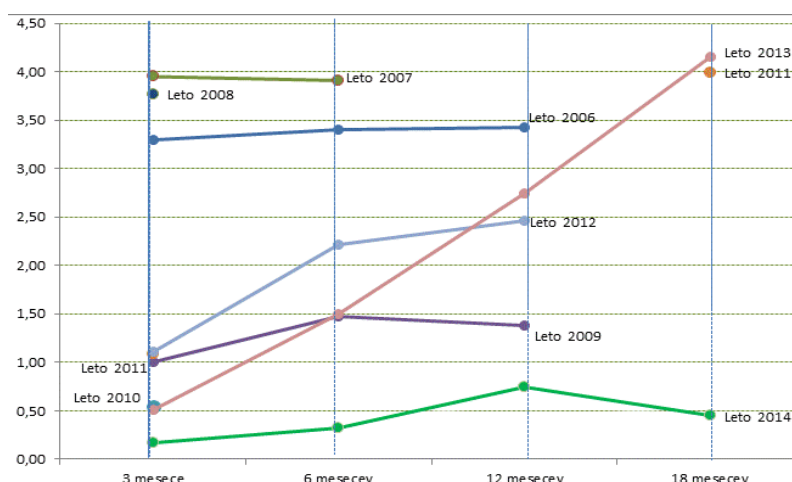
Graf 3-4: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 12-mesečnih zakladnih menic v času glede na domicil ponudnikov

Vir: MF

12-mesečne zakladne menice so bile ponujene na vseh avkcijah v letu 2014 in je bilo zanje na trgu zaradi višjih donosov tudi največje povpraševanje investorjev. Na avkcijah so sodelovale tudi tuje pravne osebe, razen na oktobrski avkciji, na kateri tuji ponudniki niso podali nobene ponudbe. Kot je razvidno iz Grafa 3-4 so bile tehtane zahtevane donosnosti v povprečju najvišje na februarski avkciji (tujci 1,44 %, domači 1,65 %), nato pa je viden trend padanja donosov povprečne zahtevane donosnosti v letu 2014. Enak trend gibanja je imela tudi sprejeta obrestna mera 12-mesečnih zakladnih menic, in sicer je bila najnižja sprejeta obrestna mera v letu 2014 dosežena na zadnji avkciji v mesecu novembru in je znašala 0,25 %.

Graf 3-5: Krivulje povprečnih obrestnih mer ob izdajah zakladnih menic po letih v obdobju od leta 2006 do 2014

Vir: MF.

Graf 3-5 prikazuje po letih gibanje tehtanih povprečnih sprejetih obrestnih mer po posameznih ročnostih zakladnih menic ob primarnih izdajah. V letu 2014 se je močno znižala višina povprečnih sprejetih obrestnih mer za vse ročnosti zakladnih menic in so bile

zgodovinsko na najnižjem nivoju v opazovanem obdobju od leta 2006. V 2014 so bile povprečne sprejete obrestne mere za 3-mesečne zakladne menice 0,17 %, za 6-mesečne zakladne menice 0,32 % in za 12-mesečne zakladne menice 0,75 %. Sprejeta obrestna mera za 18-mesečne zakladne menice je bila v letu 2014 0,45 %.

Glede na predhodno leto 2013 so bile nižje povprečne obrestne mere za 3-mesečne zakladne menice za 34 odstotnih točk, za 6-mesečne zakladne menice za 118 odstotnih točk, 12-mesečne zakladne menice za 199 odstotnih točk in za 18-mesečne zakladne menice kar za 370 odstotnih točk. Drastičen padec obrestnih mer za vse ročnosti zakladnih menic glede na leto 2013 je odraz znižanja obrestnih mer na finančnih trgih, zlasti na denarnem trgu v letu 2014, kot tudi krepitve ocene tveganja dolga Republike Slovenije.

Spodnje tabele prikazujejo gibanje deležev kupcev trimesečnih, šestmesečnih in dvanajstmesečnih zakladnih menic po posameznih skupinah.

Tabela 3-5: Struktura kupcev trimesečnih zakladnih menic izdanih v letu 2014 na primarnem trgu glede na SKIS (v %)

	2013	2014
S.21100 Države članice ter institucije in organi Evropske unije	0,00%	5,94%
S.12202 Nacionalne zasebne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	16,96%	7,13%
S.12201 Javne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	73,16%	29,72%
S.21200 Institucije Evropske unije	0,00%	0,00%
S.22000 Tretje države in mednarodne organizacije	0,00%	0,00%
S.12203 Družbe pod tujim nadzorom, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	9,69%	53,50%
S.12402 Domači zasebni izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,00%	0,00%
S.12602 Nacionalni zasebni izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,00%	0,03%
S.13112 Državni skladi	0,00%	3,57%
S.13113 Druge enote centralne države	0,19%	0,00%
S.13140 Skladi socialne varnosti	0,00%	0,10%
S.12502 Domače zasebne zavarovalne družbe in pokojninski skladi	0,00%	0,00%
SKUPAJ	100,00%	100,00%

Vir: MF.

Tabela 3-6: Struktura kupcev šestmesečnih zakladnih menic izdanih v letu 2014 na primarnem trgu glede na SKIS (v %)

	2013	2014
S.21100 Države članice ter institucije in organi Evropske unije	11,67%	18,01%
S.12202 Nacionalne zasebne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	21,97%	8,13%
S.12201 Javne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	45,65%	66,24%
S.21200 Institucije Evropske unije	0,00%	0,00%
S.22000 Tretje države in mednarodne organizacije	0,00%	0,00%
S.12203 Družbe pod tujim nadzorom, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	12,56%	7,55%
S.12402 Domači zasebni izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,00%	0,00%
S.12501 Javne zavarovalne družbe in pokojninski skladi	4,88%	0,00%
S.12503 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi pod tujim nadzorom	0,00%	0,00%
S.12602 Nacionalni zasebni izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,00%	0,00%
S.12302 Domači zasebni drugi finančni posredniki, razen zavarovalnih družb in pokojninskih skladov	0,21%	0,00%
S.13112 Državni skladi	2,23%	0,00%
S.13113 Druge enote centralne države	0,62%	0,00%
S.13140 Skladi socialne varnosti	0,00%	0,00%
S.13140 Skladi socialne varnosti	0,00%	0,07%
S.12502 Domače zasebne zavarovalne družbe in pokojninski skladi	0,21%	0,00%
SKUPAJ	100,00%	100,00%

Vir: MF.

Tabela 3-7: Struktura kupcev dvanajstmesečnih zakladnih menic izdanih v letu 2014 na primarnem trgu po letih, glede na SKIS (v %)

	2013	2014
S.11001 Javne nefinančne korporacije	0,20%	0,00%
S.21100 Države članice ter institucije in organi Evropske unije	8,78%	18,26%
S.12202 Nacionalne zasebne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	22,84%	10,49%
S.12201 Javne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	34,46%	48,33%
S.12302 Domači zasebni drugi finančni posredniki, razen zavarovalnih družb in pokojninskih skladov	0,47%	0,00%
S.21200 Institucije Evropske unije	0,00%	0,00%
S.22000 Tretje države in mednarodne organizacije	0,00%	0,00%
S.12203 Družbe pod tujim nadzorom, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	2,79%	14,85%
S.12402 Domači zasebni izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,00%	0,00%
S.12501 Javne zavarovalne družbe in pokojninski skladi	8,52%	0,00%
S.12503 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi pod tujim nadzorom	0,78%	0,00%
S.12602 Nacionalni zasebni izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,00%	7,58%
S.13112 Državni skladi	2,58%	0,49%
S.13113 Druge enote centralne države	0,64%	0,00%
S.13140 Skladi socialne varnosti	0,00%	0,00%
S.22000 Tretje države in mednarodne organizacije	1,06%	0,00%
S.12502 Domače zasebne zavarovalne družbe in pokojninski skladi	16,86%	0,00%
SKUPAJ	100,00%	100,00%

Vir: MF.

3.2.2 Kratkoročno zadolževanje s posojili EZRD

Republika Slovenija se lahko zadolžuje tudi z likvidnostnimi posojili, najetimi v sistemu enotnega zakladniškega računa države. Ta v letu 2014 niso bila črpana.

3.2.3 Zadolževanje z 18-mesečnimi zakladnimi menicami

Poleg zadolževanja z izdajo tri- (TZ), šest- (SZ) in dvanajstmesečnih (DZ) zakladnih menic je bila za financiranje proračuna v oktobru 2014 izdana tudi 18-mesečna zakladna menica (OZ).

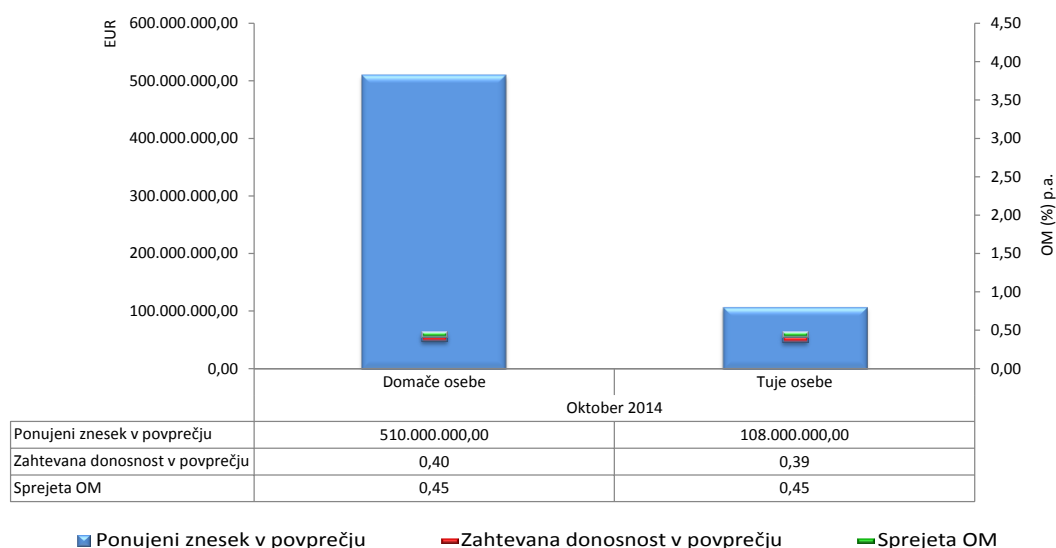
Tabela 3-8: Realizirano zadolževanje z osemnajstmesečno zakladno menico v letu 2014

Oznaka menice	Datum avkcije	Datum izdaje	Datum dospelosti	Št. dni	Cena na avkciji (v %)	Obr. mera na avkciji (%)	Nomin.znesek povpraševanja (EUR)	Realizacija v nomin. vred. (EUR)	Realizacija v diskont. vred. (EUR)
OZ3	14.10.2014	16.10.2014	14.4.2016	546	99,322	0,45%	618.000.000	500.000.000	496.610.000
SKUPAJ								500.000.000	496.610.000

Vir: MF.

Stanje dolga iz naslova izdane osemnajstmesečne zakladne menice, ki se všteva v kvoto zadolževanja državnega proračuna v skladu z ZJF in ZIPRS1415, je bilo na dan 31.12.2014 496.610.000,00 EUR.

Graf 3-6: Primerjava ponujenih zneskov in zahtevanih donosnosti 18-mesečnih zakladnih menic v času, glede na domicil ponudnikov

Vir: MF

Iz Grafa 3-6 je razvidno, da so bile tehtane zahtevane donosnosti v povprečju pri ponudbah tujcev in domačih oseb skoraj izenačene (razlika le 1 b.t.). Sprejeta obrestna mera je znašala 0,45 %. Na avkciji je bila struktura sprejetih ponudb sledeča: 80,5 % od domačih in 19,5 % od tujih oseb.

3.2.4 Dolgoročno zadolževanje z obveznicami in posojili

Dolgoročno zadolževanje je bilo realizirano z izdajo dveh referenčnih obveznic v USD in treh referenčnih obveznic v EUR ter s črpanjem dolgoročnega posojila EIB.

Tabela 3-9: Realizirano zadolževanje z izdajami obveznic RS v letu 2014

VP	Datum izdaje	Datum dospetja	Roč. v letih	Kupon v %	Val.	Prodajna cena v %	Donos pri prodajni ceni v %	Nominalni znesek izdaje	Znesek izdaje v EUR	Organizator izdaje
USD BOND 4,125% 18/2/2019	18.2.2014	18.2.2019	5	3,415% ⁷	USD	99,331%	3,565% ⁸	1.500.000.000,00	1.094.970.435,80	Barclays, Goldman Sachs International in J.P. Morgan
USD BOND 5,250% 18/2/2024	18.2.2014	18.2.2024	10	4,151% ⁹	USD	98,247%	4,381% ¹⁰	2.000.000.000,00	1.459.960.581,06	Barclays, Goldman Sachs International in J.P. Morgan
RS71	8.4.2014	8.4.2021	7	3,00%	EUR	99,478%	3,08%	1.000.000.000,00	1.000.000.000,00	Barclays, Commerzbank, HSBC, SG CIB in UniCredit Banka Slovenija d.d.
RS72	8.4.2014	9.10.2017	3	1,75%	EUR	99,597%	1,87%	1.000.000.000,00	1.000.000.000,00	Barclays, Commerzbank, HSBC, SG CIB in UniCredit Banka Slovenija d.d.
RS73	4.11.2014	25.3.2022	7	2,25%	EUR	99,095%	2,39%	1.000.000.000,00	1.000.000.000,00	Barclays, Crédit Agricole CIB, Deutsche Bank in J.P. Morgan
SKUPAJ									5.554.931.016,86	

Vir: MF.

Republika Slovenija je 18. februarja 2014 izvedla sočasno izdajo 5-letne dolarske obveznice v višini 1,5 mrd USD in 10-letne dolarske obveznice v višini 2,0 mrd USD. Donosnost do dospetja 5-letne obveznice je ob izdaji znašala 4,275 %, kuponska obrestna mera je bila 4,125 %. Donosnost 10-letne obveznice je bila 5,480 %, kuponska obrestna mera je bila 5,250 %. Pribitek na referenčno obveznico Združenih držav Amerike primerljive ročnosti je ob izdaji pri obeh obveznicah znašal 280 b.t. Skupni obseg knjige naročil je presegel 16 mrd USD.

Donosnost do dospetja, izražena v evrih, je po izvršeni valutni zamenjavi dosegla 3,565 % pri 5-letni obveznici in 4,381 % pri 10-letni obveznici.

Pri obeh obveznicah so največji delež kupili upravljalci skladov (87 % oz. 89 %), sledile so banke (5 % oz. 4 %), udeležba ostalih investorjev (pokojninski / zavarovalniški skladi, centralne banke in druge kategorije investorjev) je bila 1 - 4 % pri obeh obveznicah. Z vidika

⁷ Obrestna mera po izvedbi transakcije valutne zamenjave glavnice in plačila obresti iz USD v EUR. Kuponska obrestna mera obveznice v USD znaša 4,125 %

⁸ Donos pri prodajni ceni po izvedbi transakcije valutne zamenjave glavnice in plačila obresti iz USD v EUR. Donos pri prodajni ceni obveznice v USD znaša 4,275 %

⁹ Obrestna mera po izvedbi transakcije valutne zamenjave glavnice in plačila obresti iz USD v EUR. Kuponska obrestna mera obveznice v USD znaša 5,25 %

¹⁰ Donos pri prodajni ceni po izvedbi transakcije valutne zamenjave glavnice in plačila obresti iz USD v EUR. Donos pri prodajni ceni obveznice v USD znaša 5,48 %.

geografske porazdeljenosti prodaje obveznic so pri obeh obveznicah prevladovali investitorji iz Združenih držav Amerike (54 % oz. 68 %), sledili so investitorji iz Velike Britanije (32 % oz. 22 %), Evrope (13 % oz. 8 %) ter ostalih regij (1 % oz. 2 %).

Ministrstvo za finance je kot instrument za namen zaščite pred valutnim tveganjem, ki bi mu bila Republika Slovenija zaradi izdaje obveznice v ameriških dolarjih (USD) izpostavljena, uporabila valutno zamenjavo. Izvedeno je bilo popolno ščitenje, in sicer v celotnem obsegu izdaje obveznice. Na podlagi tega bo Republika Slovenija iz naslova zadolžitve v dolarjih plačevala svoje obveznosti v evrih.

USD obveznici sta bili izdani v Euroclearu, Clearstreamu in v DTC (The Depository Trust Company) ter takoj ob izdaji uvrščeni v trgovanje na Luxembourško borzo.

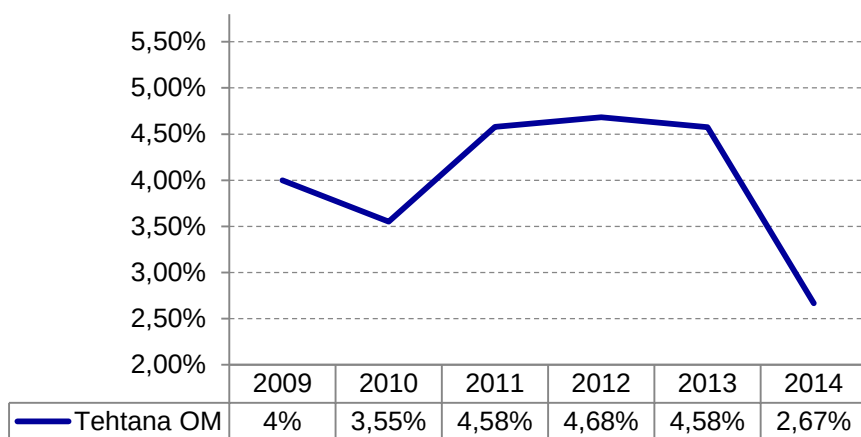
8. aprila 2014 je bila po treh letih odsotnosti Republike Slovenije kot izdajatelja na evrskih dolžniških kapitalskih trgih izvedena sočasna izdaja 7-letne in dolge 3-letne evrske obveznice Republike Slovenije. Novi izdaji obveznic, vsaka v višini 1 mrd EUR in z zapadlostjo 9. oktobra 2017 oz. 8. aprila 2021, imata kuponsko obrestno mero 1,75 % oz. 3,00 %. Donosnost do dospelja 3-letne evrske obveznice je ob izdaji znašala 1,871 % in 7-letne obveznice 3,084 %. Ob izdaji je pribitek nad srednjim tečajem obrestne zamenjave (MS) znašal 115 b.t. oz. 173 b.t. Celotno povpraševanje po 3 in pol letni obveznici je preseglo 3,25 mrd EUR z več kot 200 naročili različnih finančnih institucij. Skladom je bilo dodeljenih 51,6 % izdaje, sledile so centralne banke in druge uradne institucije s 27,8 %, banke z 10,6 % izdaje in zavarovalnice ter pokojninski skladi z 10 %. Z vidika geografske porazdelitve je bilo 37,4 % izdaje dodeljene investitorjem iz Nemčije, Avstrije in Švice, sledili so azijski investitorji s 15,6 % in investitorji iz Skandinavije z 12,7 %. Celotno povpraševanje po 7 letni obveznici je preseglo 6,25 mrd EUR z več kot 330 naročili različnih finančnih institucij. Skladi so predstavljali največjo skupino investitorjev z 58,3 % izdaje, sledile so centralne banke in druge uradne institucije z 19,2 %, banke s 13,9 % in zavarovalnice ter pokojninski skladi z 8,6 %. Z vidika geografske porazdelitve investitorjev je bilo 25,6 % izdaje dodeljeno investitorjem iz Velike Britanije, sledili so investitorji iz Nemčije, Avstrije in Švice s 23,7 % in investitorji iz Azije s 15,5 % izdaje.

Glede na nadaljnje izboljšanje pogojev zadolževanja je bila 4. novembra 2014 izvedena še ena izdaja referenčne 7-letne evrske obveznice Republike Slovenije v višini 1 mrd EUR in zapadlostjo 25. marca 2022, s kuponsko obrestno mero 2,25%. Donosnost do dospelja 7-letne evrske obveznice ob izdaji je znašala 2,386%. Ob izdaji je znašal pribitek nad srednjim tečajem obrestne zamenjave (MS) 160 b.t. in 192,2 b.t. nad referenčno nemško obveznico s kuponsko obrestno mero 2,00 % in zapadlostjo 4. januarja 2022. Zbrana naročila v višini več kot 3,2 mrd EUR izpričujejo tudi visoko kakovost in raznolikost povpraševanja po slovenskih državnih obveznicah, saj je naročila oddalo več kot 275 investitorjev. Največji delež izdaje je bil alociran upravljavcem skladov, in sicer v višini 54 %, sledili so investicijski skladi z 18 %, banke s 15 %, zavarovalnice in pokojninski skladi z 8 % ter centralne banke in druge uradne institucije s 5 %. Z vidika geografske porazdelitve je bilo 29 % izdaje alocirane investitorjem v Veliki Britaniji in na Irskem, 23 % investitorjem v Nemčiji in Avstriji ter 13 %

investitorjem v Sloveniji. 13 % celotne izdaje obveznice je bilo alocirane v ostalem delu Evrope, 9 % v Južni Evropi, 5 % v Švici, 5 % v Skandinaviji in 3 % ameriškim investorjem s sedežem izven ZDA.

Tehtano povprečje zahtevane donosnosti ob izdaji vrednostnih papirjev v letu 2014 je znašalo 2,67 %, kar je najnižje doslej. To pomeni tudi znatno nižje plačilo iz naslova obresti v prihodnje. Poleg doseženih nižjih obrestnih mer se je zmanjšalo tudi tveganje refinanciranja RS. Povprečni čas vezave dolga (»modified duration«) se je povečal na 4,7 let. Slednje je neposredna posledica dosežene daljše ročnosti portfelja dolga in padca zahtevanih donosnosti do dospetja, s čimer se je zmanjšalo tveganje refinanciranja dolga državnega proračuna.

Graf 3-7: Tehtana obrestna mera dolga državnega proračuna ob izdaji, izražena v evrih

Vir: MF.

Dne 21. 12. 2012 je bila sklenjena tudi posojilna pogodba med EIB in RS »Slovenian EUR Funds 2007-2013«. Črpanje je bilo realizirano v treh tranšah, in sicer prva 5.8.2013 v višini 150.000.000,00 EUR, druga 16.12.2013 v višini 120.000.000,00 EUR in tretja tranša 29.12.2014 v višini 230.000.000,00 EUR. S črpanjem te zadnje (tretje) tranše je Republika Slovenija črpala celoten znesek posojila po pogodbi v skupni višini 500.000.000,00 EUR.

Tabela 3-10: Pregled najetih posojil v letu 2014

Banka posojilodajalka	Datum črpanja	Datum vračila	Ročnost v letih	Obrestna mera	Znesek črpanja v EUR
EIB	29.12.2014	29.12.2039	25	1,51 %	230.000.000
SKUPAJ					230.000.000

Vir: MF.

3.2.5 Izdaje vrednostnih papirjev na podlagi 81.b člena ZJF za ohranitev stabilnosti finančnega sistema

Za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema lahko država z denarnim vplačilom ali stvarnim vložkom pridobi kapitalske naložbe v bankah in hranilnicah, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja bančništvo in ki imajo sedež v Republiki Sloveniji. V ta namen so bili izdani dolgoročni vrednostni papirji RS v skupnem nominalnem znesku 316.877.293,12 EUR. Dolgoročni vrednostni papirji so bili izdani z reodprtjem (dodatne izdaje) obstoječih obveznic RS. Vrednostni papirji so bili izročeni bankam kot stvarni vložek v osnovni kapital bank na podlagi sklepa pristojnega organa o pridobitvi kapitalske naložbe. Vrste vrednostnih papirjev so prikazani v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 3-11: Obveznice izdane na podlagi 81.b člena ZJF za ohranitev stabilnosti finančnega sistema

VP	Nom. vrednost lota v EUR	Št. obveznic dodatne izdaje	Nom. vrednost dodatne izdaje v EUR	Št. obveznic pred dodatno izdajo	Nom. vrednost pred dodatno izdajo v EUR	Št. obveznic po dodatni izdaji	Nom. vrednost po dodatni izdaji v EUR
RS59 - 12. IZDAJA	41,73	3.429.521	143.113.911,33	26.848.868	1.120.403.261,64	30.278.389	1.263.517.172,97
RS62 - 8. IZDAJA	41,73	2.101.423	87.692.381,79	16.800.921	701.102.433,33	18.902.344	788.794.815,12
RS63 - 3. IZDAJA	1000	26.199	26.199.000,00	1.090.950	1.090.950.000,00	1.117.149	1.117.149.000,00
RS67 - 3. IZDAJA	1000	26.126	26.126.000,00	1.619.589	1.619.589.000,00	1.645.715	1.645.715.000,00
RS72 - 2. IZDAJA	1000	33.746	33.746.000,00	1.000.000	1.000.000.000,00	1.033.746	1.033.746.000,00
SKUPAJ			316.877.293,12				

Vir: MF.

3.3 Trgovanje z vrednostnimi papirji Republike Slovenije

V letu 2014 se je z vsemi državnimi vrednostnimi papirji, izdanimi z vpisom v KDD, trgovalo na organiziranem borznem trgu Ljubljanske borze d.d., medtem ko se je z državnimi vrednostnimi papirji, izdanimi v Euroclear Bank SA/NV in Clearstream Banking, société anonyme (predvsem obveznice v USD) trgovalo na organiziranem borznem trgu Luxemburške borze.

Na borznem trgu Ljubljanske borze vrednostnih papirjev se je v letu 2014 trgovalo z osemnajstimi obveznicami Republike Slovenije s skupno tržno kapitalizacijo 15,04 milijard EUR ob koncu leta. Skupni obseg opravljenega prometa z obveznicami Republike Slovenije na borznem trgu je predstavljal 18,2 % vsega prometa z obveznicami na borznem trgu Ljubljanske borze d.d.

Iz Tabele 3-14 je razvidno, da se je tržna kapitalizacija konec leta 2014 glede na leto 2013 nekoliko povečala. V letu 2014 sta zapadli obveznici RS57 in RS65. Vrednostni obseg prometa se je v letu 2014 glede na leto 2013 zmanjšal, ravno tako se je zmanjšal obrat trgovanja v letu 2014, in sicer za 123 bazičnih točk.

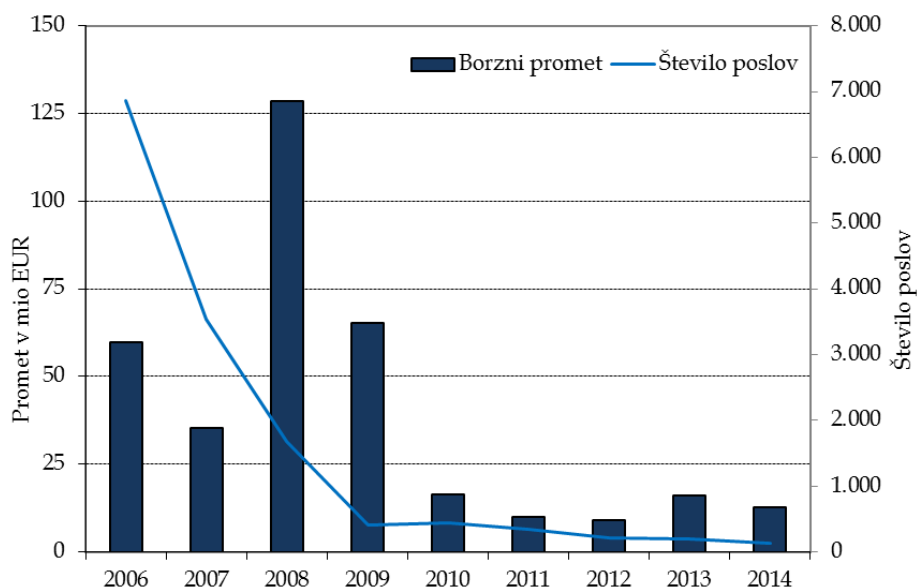
Tabela 3-12: Trgovanje z vsemi državnimi obveznicami v letih od 2005 do 2014 na borznem trgu

Leto	Tržna kapitalizacija (v mlrd EUR)	Celotni promet (v mio EUR)	Obrat trgovanja (celotni promet/tržna kapitalizacija)
2005	4,193	513,7	12,30%
2006	4,719	59,7	1,30%
2007	3,965	35,3	0,89%
2008	4,381	128,5	2,93%
2009	8,356	65,2	0,78%
2010	10,645	16,3	0,15%
2011	12,828	10,0	0,08%
2012	11,387	8,9	0,08%
2013	11,922	16,0	0,13%
2014	15,042	12,6	0,007%

Vir: Ljubljanska borza d.d.

Skupni promet z državnimi obveznicami na borznem trgu se je v letih po vzpostavitvi trgovalnega sistema MTS Slovenija zmanjšal. Z referenčnimi EUR obveznicami, ki imajo nominalno vrednost izdaje vsaj 1 milijardo EUR, se vzporedno trguje tudi na uradnem trgu za obveznice RS MTS Slovenija, kjer so uradni vzdrževalci trga dolžni vsak dan kotirati ceno obveznic na trgu. Obveznice, s katerimi se trguje samo na trgu Ljubljanske borze (nereferenčne obveznice) in ne na MTS Slovenija, imajo nižjo nominalno vrednost izdaje in manjšo razpršenost, s tem pa tudi slabšo likvidnost.

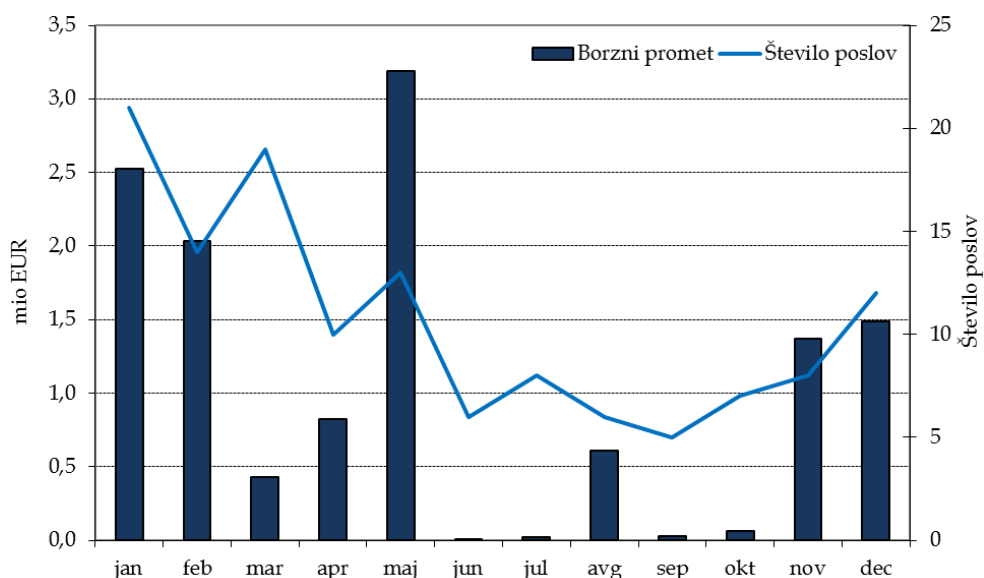
Graf 3-8: Borzni trg – vrednostni obseg prometa in število poslov z državnimi obveznicami po letih

Vir: Ljubljanska borza d.d.

V letu 2014 je bilo z obveznicami na borznem trgu sklenjenih 129 poslov v skupni višini 12,6 milijonov EUR. Iz grafa 3-9 je razvidno, da je bil po vrednostnem obsegu poslov največji promet dosežen v mesecu januarju, februarju in maju, predvsem zaradi visokega prometa z obveznicami RS33, RS38, RS53 in RS59. V povprečju je bilo na mesečni ravni sklenjenih 11 poslov v višini 1,1 milijonov EUR na mesec.

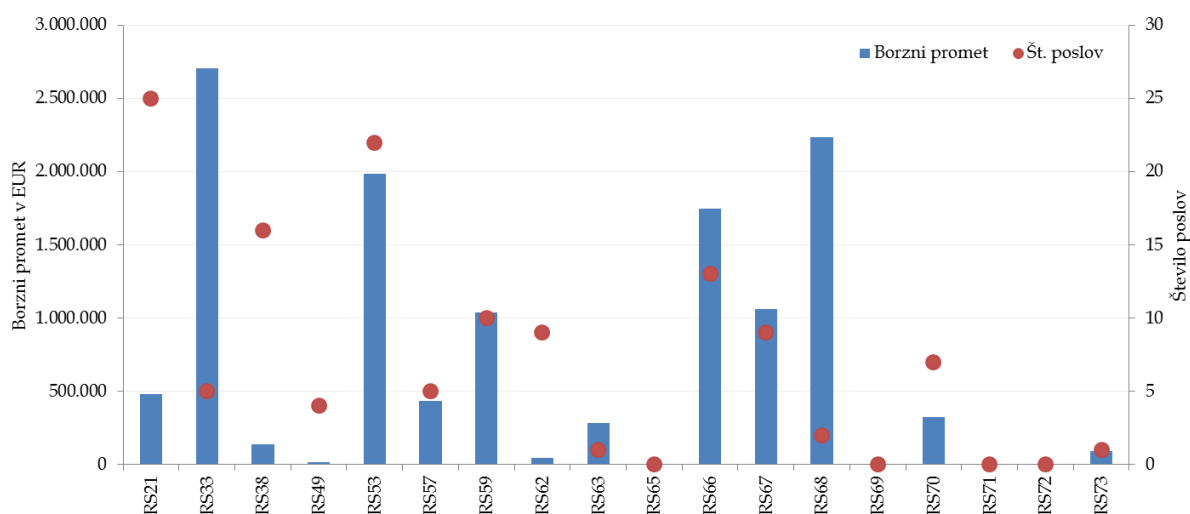
Graf 3-9: Borzni trg – vrednostni obseg prometa in število poslov z državnimi obveznicami po mesecih v letu 2014

Vir: MF, Ljubljanska borza d.d.

Kot kaže graf 3-9 je bilo na borznem trgu največ prometa po vrednosti izvršenega z RS33, največ prometa po številu poslov pa z RS21.

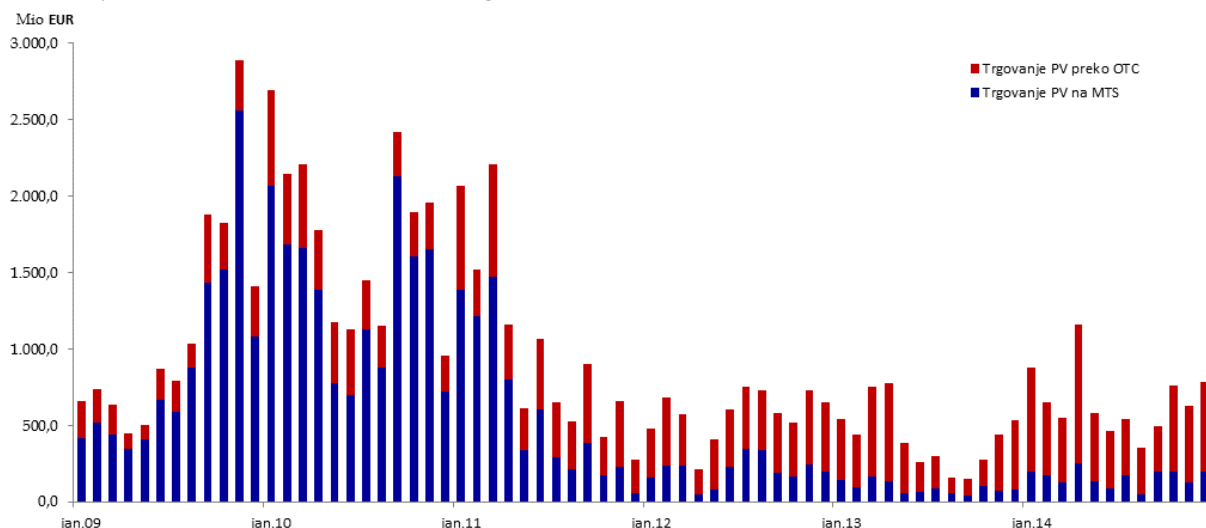
Graf 3-10: Borzni trg – vrednostni obseg prometa in število transakcij po posameznih državnih obveznicah v letu 2014

Vir: MF, Ljubljanska borza d.d.

V letu 2014 je na MTS Slovenija kotiralo 11 obveznic. Od leta 2011 je zaradi dolžniške krize v Evropi promet na MTS Slovenija upadal, v letu 2014 pa je zaradi splošnega izboljševanja razmer in okrepitve zaupanja investorjev pričel naraščati. V letu 2014 je bilo v povprečju na mesečnem nivoju sklenjenih 170 poslov za razliko od 84 poslov v letu poprej. Graf 3-10 prikazuje obseg trgovanja z vrednostnimi papirji na MTS Slovenija ter ostalih sekundarnih trgih po letih.

Graf 3-11: Vrednostni obseg prometa primarnih vpisnikov z vrednostnimi papirji RS na MTS Slovenija in ostalem sekundarnem trgu (OTC) - enostransko

Vir: MF.

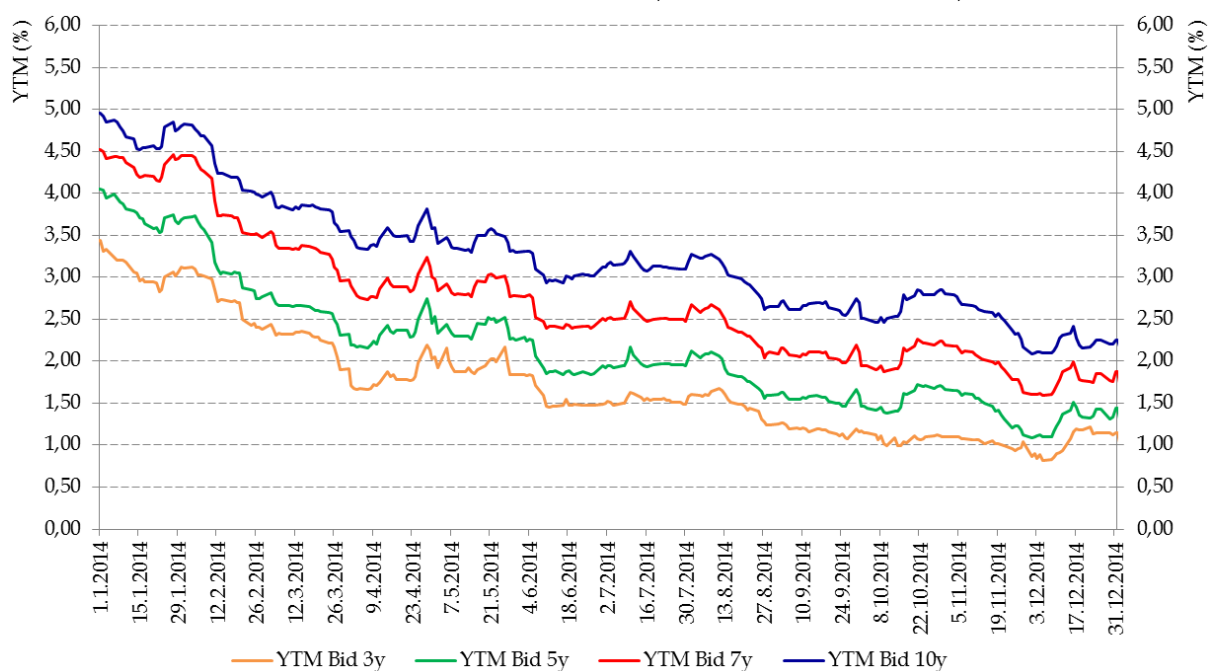
Obseg trgovanja primarnih vpisnikov z vrednostnimi papirji RS na ostalem sekundarnem trgu, kot tudi celoten obseg trgovanja, se je v letu 2014 povečal glede na leto prej. V obdobju od januarja do decembra 2014 izstopa trgovanje na ostalem sekundarnem trgu v mesecu aprilu (izdaja obveznic RS71 in RS72), ko je obseg trgovanja dosegel 904 milijonov EUR. Celotni obseg trgovanja primarnih vpisnikov v celotnem letu je znašal 7,8 milijard EUR. Največ se je trgovalo z ročnostjo 5 – 7 let. Trgovanje je bilo večinoma izvedeno brezelektronsko in preko sistemov Bloomberg in MTS.

Primarni vpisniki in uradni vzdrževalci likvidnosti za obveznice RS morajo na MTS Slovenija v skladu s pravili trgovanja dnevno vsaj 5 ur kotirati nakupno in prodajno ceno za vse uvrščene obveznice, upoštevaje maksimalni dovoljeni razmik v višini 20 bazičnih točk (b.t.). Zaradi negotovih tržnih razmer od konca septembra 2008 velja »best effort« princip trgovanja, v skladu s katerim udeleženci platforme niso zavezani k upoštevanju dovoljenega razmika, ampak širino razmika določijo po svoji presoji, v skladu s tržnimi razmerami. Razmiki med nakupno in prodajno ceno slovenskih obveznic na MTS Slovenija so zaradi zaostrovanja dolžniške krize pričeli že v letu 2012 močneje rasti. Gibali so se pri 200 b.t., pri tej ravni vztrajali do februarja 2013 in nato v aprilu 2013 dosegli vrednost 290 b.t. V maju je bil zabeležen padec, medtem ko so nato v juniju presegli mejo 300 b.t. V začetku leta 2014 so bili razmiki med nakupno in prodajno ceno slovenskih obveznic na MTS Slovenija nekoliko pod 100 b.t. in so tekom leta večinoma vzdrževali to raven.

Primarni vpisniki so v obdobju od vzpostavitve MTS Slovenija dalje kotirali nakupne in prodajne cene in trgovali z obveznicami RS. Na MTS Slovenija so bile v vseh letih delovanja MTS Slovenija objavljene dnevno izvršljive cene. Ministrstvo za finance dnevno ocenjuje kotiranje primarnih vpisnikov na MTS Slovenija na podlagi štirih kriterijev: nakupni/prodajni razmik, velikost izpostavljenosti, pričetek kotiranja v dnevu in čas kotiranja.

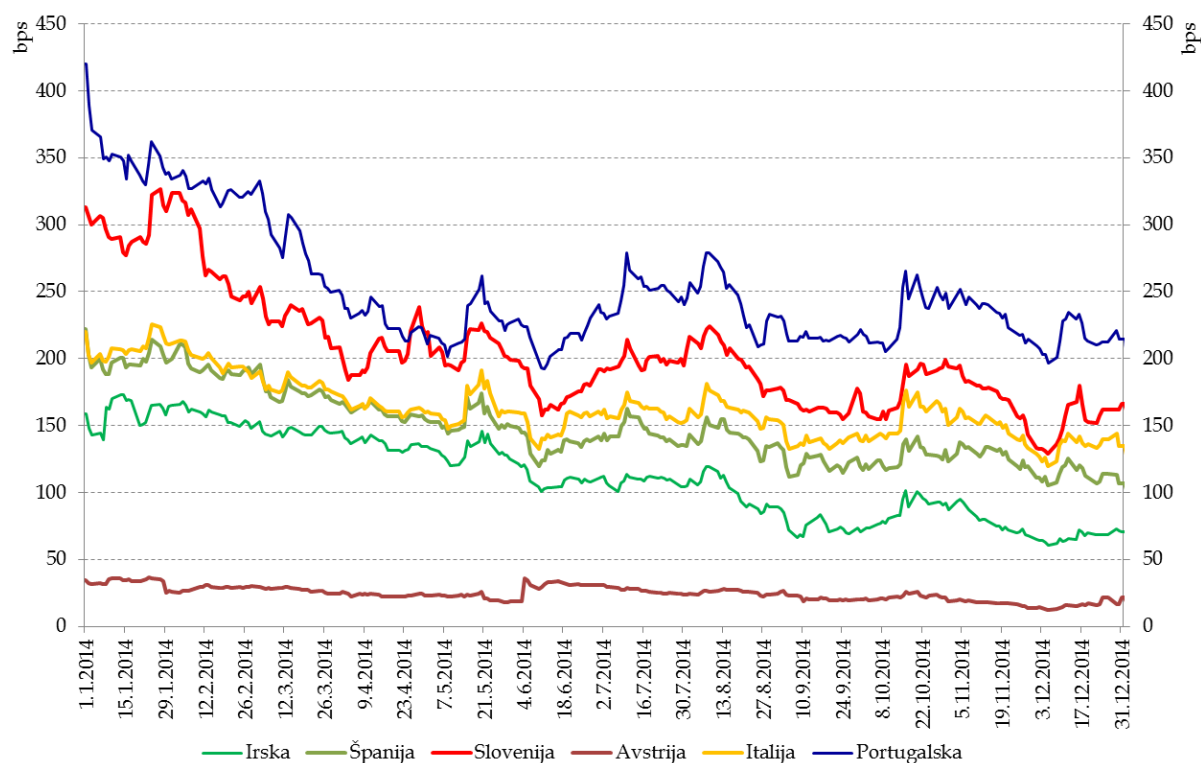
V spodnjih grafih je prikazano gibanje donosov obveznic RS v letu 2014. Gibanje donosov obveznic RS je odražalo razmere na svetovnih finančnih trgih, zlasti na evropskem trgu državnih vrednostnih papirjev v tako imenovanih »perifernih državah« EMU (Portugalska, Grčija, Španija, Italija) in tudi na Irskem, kjer so se razmere v letu 2014 še naprej izboljševale. Na gibanje zahtevane donosnosti slovenskih obveznic je močno vplivalo umirjanje političnih napetosti in prvih znakov gospodarske rasti v Sloveniji. V letu 2014 je Slovenija ponovno vzbudila interes pri evropskih investitorjih ter tako aprila sočasno izdala dve in oktobra še eno obveznico denominirano v evrih. Kot izhaja iz spodnjega grafa, je zaznati trend padanja donosov slovenskih državnih obveznic v EUR ter v USD tekom leta 2014.

Graf 3-12: Zahtevna donosnost državnih obveznic, denominiranih v EUR, v letu 2014

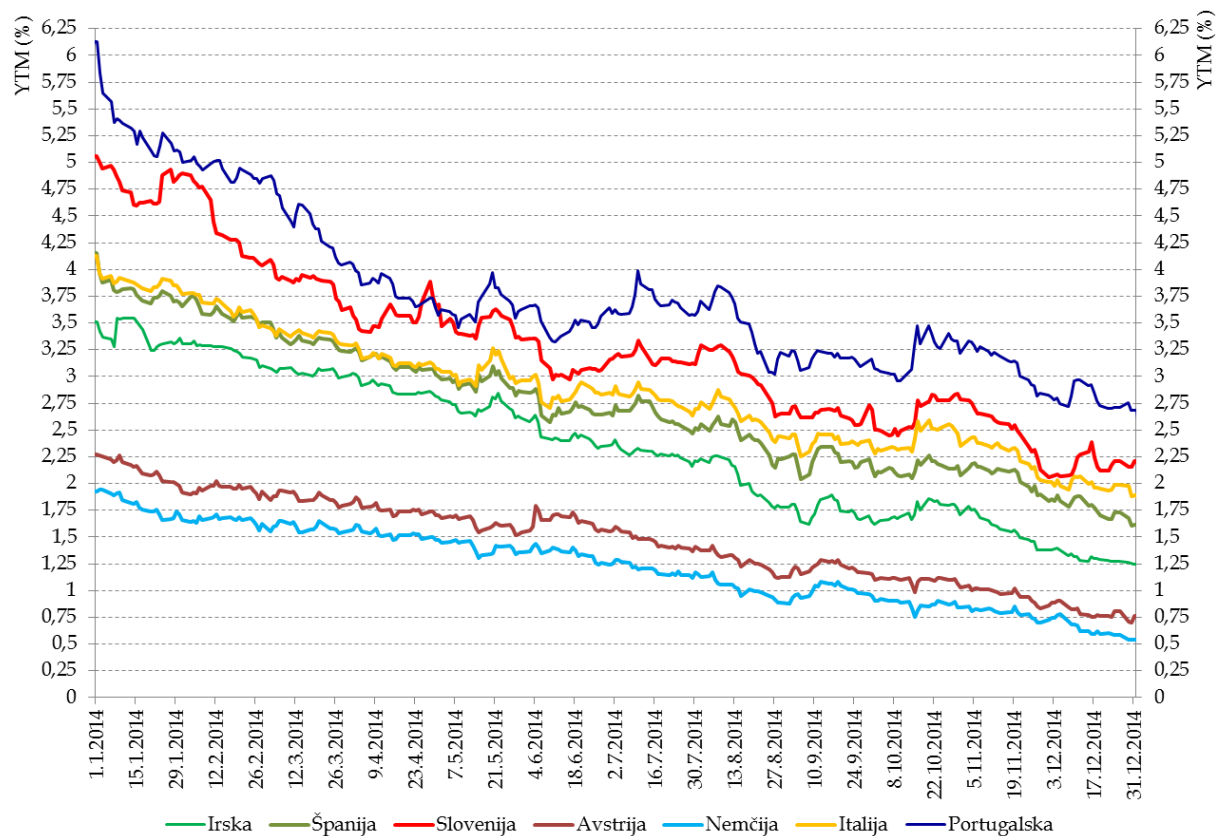
Vir: Bloomberg.

Graf 3-13: Razmiki nad referenčno 10-letno EUR obveznico po državah

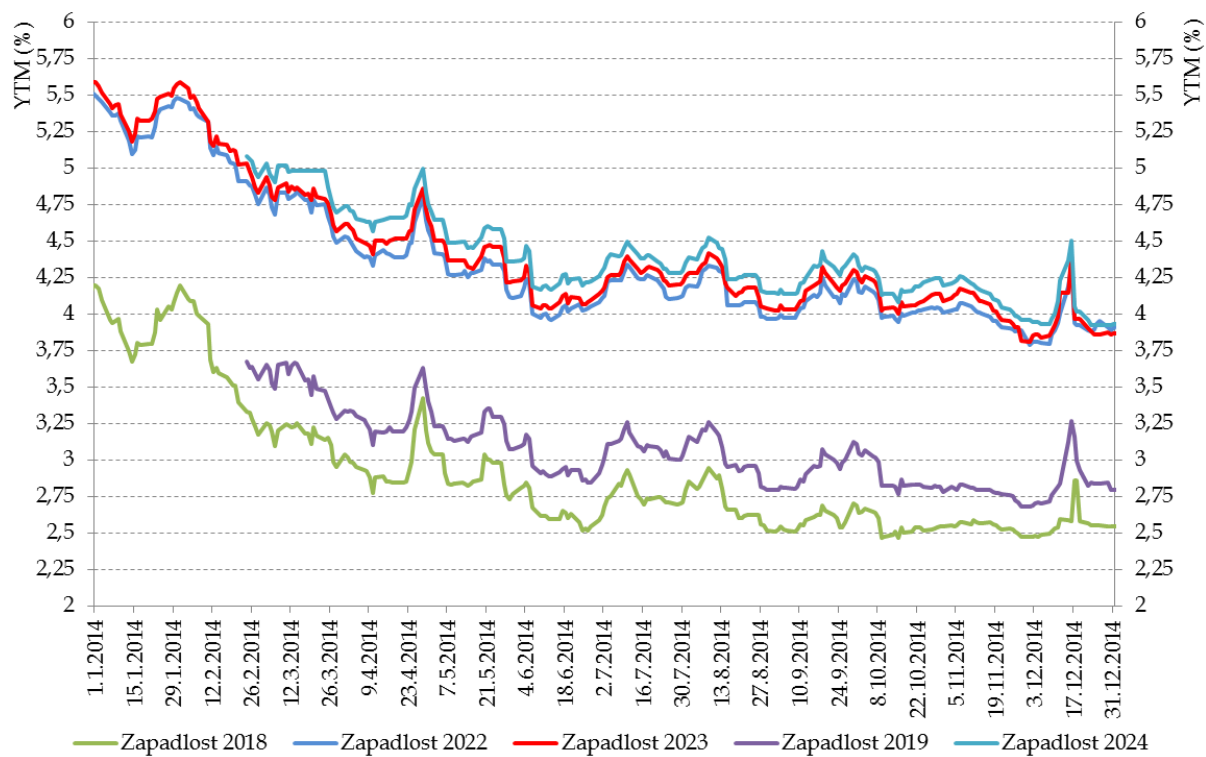
Vir: Bloomberg.

Graf 3-14: Zahtevana donosnost referenčnih 10-letnih EUR obveznic po državah

Vir: Bloomberg.

Graf 3-15: Zahtevana donosnost državnih obveznic, denominiranih v USD, v letu 2014

Vir: Bloomberg.

4 UPRAVLJANJE Z DOLGOM

Republika Slovenija lahko na podlagi 82. člena ZJF s črpanjem posojil in izdajanjem vrednostnih papirjev pridobiva sredstva, potrebna za vračilo državnega dolga pred njegovo dospelostjo ali za odkup lastnih vrednostnih papirjev, če se s tem:

- a) podpirajo ukrepi za doseganje gospodarskega ravnotežja;
- b) zmanjšajo stroški državnega dolga ali
- c) izboljša kakovost zadolžitve in se s tem dolg države ne poveča.

O sklepanju poslov upravljanja z državnim dolgom odloča minister, pristojen za finance, na podlagi 1. odstavka 84. člena ZJF ter na podlagi letnega programa financiranja, ki ga sprejeme vlada.

Ob transakcijah upravljanja z državnim dolgom se meri strošek dolga državnega proračuna v sedanji vrednosti ter proračunski učinki na strošek servisiranja dolga, hkrati pa se upoštevajo tudi učinki na strukturo dolga, izpostavljenost makroekonomskim in tržnim tveganjem ter povečanje likvidnosti. Dodatno se pri pripravi in izvrševanju transakcij upravljanja z dolgom državnega proračuna zasleduje tudi cilj izoblikovanja krivulje donosa slovenskih državnih vrednostnih papirjev na skupnem evropskem trgu državnih vrednostnih papirjev držav članic EMU.

Predčasno vračilo dolga pred dospelostjo se lahko izvaja v obliki predčasnega odplačila glavnice in pripadajočih obresti ali z odkupom lastnih vrednostnih papirjev. Izbira oblike vračila in možnost izvedbe predčasnega vračila je pogojena z možnostjo nove zadolžitve v višini predčasnega vračila in s takšno donosnostjo in strukturo, ki zagotovi izpolnjevanje najmanj enega izmed navedenih pogojev. V okviru portfelja dolga državnega proračuna ima načeloma prednost pri predčasnem vračilu dolga s pravico do predčasnega odplačila brez dodatnega enkratnega nadomestila, saj je tak dolg mogoče odplačati ne glede na tržne pogoje po nominalni vrednosti, po vnaprej določenih postopkih in pogojih.

Republika Slovenija je v letu 2014 z namenom odprave izpostavljenosti finančnemu tveganju, izhajajočemu iz naslova zadolžitve s sindicirano izdajo obveznic Republike Slovenije na ameriškem trgu v USD, izvršila transakcijo valutne zamenjave zadolžitve v USD s fiksno obrestno mero v zadolžitvah v EUR s fiksno obrestno mero.

4.1 Valutna zamenjava USD obveznosti v EUR

Republika Slovenija je 18. 2. 2014 na globalnem trgu sočasno izdala dve obveznici denominirani v ameriških dolarjih (USD) v 144A/RegS formatu, in sicer 5-letno v višini 1.500.000.000 USD in 10-letno v višini 2.000.000.000 USD, z zapadlostjo dne 18. 2. 2019 oziroma 18. 2. 2024. Dolarska kuponska obrestna mera 5 in 10-letne obveznice znašata 4,125% oziroma 5,25 %. Cena 5 in 10-letne obveznice je bila ob izdaji 99,206 oziroma 98,072,

zahtevana donosnost do dospetja, izražena v dolarjih, pa je bila 4,275 % oziroma 5,48 %. Ker je Republika Slovenija vsakega pol leta obvezana plačati obresti in ob dospetju glavnico v USD, je zaradi tega izpostavljena valutnemu tveganju. Na podlagi:

- 82. in 84. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/2011-UPB4 (14/2013 popr.), 110/2011-ZDIU12, 46/2013-ZIPRS1314-A, 101/2013-ZIPRS1415, 101/2013),
- Programa financiranja proračuna Republike Slovenije za leto 2014 (sklep Vlade št. 41003-9/2013/5 z dne 9. 1. 2014),
- Odločitve o podelitvi mandata za eno ali več sočasnih sindiciranih USD izdaj obveznic Republike Slovenije s ponudbo rezidentom ZDA in drugim investitorjem izven ZDA (144A / Regulation S) z dne 16. 1. 2014 in
- Odločitve za izvedbo valutne zamenjave in transakcij za zmanjšanje kreditne izpostavljenosti v povezavi s sočasnimi sindiciranimi USD izdajami obveznic Republike Slovenije s ponudbo rezidentom ZDA in drugim investitorjem izven ZDA (144A / Regulation S) z dne 16. 1. 2014,

je Republika Slovenija z namenom odprave izpostavljenosti tečajnemu tveganju izvedla transakciji valutne zamenjave zadolžitve v USD s fiksno obrestno mero v zadolžitev v EUR s fiksno obrestno mero. Ministrstvo za finance se je odločilo za popolno zaščito, ko se zavarujejo vsi denarni tokovi v celotni vrednosti obeh izdaj – tako plačila obresti kot glavnice. S popolnim ujemanjem vseh obveznosti v USD z denarnimi tokovi v EUR, je bila ustvarjena t. i. sintetična EUR obveznost Republike Slovenije, kar pomeni, da je Republika Slovenija popolnoma zaščitena pred tveganjem spremembe menjalnega tečaja EUR-USD.

Na dan sklenitve valutne zamenjave sta bili določeni fiksni obrestni meri za 5 in 10-letno obveznico, po kateri bo RS do zapadlosti odplačila glavnice plačevala obresti na glavnici, preračunano v EUR, in določen tečaj EUR-USD po katerem se ob izdaji in ob dospetju zamenjata glavnici. Določitev fiksnih obrestnih mer v EUR iz fiksnih obrestnih mer v USD za 5 in 10-letno obveznico je bila izvedena za vsako ročnost posebej. Višina kuponskih obrestnih mer obeh USD obveznic, tečaj EUR-USD, tržne kotacije za valutno in obrestno zamenjavo ter višina kreditnega pribitka, so bili odvisni od razmer na trgu v času izvedbe transakcije.

Vrednotenje valutne zamenjave se je izvedlo v skladu s tržno prakso, in sicer z uporabo Bloombergovega finančnega modela SWPM (Swap Price Manager), ki pri izračunu uporablja celotne krivulje tržnih kotacij iz podatkovnega vira ICAP: USD SWAP Rate vs. 3 Month Libor, EUR-USD Basis Swap Rate in EUR SWAP rate vs. 3 Month Euribor.

4.1.1 Pogodbena podlaga za izvedbo valutne zamenjave za 5 in 10-letno tranšo izdaje obveznic

Transakcija valutne zamenjave se je izvedla na podlagi podpisa t.i. »Short Form Confirmation« (v nadaljevanju: SFC), ki predstavlja zgolj ključne elemente transakcije (dnevi plačil, zneski zamenjave, višina obrestne mere, itd.) in je del »ISDA 2002 Master Agreement«. Slednja krovna pogodba skupaj z »ISDA Schedule to the 2002 Master Agreement« ureja vse ostale elemente transakcije in je bila sklenjena z vsako od bank članic sindikata izdaje obveznice. Republika Slovenija ima tudi sklenjen aneks za zmanjševanje kreditne izpostavljenosti ("Credit Support Annex" oz. CSA), z vsako od bank članic sindikata.

V skladu s CSA so se Republika Slovenija in banke članice sindikata, s katerimi je Republika Slovenija sklenila posel valutne zamenjave, medsebojno zavezale zagotavljati za celoten čas trajanja valutne zamenjave, na podlagi trenutne tržne vrednosti valutne zamenjave, denarno zavarovanje/pokritje za njeno kreditno izpostavljenost. S tem se izjemno zmanjša tveganje morebitne neizpolnitve obveznosti nasprotne strani iz naslova sklenjenih transakcij.

V CSA je določeno, da višino pokritja, katerega bo Republika Slovenija morala zagotavljati bankam ali bo do njega upravičena, izračunavajo banke s katerimi Republika Slovenija izvaja operacije za zmanjševanje kreditnega tveganja. Višina pokritja se izračunava na osnovi tržne vrednosti valutne zamenjave na presečni datum, kar banke, s katerimi je Republika Slovenija sklenila posel valutne zamenjave, izračunavajo skladno s CSA. CSA prav tako določa mejo nad katero so stranke dolžne zagotoviti denarno pokritje in minimalni znesek nakazila, ki mora biti presežen, da so stranke dolžne izvršiti prenos pokritja. Republika Slovenija se je odločila za pogoje izmenjave, ki omogočajo najnižji še dosegljiv kreditni pribitek in čim nižje transakcijske stroške. V CSA je tudi določena valuta denarnega pokritja in vrsta obrestne mere (stroška), ki jo Republika Slovenija plačuje ali prejema iz naslova prejetega ali danega pokritja.

V kolikor se Republika Slovenija ne bi odločila za sprotno tržno vrednotenje valutne zamenjave, bi banke, s katerimi je Republika Slovenija sklenila valutni zamenjavi, v obliki nadomestila za kreditno izpostavljenost, zaračunale (dodatni) kreditni pribitek, kar bi pomenilo višjo kuponsko obrestno mero in s tem večji strošek zadolžitve.

5 DOLG DRŽAVNEGA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE

Tabela 5-1: Dolg državnega proračuna¹¹ Republike Slovenije v letu 2014

v tisoč EUR

	Stanje na 31.12.2013	Črpanja in prevzemi	Odplačilo	Vrednostne spremembe	Stanje na 31.12.2014
Skupaj	21.995.516	7.671.544	3.667.214	15.265	26.015.110
Rezidenti	6.312.682	1.887.961	2.609.864	104	5.590.882
Nefinančne družbe	63.346	0	12.330	0	51.015
Banka Slovenije	320.691	0	292.252	104	28.543
Druge denarne finančne institucije	4.638.414	1.696.015	1.925.299	0	4.409.130
Drugi finančni posredniki	54.804	11.239	14.266	0	51.778
Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	46.556	6.696	1.763	0	51.489
Zavarovalnice in pokojninski skladi	706.633	153.972	260.241	0	600.364
Država	462.332	17.939	95.165	0	385.106
Gospodinjstva	19.557	2.000	8.549	0	13.008
Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	350	100	0	0	450
Nerezidenti	15.682.833	5.783.584	1.057.350	15.161	20.424.228
Evropska unija	10.548.153	2.856.625	855.250	0	12.549.527
Tretje države in mednarodne organizacije	5.134.681	2.926.959	202.100	15.161	7.874.701

Opomba: Stanje dolga je prikazano po metodi rezidentstva ob zadolžitvi.

Vir: MF.

Dolg državnega proračuna Republike Slovenije je na dan 31. 12. 2014 znašal 26,015 milijard evrov. Od 1. 1. 2014 do konca leta se je povečal za 3,667 milijarde evrov. Dolg državnega proračuna Republike Slovenije v lasti rezidentov, ki je na dan 31. 12. 2014 znašal 5,591 milijard evrov, se je v letu 2014 znižal za 0,7 milijarde evrov. Dolg državnega proračuna Republike Slovenije v lasti nerezidentov je na dan 31. 12. 2014 znašal 20,424 milijarde evrov. Le-ta se je v letu 2014 povečal za 4,741 milijarde evrov, kar je posledica izdaje: 5 letne USD BOND 4,75 % 10/5/2018, 10 letne USD BOND 5,85 % 10/5/23, RS71, RS72 in RS73 katerih imetniki so v večini postali nerezidenti.

Spremembe stanja dolga državnega proračuna Republike Slovenije v letu 2014 po ročnosti in instrumentu zadolžitve v skupni višini 4 milijarde evrov so prikazane v tabeli 5-2, kjer je razvidno, da se je dolg nominalno povečal zaradi neposrednega izvrševanja državnega proračuna (zadolževanje za financiranje salda bilance prihodkov in odhodkov, salda računa finančnih terjatev in naložb in financiranja odplačil zapadlih glavnice) in predfinanciranja za odplačilo glavnice naslednjih dveh let.

¹¹ Delitev je izvršena na podlagi standardne klasifikacije institucionalnih sektorjev (SKIS).

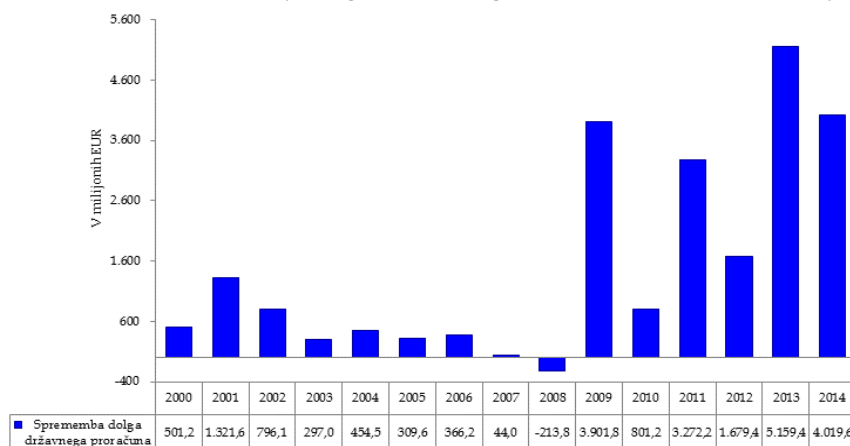
Tabela 5-2: Spremembe stanja dolga državnega proračuna RS v letu 2014

v EUR

Opis	Povečanje dolga	Zmanjšanje dolga/odplačila in odkupi	Vrednostne spremembe
Skupaj dolg državnega proračuna RS	7.671.544.344 €	3.667.214.298 €	15.264.632
Kratkoročno zadolževanje za izvrševanje državnega proračuna RS	1.071.126.251 €	780.184.074 €	0
kredit	0 €	0 €	0
zakladne menice	1.071.126.251 €	780.184.074 €	0
Dolgoročno zadolževanje za izvrševanje državnega proračuna RS, za financiranje odkupov in predčasnih odplačil ter prevzemi dolga	6.600.418.094 €	2.887.030.224 €	15.264.632
Dolgoročno zadolževanje za izvrševanje državnega proračuna RS			
kredit	230.000.000 €	74.193.396 €	341.542
dolgoročni vrednostni papirji	6.370.418.094 €	2.812.836.828 €	14.923.090
Od tega:			
RS21 in RS39	1.999.784 €	8.419.867 €	
OZ2, RS57, RS65	0 €	2.804.454.728 €	
USD BONDS	2.554.931.017 €		14.819.350 €
RS71, RS72 in RS73	3.000.000.000 €		
OZ3	496.610.000 €		
Zadolžnica BS	0 €		103.739
Dodatna izdaja obveznic za financiranje ukrepov za krepitev stabilnosti bank	316.877.293 €		
Mednarodne finančne institucije (EIB, IBRD)	230.000.000 €	5.839.120 €	341.542

Vir: MF.

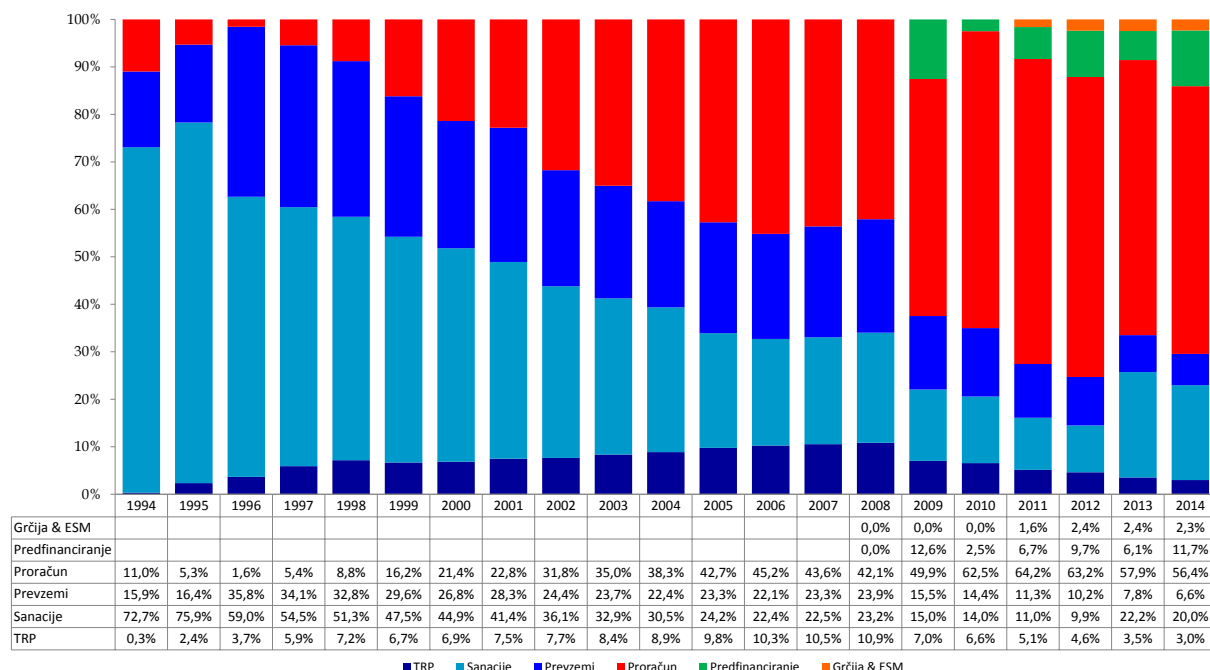
Graf 5-1 prikazuje dinamiko velikosti sprememb stanja dolga državnega proračuna od leta 2000 naprej. Do največjih sprememb dolga državnega proračuna je prišlo v letih 2009, 2011, 2013 in 2014, pri čemer je potrebno od leta 2009 upoštevati možnost predfinanciranja, tj. v skladu z ZJF dovoljenega dodatnega zadolževanja za odplačilo glavnice naslednjih dveh let. Leto 2008 je edino leto, v katerem je prišlo do negativne spremembe, ko se je od 1. 1. 2008 do konca leta dolg državnega proračuna zmanjšal za 213,8 milijonov evrov.

Graf 5-1: Dinamika sprememb stanja dolga državnega proračuna RS za obdobje 2000–2014

Vir: MF.

5.1 Osnovne značilnosti gibanja dolga državnega proračuna Republike Slovenije za obdobje 1993 do 2014

Graf 5-2: Struktura dolga državnega proračuna RS za obdobje 1993–2014

Vir: MF.

Iz grafa 5-2 je razvidno, da je prvotno strukturo dolga državnega proračuna Republike Slovenije večinoma predstavljal dolg iz naslova sanacije bančnega in realnega sektorja, ki je z leti imel počasen trend padanja do leta 2004¹². Potem, ko je v letu 2005 padel zaradi porabe kupnine NLB d.d., se je od leta 2006 naprej ustalil v nominalni vrednosti, vendar se je delež v strukturi dolga, zaradi nominalnega porasta celotnega dolga v nadaljnjih letih, zmanjšal. Po dokapitalizaciji bank v letu 2013 je ta delež ponovno povečal na 22,2 %. Kljub dokapitalizaciji Abanke in Banke Celje v letu 2014, v višini 317 milijonov evrov, je dolg iz tega naslova predstavljal 20 % dolga državnega proračuna.

Od leta 1997 je delež dolga, namenjen financiranju proračunskega primanjkljaja, naraščal. V letu 2009 je, predvsem kot posledica učinkov finančne in gospodarske krize, v strukturi dolga predstavljal že 49,9 %, v letu 2011 je dosegel 64,2 %. Do leta 2014 se je zmanjšal na 56,4 %.

V skladu z dopolnitvijo ZJF, se je v letu 2009 Republika Slovenija zadolžila v večjem obsegu kot so znašale potrebe za financiranje primanjkljaja proračuna za leto 2009, tj. predfinanciranje. Del sredstev, pridobljenih z zadolžitvijo Republike Slovenije, je bilo pripravljenih tudi za morebitne potrebe izvedbe ukrepov za omejitev učinkov finančne krize,

¹² Viri financiranja odplačil glavnice so bili zagotovljeni z novim zadolževanjem v okviru vsakoletnega izvrševanja državnega proračuna in s porabo kupnine iz naslova prodaje kapitalskih deležev RS.

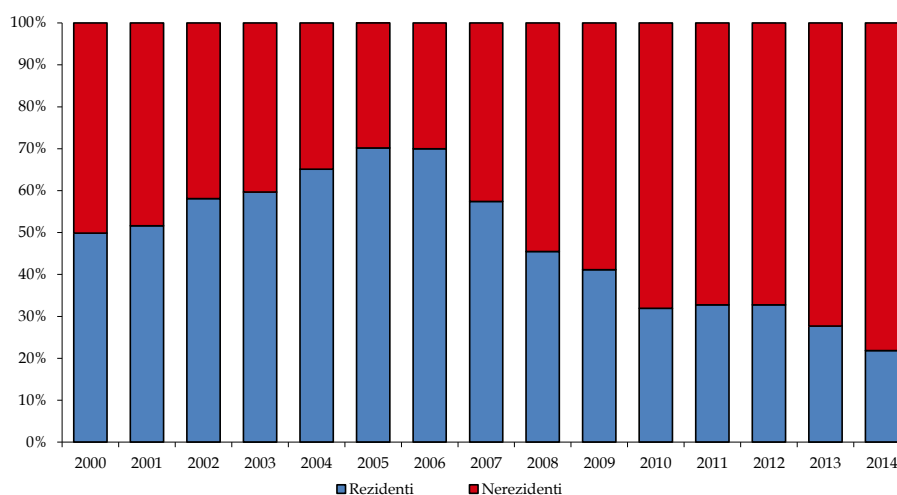
določenih v 81. a in 88. a členu ZJF (Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o javnih financah (ZJF-D), Uradni list RS, št. 109/08). Ker s strani finančnih institucij ni bilo zahtevkov za izposajo finančnih sredstev od države, se je realizirana zadolžitev, ki v strukturi dolga konec leta 2009 predstavlja 12,6 %, porabila za pokritje potreb financiranja proračuna RS v letu 2010. V letu 2010 se je delež predfinanciranja v strukturi dolga zmanjšal na 2,5 %, v letu 2011 pa povečal na 6,7 %, predvsem zaradi zaostrenih in negotovih razmer na finančnih trgih proti koncu leta. V letu 2014 se je delež predfinanciranja v strukturi dolga zvišal na 11,7 %.

Dolg državnega proračuna Republike Slovenije, ki je nastal zaradi prevzemov dolga (Slovenske železnice, Slovenske železarnice, Onkološki inštitut, ZZZS) in dolg, ki je nastal zaradi zadolževanja za temeljne razvojne programe (TRP), sta v obdobju od 2007 do 2014 na nominalno enaki ravni in se v strukturi dolga, v odstotnem deležu, zmanjšujeta.

5.2 Osnovne značilnosti dolga državnega proračuna Republike Slovenije v letu 2014

Vstop v Evropsko monetarno unijo in spremembe na primarnem ter sekundarnem trgu državnih vrednostnih papirjev, ki so bile posledica procesa integracije v skupni evropski finančni trg, je vplival tudi na spremembe v strukturi dolga državnega proračuna. Slednje, t.j. naraščanje deleža dolga v lasti nerezidentov, predvsem zaradi integracije v skupni evropski finančni trg, je vidno v grafu 5-3.

Graf 5-3: Struktura dolga državnega proračuna RS v letih 2000 – 2014 glede na rezidentstvo investitorjev ob zadolžitvi

Vir: MF.

Do leta 2006 je delež nerezidentov v strukturi dolga državnega proračuna Republike Slovenije upadal. To je posledica strateške odločitve, ki je bila v veljavi do leta 2006, da se zadolževanje Republike Slovenije izvaja predvsem na domačem trgu. Prav tako se dolg, ki je bil v lasti nerezidentov, ni refinanciral z viri nerezidentov. V letu 2007 je Republika Slovenija

spremenila način izdaje vrednostnih papirjev. Sprejeta je bila odločitev, da se imetniška struktura obstoječega dolga spremeni v korist nerezidentov, z namenom širjenja investicijskega zaledja. V letu 2007 je bila tako izdana dolgoročna obveznica, ki je bila financirana v pretežni meri s strani nerezidentov (95 % celotne izdaje). Republika Slovenija je z letom 2007 začela izvajati tudi tržne odkupe starih obveznic, ki pa niso prispevali k večji spremembi lastniške strukture. V naslednjih sedmih letih se je delež dolga, ki ga imajo v lasti rezidenti, hitro zniževal in v letu 2014 predstavlja le še 21,8 % skupne strukture dolga.

Podoben prikaz nam poda tabela 6-3, ki prikazuje dolg državnega proračuna Republike Slovenije po letih razdeljen po standardni klasifikaciji institucionalnih sektorjev (SKIS). Med leti 2001 in 2006 je bila nominalna vrednost dolga državnega proračuna Republike Slovenije do nerezidentov razmeroma stabilna, v nadaljnjih letih pa se je občutno povečevala. Glavni domači investitorji v državne vrednostne papirje Republike Slovenije so druge denarne finančne institucije (banke) in zavarovalnice. Dolg državnega proračuna Republike Slovenije v lasti nerezidentov se je še izraziteje povečeval od leta 2011 naprej, kar je posledica zadolževanja na ameriškem trgu in je na dan 31. 12. 2014 znašal 20,4 milijarde evrov.

Tabela 5-3: Dolg državnega proračuna RS po letih

v milijonih EUR

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupaj	6.673	6.987	7.351	7.395	7.182	11.083	11.885	15.157	16.836	21.996	26.015
Rezidenti	4.344	4.903	5.146	4.245	3.301	4.558	3.794	4.866	5.512	6.313	5.591
Nefinančne družbe	129	146	153	124	94	87	79	74	73	63	51
Banka Slovenije	29	31	29	27	28	28	29	30	30	321	29
Druge denarne finančne institucije	3.304	3.627	3.801	2.724	2.333	3.464	2.736	3.887	4.494	4.638	4.409
Drugi finančni posredniki	82	137	147	116	76	68	60	56	62	55	52
Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	5	39	107	80	75	79	70	47	47	47	51
Zavarovalnice in pokojninski skladi	571	674	699	567	525	721	715	681	726	707	600
Država	125	163	137	545	130	74	68	60	56	462	385
Gospodinjstva	96	86	73	61	39	39	36	31	25	20	13
Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nerezidenti	2.329	2.084	2.205	3.150	3.881	6.525	8.091	10.290	11.324	15.683	20.424
Evropska unija	1.968	1.744	1.904	2.990	3.735	6.137	7.593	9.840	9.577	10.548	12.550
Tretje države in mednarodne organizacije	361	341	301	161	145	388	498	451	1.747	5.135	7.875

Vir: MF.

Od leta 2000 naprej se je Republika Slovenija začela zadolževati večinoma z izdajo vrednostnih papirjev. Delež dolga iz naslova vrednostnih papirjev je rasel, delež posojil pa upadal, vse do leta 2010. Izjema je leto 2007, ko se je delež posojil povečal na 11,9 %, saj se je v tem letu Republika Slovenija zadolževala tudi s posojili pri domačih bankah in z likvidnostnimi posojili pri enotnem zakladniškem računu (EZR). K povečanju deleža posojil v tem letu je prispeval tudi prevzem dolga Agencije za železniški promet. Od leta 2010

naprej se je trend obrnil. Zaradi negotovih razmer na finančnem trgu v letu 2012 se je Republika Slovenija v tem letu zadolževala tudi z bančnimi posojili, kar je delež posojil v strukturi dolga državnega proračuna v tem letu povečalo na 5,0 %. V letu 2014 delež dolga iz naslova vrednostnih papirjev znaša 95,6 % in delež dolga iz naslova posojil 4,4 %.

Tabela 5-4: Struktura dolga državnega proračuna RS glede na instrument zadolžitve

v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Posojila	10,6	11,4	6,8	11,9	5,0	1,9	1,2	2,8	5,0	4,5	4,4
Vrednostni papirji	89,4	88,6	93,2	88,1	95,0	98,1	98,8	97,2	95,0	95,5	95,6
Skupaj	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vir: MF.

Struktura dolga državnega proračuna Republike Slovenije je glede na ročnost do zapadlosti predvsem dolgoročna in srednjeročna. Dolg z ročnostjo pod enim letom je konec leta 2014 predstavljal 8,5 % celotnega dolga državnega proračuna Republike Slovenije, dolg z ročnostjo med enim in petimi leti 37,6 % ter dolg z ročnostjo nad petimi leti 54 %. Takšna struktura dolga izkazuje sprejemljivo raven izpostavljenosti tveganju refinanciranja.

Tabela 5-5: Struktura dolga državnega proračuna RS glede na ročnost do zapadlosti

v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
pod 1 letom	16,3	13,7	11,2	16,0	11,3	15,3	7,8	7,8	10,6	15,5	8,5
med 1 in 5 leti	38,6	45,1	62,0	37,8	32,5	36,1	34,6	34,6	28,8	31,7	37,6
nad 5 leti	45,1	41,2	26,8	46,2	56,3	48,6	57,7	57,6	60,6	52,8	54,0
Skupaj	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vir: MF.

Tehtano povprečje časa do zapadlosti dolga državnega proračuna Republike Slovenije ostaja v letu 2014 na enaki ravni kot preteklo leto. Zapadlost kratkoročnega dolga se je znižala za 0,07 let, zapadlost dolgoročnega dolga pa zvišala za 0,05 let.

Tabela 5-6: Tehtano povprečje ročnosti do zapadlosti dolga državnega proračuna RS

v letih

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dolg državnega proračuna RS	5,16	5,16	5,08	5,25	5,57	5,94	6,22	6,61	6,22	5,67	5,67
Kratkoročni dolg	0,36	0,36	0,36	0,04	0,09	0,11	0,21	0,14	0,35	0,47	0,40
Dolgoročni dolg	5,41	5,39	5,31	5,7	5,94	6,36	6,7	7,16	6,92	5,81	5,86

Vir: MF.

V strukturi obrestnih mer oziroma vrste instrumentov, ki je prikazana v tabeli 5-7, je od leta 2004 opazen trend upadanja deleža indeksiranih instrumentov in instrumentov s spremenljivo obrestno mero ter posledično trend povečevanja deleža nespremenljivih instrumentov, kar je v skladu s takratno strategijo zadolževanja. Zmanjševanje deležev

indeksiranih instrumentov proti nič je posledica predčasnih odplačil, odkupov in zapadlosti teh instrumentov. Delež spremenljivih instrumentov se je zmanjševal na račun povečevanja zadolževanja s fiksno obrestno mero. Izjemi sta leti 2011 in 2012, ko je povečanje deleža dolga državnega proračuna Republike Slovenije s spremenljivo obrestno mero bila posledica vzpostavitve obveznosti do Slovenske odškodninske družbe¹³ in v letu 2012 povečanega zadolževanja s posojili s takšno strukturo. Dolg državnega proračuna Republike Slovenije je bil konec leta 2014 sestavljen iz 0,1 % indeksiranih instrumentov, 2,3 % instrumentov s spremenljivo obrestno mero in 97,6 % instrumentov z nespremenljivo obrestno mero.

Tabela 5-7: Struktura dolga državnega proračuna RS glede na vrsto instrumenta oziroma obrestno mero

v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1. Indeksiran	25,8	19,2	17,1	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1
a. Inflacija (TOM)	14,9	8,8	7,3	0,1	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b. Tečaj	10,9	10,4	9,8	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1
2. Nespremenljiv	60,6	75,8	80,5	98,2	98,9	99,4	99,5	97,4	95,1	96,9	97,6
3. Spremenljiv	13,6	5	2,4	1,3	0,7	0,3	0,3	2,4	4,7	3,0	2,3

Vir: MF.

Iz tabele 5-8 je razvidno, da je stanje dolga v slovenskih tolarjih v skupnem stanju dolga državnega proračuna Republike Slovenije od leta 2001 naraščalo in v letu 2006 doseglo 69,1 % celotnega dolga. Pred letom 2001 se je Republika Slovenija na tujih trgih zadolževala pretežno v evrih in ameriških dolarjih. Z leti se je spreminjalo razmerje med valutama, opazna pa je bila hitra rast deleža zadolžitve v evrih na račun hitrega upadanja zadolžitve v ameriških dolarjih, kot posledica realizacije strategije upravljanja z državnim dolgom. Zadolževanje v tolarjih in evrih je konec leta 2006 predstavljalo kar 99,3 % celotne zadolžitve na finančnih trgih.

V letu 2007 se je delež zadolžitve v evrih z vstopom v EMU spremenil, ker je evro postal domača valuta. V naslednjih letih do leta 2011, se je ta delež gibal na približno enaki ravni in konec leta 2011 znašal 99,8 %. Z izdajo obveznic v USD na ameriškem trgu v letih 2012, 2013 in 2014, se je ta delež zmanjšal in konec leta 2014 znašal 73 % celotnega dolga. Stanje dolga v dolarjih se je v teh treh letih povečalo za 26,9 %. Ob vsakokratni izvršitvi transakcije v USD je bila, z namenom ščitenja pred valutnimi tveganji, hkrati izvedena tudi transakcija valutne zamenjave s popolnim ujemanjem vseh obveznosti v USD z denarnimi tokovi v EUR. Ob upoštevanju le tega, se delež dolga v evrih poveča na 99,9 % celotnega dolga.

¹³ Vzpostavitev obveznosti iz naslova Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplembe premoženja (ZIOOZP), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja (ZSPOZ-D) in Zakon o spremembah Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje (ZVVJTO).

Tabela 5-8: Valutna struktura dolga državnega proračuna Republike Slovenije glede na valuto zadolžitve

v %

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SIT	55,6	65,4	69,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
USD	0,8	0,6	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	10,1	20,1	26,9
EUR	43,2	33,6	30,2	99,5	99,6	99,8	99,8	99,8	89,7	79,8	73,0
CHF	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
GBP	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JPY	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
SKUPAJ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir: MF.

6 DOLG PRAVNIH OSEB JAVNEGA SEKTORJA IZ 87. ČLENA ZAKONA O JAVNIH FINANCAH

6.1 Pojem pravnih oseb javnega sektorja iz 87. člena ZJF

Pravne osebe iz 87. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr. in 101/13, v nadaljevanju ZJF) zajemajo:

- posredne proračunske uporabnike (javni zavodi in drugi izvajalci javnih služb, agencije, skladi socialnega zavarovanja, javni skladi na ravni države), katerih ustanoviteljica je država ali posredni uporabniki državnega proračuna;
- javne gospodarske zavode, javna podjetja in druge pravne osebe, v katerih ima država odločujoč vpliv na upravljanje (lastniški delež Republike Slovenije v pravni osebi je 50 ali več odstotni).

87. člen Zakona o javnih financah določa, da se pravne osebe iz tega člena, ki jih s sklepom potrdi Vlada RS, lahko zadolžujejo in izdajajo jamstva drugim pravnim osebam le pod pogoji, ki jih določi Vlada RS na predlog ministrstva, pristojnega za finance.

6.2 Pravne podlage nadzora in spremljanja zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena ZJF

Pravne podlage nadzora in spremljanja zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah so bile v letu 2014 naslednje:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr. in 101/13, v nadaljevanju ZJF),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13, 9/14 – ZRTVS-1A, 25/14 – ZSDH-1, 38/14, 84/14, 95/14 – ZUJF-C, 95/14 in 14/15, v nadaljevanju ZIPRS1415),
- Uredba o pogojih in postopkih zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 112/09, v nadaljevanju uredba),
- Pravilnik o pošiljanju podatkov o stanju in spremembah zadolžitve pravnih oseb javnega sektorja in občin (Uradni list RS, št. 3/2013, v nadaljevanju pravilnik).

ZIPRS1415 je v prvem odstavku 44. člena določil, da se pravne osebe javnega sektorja v letu 2014 lahko zadolžijo in izdajo poročstva drugim fizičnim in pravnim osebam do skupne višine 1.200.000.000 EUR. Pri tem zadolžitve v posameznem letu pomeni razliko med vsemi črpanji in odplačili glavnice zadolžitve v posameznem letu.

Uredba določa postopke zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena ZJF pred sklenitvijo pogodbe o zadolžitvi. V skladu s predpisanim postopkom morajo pravne osebe pridobiti ustrezna soglasja k zadolževanju. Namen uredbe je spoštovanje načela konkurenčnosti pri zbiranju ponudb o zadolžitvi in posledična zadolžitev pravne osebe po čim nižjih stroških. Obenem je namen uredbe tudi kontrola višine zadolžitve posamezne pravne osebe in skupne višine zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah, saj skupna višina zadolžitve teh pravnih oseb v posameznem letu ne sme preseči kvote zadolžitve, ki jo določa dvoletni Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije.

Pravilnik določa način poročanja pravnih oseb iz 87. člena ZJF o stanju in spremembah njihovih obstoječih – že sklenjenih pogodb o zadolžitvah. Obenem določa tudi oddajo napovedi zadolževanja za naslednja tri koledarska leta. Pravne osebe iz 87. člena ZJF izvajajo poročanje elektronsko preko posebne aplikacije e-Dolg.

6.3 Definicija zadolžitve

Zadolžitev po uredbi pomeni:

- najem posojila ali kredita;
- izdajo jamstva za obveznosti druge pravne osebe iz naslova kreditov, posojil ali dolžniških vrednostnih papirjev;
- izdajo dolžniških vrednostnih papirjev;
- finančni najem (lizing) pravnih oseb iz 87. člena ZJF, ki so v skladu s standardno klasifikacijo institucionalnih sektorjev razvrščene v sektor S 13. DRŽAVA;
- plasmaji prostih denarnih sredstev (zadolžitve) med povezanimi družbami.

Kredit po uredbi so tudi okvirni krediti, krediti po načelu tekočega računa (limiti) in revolving krediti. Za višino zadolžitve se pri teh kreditih šteje zgornji limit odobrenega kredita. Med zadolžitve po uredbi pa ne sodijo blagovni krediti.

6.4 Gibanje zadolženosti pravnih oseb iz 87. člena ZJF v preteklih letih, stanje zadolžitve v letu 2014 in struktura zadolžitve

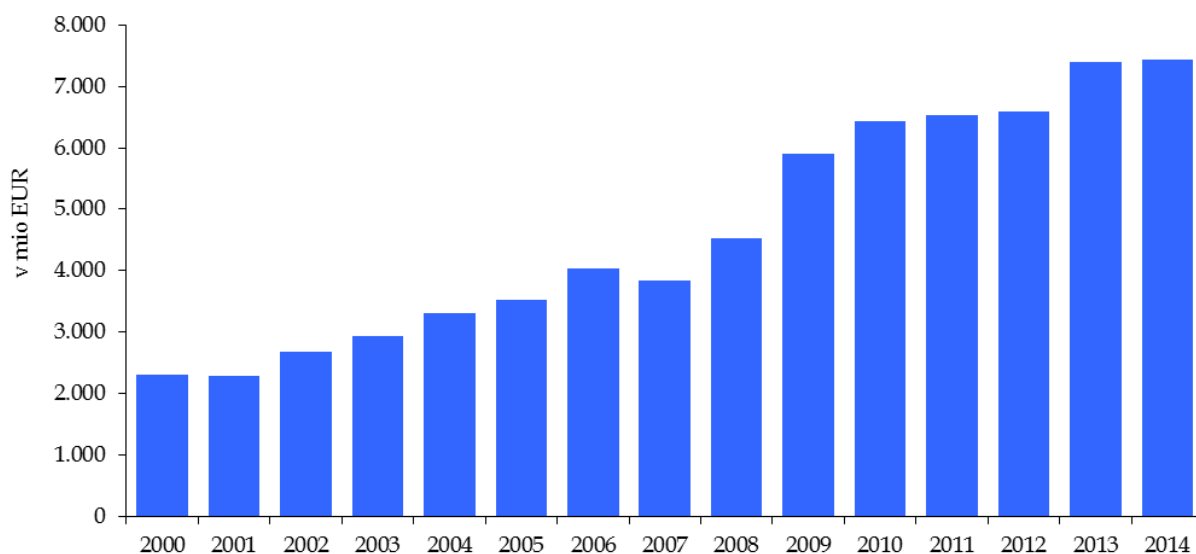
Tabela 6-1: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF 2005 – 2014

Leto	Stanje v SIT	Stanje v EUR	BDP (v %)	Indeks t_{n+1}/t_n
31. 12. 2005	845.716.719.159	3.530.061.989	12,08%	107
31. 12. 2006	964.849.566.775	4.026.245.897	12,76%	114
31. 12. 2007		3.847.263.488	10,94%	96
31. 12. 2008		4.518.528.333	11,91%	117
31. 12. 2009		5.903.936.725	16,32%	131
31.12.2010		6.426.017.074	17,74%	109
31.12.2011		6.540.145.166	17,74%	102
31.12.2012		6.600.718.605	18,33%	101
31.12.2013		7.389.288.739	20,44%	112
31.12.2014		7.427.394.754	19,94%	101

*Stanje dolga v letu 2014 se lahko še nekoliko spremeni.

Vir: MF.

Graf 6-1: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF 2000-2014

Vir: MF.

V preteklih letih smo beležili porast stanja zadolženosti pravnih oseb iz 87. člena ZJF. Absolutni padec dolga v primerjavi s preteklim letom je možno zaznati le v letu 2007 in je bil posledica izločitve določenih pravnih oseb iz seznama pravnih oseb iz 87. člena ZJF. Izločene pravne osebe v letu 2007 so bile Slovenska industrija jekla, Telekom Slovenije in Slovenska izvozna in razvojna banka – SID. Poleg navedenega je dne 7. 3. 2007 stopil v veljavo Zakon o

spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 15/07), s katerim je Republika Slovenija v tem letu prevzela dolg Javne agencije za železniški promet RS v skupni višini 110.418.657,21 EUR. Zaradi vsega navedenega se je stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah na dan 31.12.2007 v primerjavi z 31. 12. 2006 znižal.

Večji porast stanja zadolženosti opazimo v letu 2009, ki pa je poleg rasti stanja dolga pri posameznih pravnih osebah tudi posledica uvrstitve Telekoma Slovenije in Luke Koper na seznam pravnih oseb iz 87. člena ZJF. V letih 2009 - 2014 je delež zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena ZJF v BDP v primerjavi s predhodnimi leti nad povprečjem, kar je delno posledica padca ali nizke rasti BDP v teh letih. V letu 2014 pa je prvič po letu 2007 zaznati rahlo znižanje odstotka zadolženosti v BDP. Še vedno Slovenija beleži najvišji BDP v letu 2008.

Tabela 6-2: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po ročnosti

Razdelitev dolga po ročnosti	v EUR	v %
Dolgoročni dolg	7.291.788.863	98,17%
Kratkoročni dolg	135.605.891	1,83%
Skupaj	7.427.394.754	100,00%

Vir: MF.

Večji del dolga predstavlja dolgoročni dolg. V letih 2005 do 2011 se struktura dolga po ročnosti ni bistveno spremenila, saj se je dolgoročni dolg v teh letih gibal med 96 % in 97 % celotnega dolga. V letu 2011 ter še posebej v letu 2012 pa opazimo povečan delež kratkoročne zadolžitve (do 10 %), kar lahko pripišemo finančni krizi in likvidnostnim težavam pravnih oseb v letu 2011 in 2012. V letu 2013 in 2014 pa se opažamo ponovno zniževanje deleža kratkoročne zadolženosti.

Tabela 6-3: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po vrsti dolga

Razdelitev dolga po vrsti dolga	v EUR	v %
Zadolžitve*	7.219.456.250	97,20%
Finančni leasingi**	1.617.460	0,02%
Jamstva drugim pravnim osebam***	206.321.044	2,78%
Skupaj	7.427.394.754	100,00%

*Zadolžitve: stanje najetih posojil ali kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev pravnih oseb iz 87. člena ZJF.

** Finančni najemi (leasingi) pravnih oseb, ki sodijo v sektor S.13 DRŽAVA.

*** Podatek ne zajema jamstva HSE v višini 160 milijonov EUR za zadolžitve TEŠ v višini 200 milijonov EUR (80 % jamstvo), ker je zadolžitev TEŠ že zajeta med zadolžitvami.

Vir: MF

Jamstva pravnih oseb iz 87. člena ZJF drugim pravnim osebam predstavlja potencialni dolg pravnih oseb iz 87. člena ZJF. V preteklih letih je potencialni dolg predstavljal manj kot 1 % celotnega dolga, v zadnjih letih pa opazimo rahel dvig v celotnem dolgu. Predvsem v letu 2009 so se jamstva drugim pravnim osebam dvignila na 1,42 % celotnega dolga, v letu 2010

na 2,11 %, v letu 2011 na 2,73 % in v letu 2012 na 2,97 %. V letu 2013 pa opazimo, da se je trend rasti deleža jamstev v celotnem dolgu, ki je bil značilen za leta 2009-2012 obrnil, namreč delež jamstev v celotnem dolgu se je v primerjavi z letom 2012 znižal na 2,67 % (čeprav se je v absolutnem znesku stanje jamstev povečalo), v letu 2014 pa je sicer nekoliko višji, vendar povečanje še ni doseglo ravni iz leta 2012.

Pri tem je potrebno poudariti, da podatek o stanju jamstev drugim pravnim osebam za leto 2014 ne zajema jamstva HSE družbi TEŠ, ker je zadolžitev že zajeta kot zadolžitev TEŠ v skupnem stanju zadolžitev pravnih oseb.

Razlog za dvig jamstev v letih 2009-2014 v skupnem dolgu pravnih oseb iz 87. člena ZJF je v dvigu izdanih jamstev Slovenskega podjetniškega sklada, ki je višino izdanih jamstev dvignil iz 19,5 mio EUR v letu 2009 na 196 mio EUR v letu 2014, kar lahko pripišemo dodatnemu spodbujanju razvoja podjetništva. Jamstva Slovenskega podjetniškega sklada predstavljajo kar 95 % vseh izdanih jamstev pravnih oseb iz 87. člena ZJF v letu 2014 (brez upoštevanja izdanega jamstva HSE za zadolžitev TEŠ).

Tabela 6-4: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 razdeljen na notranji/zunanji dolg

Razdelitev dolga na zunanji/notranji dolg	v EUR	v %
Notranji dolg*	4.386.826.386	59,06%
Zunanji dolg	3.040.568.368	40,94%
Skupaj	7.427.394.754	100,00%

*Notranji dolg: stanje zadolžitev pravnih oseb pri finančnih organizacijah in ostalih pravnih osebah s sedežem v RS.

Vir: MF.

Notranji dolg v primerjavi z zunanjim dolgom v zadnjih letih večinoma nekoliko presega 50 %. Le v letih 2007 in 2008 ter ponovno v letu 2014 je bil nekoliko višji in se je približal 60 %. Tuji dolg je v preteklih letih predstavljal manj kot 50 % celotnega dolga. 51 % tujega dolga v letu 2014 predstavlja dolg DARS, 25 % dolg TEŠ in 12 % je dolg Telekoma Slovenije. Pravne osebe so se v tujini zadolževale v večjem delu pri Evropski investicijski banki (EIB) ter pri ostalih mednarodnih finančnih organizacijah kot so EUROFIMA, IBRD, Sklad sveta EU, nižji delež pa predstavljajo zadolžitve pri tujih komercialnih finančnih institucijah.

Tabela 6-5: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 razdeljen po instrumentu zadolžitve

Razdelitev dolga po instrumentu zadolžitve	v EUR	v %
Zadolžitev z izdajo dolžniških vrednostnih papirjev	2.205.948.348	29,70%
Ostala zadolžitev (posojila, krediti, finančni leasingi)	5.221.446.405	70,30%
Skupaj	7.427.394.754	100,00%

Vir: MF.

Zadolžitve z izdajo dolžniških vrednostnih papirjev (večji del so izdaje obveznic) predstavlja kar 29,70 % celotne zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena ZJF in se je v primerjavi z letom 2012 dvignila za 17 odstotnih točk. Ostala zadolžitev se je (tako v absolutnem znesku kot tudi v odstotku) v letu 2014, (enako kot v letu 2013) v primerjavi s predhodnim letom znižala.

Znatni dvig zadolžitve z izdajo dolžniških vrednostnih papirjev je posledica izdaje obveznic Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) v letu 2013 in 2014. Poleg DUTB so ta inštrument zadolžitve v preteklih letih uporabili DARS, Slovenska odškodninska družba, Telekom Slovenije in Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS.

Tabela 6-6: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 razdeljen glede na valuto zadolžitve

Razdelitev dolga glede na valuto zadolžitve	ROČNOST			v %
	Dolgoročno v EUR*	Kratkoročno v EUR*	Skupaj v EUR*	
Zadolžitev v originalni valuti				
EUR	7.230.755.243	135.605.891	7.366.361.134	99,18%
CHF	59.315.269	0	59.315.269	0,80%
USD	1.718.351	0	1.718.351	0,02%
Skupaj	7.291.788.863	135.605.891	7.427.394.754	100,00%
	98,17%	1,83%	100,00%	

*Preračun iz originalne valute zadolžitve v EUR je opravljen po srednjem tečaju Banke Slovenije oz. referenčnem tečaju ECB na dan 31. 12. 2014.

Vir: MF

99 % zadolžitve po stanju dolga na dan 31. 12. 2014 predstavlja zadolžitev v EUR. Le slab odstotek je zadolžitev v CHF, še manj zadolžitev v USD. Podobno stanje je bilo tudi v letih 2008-2012, v letih 2005-2007 pa je bila zadolžitev v CHF nekoliko višja, vendar ni presegla 1,62 % celotnega stanja dolga v posameznem letu. Stanje dolga v tuji valuti se v letu 2014 zaradi zvišanja tečaja CHF in USD ne znižuje navkljub odplačilom obstoječih zadolžitev.

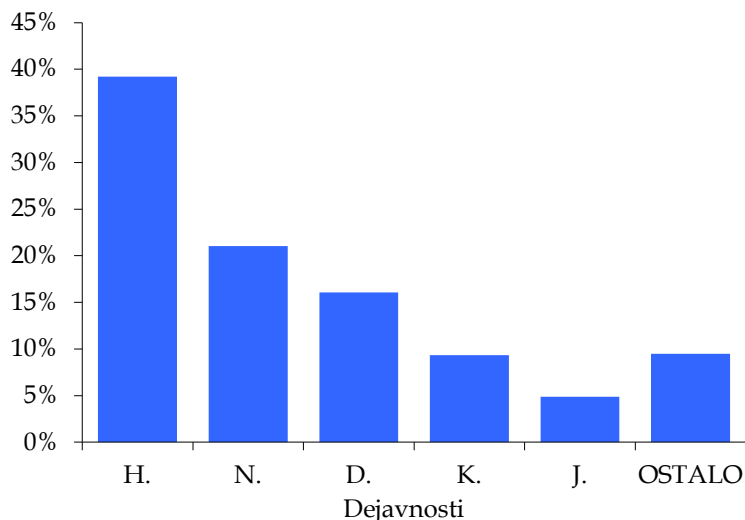
Struktura zadolžitve po valuti zadolžitve je bila drugačna v letih 2005 in 2006 – pred uvedbo EUR, saj je del zadolžitve predstavljalo tudi še zadolževanje v SIT. V letu 2005 je zadolžitev v SIT predstavljala 26,75 % v celotnem stanju dolga na dan 31. 12. 2005, v letu 2006 pa je zadolžitev v SIT padla na 22,21 %. V obeh letih je bila zadolžitev v EUR že sorazmerno visoka - 70,90 % oziroma 75,75 %. S preходом na EUR se je celotna zadolžitev v SIT preračunala in prištela zadolžitvi v EUR.

Tabela 6-7: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po dejavnostih pravnih oseb

Razdelitev dolga po dejavnostih	v EUR	v %
H. PROMET IN SKLADIŠČENJE	2.910.776.247	39,19%
N. DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	1.563.200.000	21,05%
D. OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	1.192.474.112	16,06%
K. FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	694.656.780	9,35%
J. INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	361.026.720	4,86%
OSTALE DEJAVNOSTI	705.260.896	9,50%
SKUPAJ	7.427.394.754	100,00%

Vir: MF.

Graf 6-2: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 po dejavnostih pravnih oseb

Vir: MF.

Večji del dolga v letu 2014 predstavljajo zadolžitve pravnih oseb, ki kot glavno dejavnost opravljajo dejavnost prometa in skladiščenja. Navedeno dejavnost opravlja le šest zadolženih pravnih oseb iz 87. člena ZJF – to so Zavod RS za blagovne rezerve, DARS, Kontrola zračnega prometa Slovenije, Luka Koper, Adria Airways in Pošta Slovenije. Razlog za tako visoko zadolžitev v tej dejavnosti je predvsem zadolžitev DARS, ki v celotni zadolžitvi pravnih oseb iz 87. člena na dan 31.12.2014 predstavlja kar 35,5 %. Vendar se je delež zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena ZJF, ki opravljajo dejavnost prometa in skladiščenja v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 znižal iz 42,5 % na 39,2 %. Razlog je v znižanju dolga vseh pravnih oseb, ki po standardni klasifikaciji dejavnosti opravljajo dejavnost H. Promet in skladiščenje. V letu 2014 pa se je bistveno povečal dolg v dejavnosti N. Druge raznovrstne poslovne dejavnosti. Kot glavno dejavnost opravlja v tej dejavnosti Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), ki je v letu 2014 povečala svoj dolg za 54,2 %, zato se je dolg v dejavnosti drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti v letu 2014 dvignil iz 13,7 % na 21,1 %.

Tabela 6-8: Stanje dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 glede na razvrstitev pravnih oseb po Standardni klasifikaciji institucionalnih sektorjev

Razdelitev dolga po SKIS	v EUR	v %
S.11001 (Nefinančne družbe pod javnim nadzorom)	4.732.136.831	63,71%
S.13112 (Državni skladi)	2.466.562.437	33,21%
S.13113 (Druge enote centralne ravni države)	226.761.340	3,05%
S.13140 (Skladi socialnega zavarovanja)	1.513.430	0,02%
S.13133 (Druge enote lokalne ravni države)	195.717	0,00%
S.15000 (Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva)	225.000	0,00%
SKUPAJ	7.427.394.754	100,00%

Vir: MF.

Večji del dolga v letu 2014 predstavljajo zadolžitve pravnih oseb, ki po SKIS sodijo med nefinančne družbe pod javnim nadzorom. V sektorju S.13 DRŽAVA pa večji delež zadolževanja v letu 2014 predstavlja zadolžitev državnih skladov, predvsem zadolžitev Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) in Slovenskega državnega holdinga (SDH), ki v celotni zadolžitvi pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31. 12. 2014 predstavljata skupaj kar 29,6 %.

Prvih pet najbolj zadolženih pravnih oseb iz 87. člena ZJF na dan 31.12.2014 je naslednjih:

1. Družba za avtoceste v Republiki Slovenije, d. d. (DARS);
2. Družba za upravljanje terjatev bank, d. d. (DUTB);
3. Termoelektrarna Šoštanj, d.o.o. (TEŠ);
4. Slovenski državni holding (SDH);
5. Telekom Slovenije, d.d..

Zadolžitev naštetih petih pravnih oseb iz 87. člena ZJF znaša na dan 31.12.2014 5.952 mio EUR, kar predstavlja kar **80,14 %** celotnega dolga pravnih oseb iz 87. člena ZJF in se je zaradi nove zadolžitve DUTB v letu 2014 dvignila iz 77,32 % celotne zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena ZJF v letu 2013.

6.5 Izkoriščenost kvote zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena ZJF v letu 2014

Skupna kvota zadolžitve pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah za leto 2014, ki je objavljena v 44. členu Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 znaša **1.200.000.000 EUR**. To pomeni, da pravne osebe v letu 2014 lahko povečajo svojo zadolženost za 1200 mio EUR. Kvota zadolžitve je razlika med vsemi črpanji zadolžitev v letu 2014 in odplačili zadolžitev v letu 2014 ali drugače povedano je to razlika med stanjem dolga na dan 31. 12. 2014 in stanjem dolga na dan 31. 12. 2013 pravnih oseb iz 87. člena ZJF.

Stanje dolga na dan 31. 12. 2013 _____ 7.389.288.739 EUR*

Stanje dolga na dan 31. 12. 2014 _____ 7.427.394.754 EUR**

*Preračun iz originalne valute zadolžitve v EUR je opravljen po srednjem tečaju Banke Slovenije oz. referenčnem tečaju ECB na dan 31. 12. 2013.

** Preračun iz originalne valute zadolžitve v EUR je opravljen po srednjem tečaju Banke Slovenije oz. referenčnem tečaju ECB na dan 31. 12. 2014.

Povečanje stanja dolga na dan 31. 12. 2014 _____ 38.106.015 EUR

Kvota zadolžitve za leto 2014 _____ 1.200.000.000 EUR

Izkoriščenost kvote zadolžitve _____ 3,18%

Izkoriščenost kvote se je v letu 2014 je bila izredno nizka. Če iz skupnega stanja dolga na dan 31. 12. 2014 izločimo DUTB, ki je v letu 2014 povečala svojo zadolženost za 549,5 mio EUR, bi bila izkoriščenost kvote negativna. To pomeni, da so pravne osebe iz 87. člena ZJF (razen DUTB) v letu 2014 znižale stanje zadolženosti. To velja tudi za DARS, HSE in TELEKOM SLOVENIJE, katerih delež v kvoti zadolžitve za leto 2014 je predstavljal kar 63,9 %.

7 DOLG SEKTORJA DRŽAVA (ESA 2010)

Dolg sektorja države je skladno z uredbami EU, upoštevanjem metodologije Evropskega sistema računov (ESA 2010) in priporočila Eurostata, definiran kot seštevek dolga centralne ravni države, dolga lokalne ravni države in dolga skladov za socialno in zdravstveno varstvo. Razlike med prikazi dolga sektorja država v skladu z metodologijo ESA 2010¹⁴ in prikazom dolga po nacionalni metodologiji, kot ga sicer izkazujemo v Sloveniji, so v drugačnem zajetju institucionalnih enot, načinu vrednotenja kategorij in drugačni klasifikaciji kategorij.

I. Institucionalno zajetje enot

Ministrstvo za finance na svojih spletnih straneh in v svojih rednih poročilih objavlja stanje dolga državnega proračuna Republike Slovenije po nacionalni metodologiji (poročano v petem poglavju), ki je skladno z metodologijo Mednarodnega denarnega sklada (včasih poročano kot dolg neposrednih proračunskih uporabnikov Republike Slovenije). Z namenom lažjega mednarodnega primerjanja držav, je za vse države članice Evropske unije bila sprejeta metodologija evropskega sistema računov (ESA 95 in kasneje ESA 2010), ki med drugim predpisuje tudi enotno klasifikacijo institucionalnih sektorjev. V Republiki Sloveniji je bila institucionalna klasifikacija sprejeta z Uredbo o standardni klasifikaciji institucionalnih sektorjev (Ur.l. 13/2006 in Ur.l. 107/2013), ki celotno gospodarstvo države razvršča v: Nefinančne družbe (S.11), Finančne družbe (S.12), Država (S.13), Gospodinjstva (S.14) in Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva (S.15).

Sektor država je naprej razdeljen na štiri podsektorje:

S.1311	ENOTE CENTRALNE RAVNI DRŽAVE
S.13111	Neposredni uporabniki državnega proračuna
S.13112	Državni skladi
S.13113	Druge enote centralne ravni države
S.1312	ENOTE REGIONALNE RAVNI DRŽAVE
S.1313	ENOTE LOKALNE RAVNI DRŽAVE
S.13131	Neposredni uporabniki proračunov občin
S.13132	Skladi lokalne ravni države
S.13133	Druge enote lokalne ravni države
S.1314	SKLADI SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

¹⁴ Metodologija za izračun primanjkljaja in dolga sektorja država skladno z metodologijo Evropskega sistema računov (ESA 2010) je podrobneje opisana na

http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/javne_finance/tekoca_gibanja_v_javnih_financah/porocilo_o_pri_manjkljaju_in_dolgu_sektorja_drzave/.

Institucionalne enote so v sektorje razvrščene na podlagi narave dejavnosti posamezne institucionalne enote. V sektor država (S.13) se razvrščajo institucionalne enote, ki so po svoji dejavnosti netržni proizvajalci, katerih proizvodi in storitve so namenjeni individualni ali kolektivni potrošnji in se večinoma financirajo iz obveznih javnofinančnih dajatev oziroma manj kot 50 % svojih stroškov pokrivajo s tržnimi prodajami, ter institucionalne enote, ki se primarno ukvarjajo s prerazdeljevanjem narodnega dohodka in bogastva. Sektor država v skladu z metodologijo ESA 2010 torej sestavljajo institucionalne enote, ki so pravne osebe javnega prava in netržni proizvajalci.

Posledično, ko govorimo o institucionalnem sektorju država, moramo neposrednim proračunskim uporabnikom centralne in lokalnih ravni države ter socialnim skladom prišteti še večino javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij, ki več kot 50 % svojih odhodkov pokrivajo iz javnofinančnih virov (večina vrtcev, šol, univerz, bolnišnic, zdravstvenih domov, javnih zavodov s področja kulture, socialnega varstva, raziskovalne dejavnosti idr.). Po institucionalni klasifikaciji sta v sektor država vključeni tudi Slovenska odškodninska družba in Kapitalska družba v delu, ki financira Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

V dolg države je po metodologiji ESA 2010 vključen tudi dolg enotnega zakladniškega računa. Prav tako je vključena tudi udeležba Republike Slovenije v okviru Evropskega instrumenta za finančno stabilnost (EFSF) in Evropskega mehanizma za stabilnost (EMS).

Iz opisanih razlik klasifikacij sledi, da je termin država in njen dolg po metodologiji ESA 2010 širšega pomena in ni primerljiv z dolgom poročanim po nacionalni metodologiji.

Posebej je potrebno poročati tudi o dolgu s poroštvom in jamstvom države, ki so ga najele institucionalne enote, ki po institucionalni klasifikaciji ne sodijo v okvir sektorja države, vendar to ni del dolga sektorja države. Skladno z uredbami Sveta Evrope in metodologijo ESA 2010, dolg teh institucionalnih enot lahko potencialno postane dolg sektorja države samo v primeru, kadar le te ne odplačajo treh zaporednih anuitet.

II. Vrednotenje kategorij

V Sloveniji se na podlagi Zakona o javnih financah in Zakona o računovodstvu vodi računovodstvo po načelu denarnega toka, kar pomeni da se poslovni dogodki izkazujejo v času, ko pride do plačila. V nasprotju s tem pa metodologija ESA 2010 temelji na obračunskem načelu z izkazovanjem poslovnih dogodkov v času nastanka dogodka. Zaradi različnih načel izkazovanja je, za potrebe poročanja po metodologiji ESA 2010, potrebno izvršiti prevedbo izkazanih denarnih tokov v obračunsko kategorijo skladno z metodološkimi navodili ESA 2010. Zaradi tega mora Republika Slovenija izvesti popravke, ki zajemajo a) popravke za finančne transakcije, b) obračunske popravke, c) vključitev primanjkljaja/presežka institucionalnih enot, ki niso zajete v bilancah javnega financiranja in d) druge popravke.

III. Konsolidacija podatkov

Zaradi širšega pojma dolga države po metodologiji ESA 2010 je potrebno implementirati konsolidacijo, da se dolg prikaže v bolj pravilni velikosti in se »umetno« ne zvišuje. Dolg države po metodologiji ESA 2010 je konsolidiran, kar pomeni, da se dolg zmanjša za tisti del, ki ga institucionalne enote, ki spadajo v sektor država, izkazujejo do drugih institucionalnih enot v sektorju država (konsolidacija vrednostnih papirjev in kreditov med enotami).

IV. Razdelitev dolga po kategorijah

Ministrstvo za finance na svojih spletnih straneh poroča o dolgu državnega proračuna Republike Slovenije po naslednjih kategorijah, ki so v skladu z nacionalno metodologijo in je bila pripravljena na podlagi metodologije Mednarodnega denarnega sklada (GFS)¹⁵:

- a) *notranji dolg, ki se nadalje deli na kredite in vrednostne papirje in*
- b) *zunanjí dolg, ki se nadalje deli na kredite in vrednostne papirje.*

Po metodologiji ESA 2010 se vsak institucionalni sektor deli na naslednje finančne instrumente:

- AF2 Gotovina in vloge;
- AF33 Vrednostni papirji, ki niso delnice, brez izvedenih instrumentov;
- AF331 Kratkoročni;
- AF332 Dolgoročni;
- AF4 Krediti;
- AF41 Kratkoročni;
- AF42 Dolgoročni.

Z upoštevanjem metodologije ESA 2010 se dolg države poveča za stanje kovancev, finančnih lizingov in varščin iz naslova izvedenih finančnih instrumentov.

Od leta 2004 Slovenija redno dvakrat letno poroča o Primanjkljaju in dolgu države Evropskemu Statističnemu uradu in Evropski komisiji. Na podlagi medsebojno podpisanega memoranduma pri pripravi poročila za Slovenijo sodelujejo Banka Slovenije, Statistični urad in Ministrstvo za finance. Aprila 2015 je Ministrstvo za finance na svojih spletnih straneh objavilo Poročilo o primanjkljaju in dolgu države pripravljeno v skladu z metodologijo ESA 2010.

¹⁵ Dolg državnega proračuna RS v skladu z metodologijo GFS je prikazan v tabeli 11-3 v prilogi poročila.

7.1 EDP april 2015

V letu 2014 je Republika Slovenija prvič posredovala Poročilo o primanjkljaju in dolgu države z upoštevanjem novega Evropskega sistema računov 2010 (ESA-2010). Posledično, zaradi nove metodologije, sta bila primanjkljaj in dolg sektorja država za obdobje 2010 - 2013 revidirana za vključitev novih enot v sektor država, kar je vplivalo na povečanje stanja dolga za približno 0,3 odstotne točke BDP.

Tabela 7-1: Dolg države po metodologiji presežnega primanjkljaja in dolga (ESA – 2010)

v milijonih EUR

	2011	2012	2013	2014
S.13 Konsolidiran dolg države ¹⁶	17.133,87	19.336,36	25.427,13	30.132,64
S.1311 Enote centralne ravni države	16.525,77	18.749,60	24.873,03	29.525,23
- od tega: dolg državnega proračuna RS ¹⁷	15.156,76	16.836,12	21.995,52	26.015,11
S.1313 Enote lokalne ravni države	686,03	708,12	733,66	788,38
S.1314 Skladi socialnega zavarovanja	52,13	51,93	1,73	1,51
Konsolidacija med podsektorji države	130,06	173,30	181,28	182,49

Vir: MF in SURS.

Tabela 7-2: Dolg države po metodologiji presežnega primanjkljaja in dolga (ESA – 2010)

% BDP

	2011	2012	2013	2014
S.13 Konsolidiran dolg države	46,5	53,7	70,3	80,9
S.1311 Enote centralne ravni države	44,8	52,1	68,8	79,3
- od tega: dolg državnega proračuna RS	41,1	46,8	60,9	69,8
S.1313 Enote lokalne ravni države	1,9	2,0	2,0	2,1
S.1314 Skladi socialnega zavarovanja	0,1	0,1	0,0	0,0
Konsolidacija med podsektorji države	0,4	0,5	0,5	0,5

Vir: MF in SURS.

Z nastopom finančne krize leta 2009, večjimi primanjkljaji državnega proračuna in dodatnim zadolževanjem države, je stanje konsolidiranega dolga države v nadaljnjih letih raslo. Konsolidiran dolg sektorja države je konec leta 2013 znašal 25.427 milijonov EUR ali 70,3 % BDP. Najvišji delež k povečanju dolga v tem letu je prispevala dokapitalizacija bank, financiranje primanjkljaja državnega proračuna, predfinanciranje državnega proračuna in zadolževanje Družbe za upravljanje terjatev bank. V letu 2014 se je trend povečevanja dolga države nadaljeval in je konec leta znašal 80,9 % BDP. Dolg državnega proračuna Republike Slovenije predstavlja največji del dolga v podsektorju centralne države (88,1 %) in s tem tudi v konsolidiranem dolgu celotnega sektorja države (86,3 %). Zadolženost lokalne ravni države ostaja pri ravni 2 % BDP, dolg podsektorja skladov socialnega zavarovanja pa predstavlja finančni leasing ZZZS.

¹⁶ S.13 = S.1311 + S.1313 + S.1314 – (konsolidacija med podsektorji).

¹⁷ Dolg po nacionalni metodologiji.

V letu 2014 je znašal primanjkljaj sektorja države Republike Slovenije po ESA-2010 metodologiji -4,9 % BDP, kar je predvsem posledica enkratnih učinkov dokapitalizacije bank, ki je, v skladu z metodologijo, prikazana kot kapitalski transfer ter sprejetje Akcijskega načrta za izvršitev sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Ališić.

7.2 Pomoč evropskim državam

Bilateralna pomoč Republiki Grčiji

Z uradnim zaprosilom Grčije za finančno pomoč, na podlagi katerega je bil pripravljen mehanizem finančne pomoči v obliki bilateralnih posojil (Loan Facility Agreement – LFA), so se države članice evrskega območja in Mednarodni denarni sklad obvezali k zagotavljanju finančnih sredstev Grčiji, ki so se začela v letu 2010. Republika Slovenija je skupaj z državami članicami posojilodajalkami v obdobju od 18. 5. 2010 do 14. 12. 2012, skladno z oceno Evropske komisije, da Grčija izpolnjuje pogoje (program) ekonomskih politik, odobrila 1., 2., 3., 4., 5. in 6. tranšo posojila Grčiji v skupni višini 52,9 milijard EUR, pri čemer je delež Republike Slovenije v celotnem izplačilu vseh tranš posojila Grčiji znašal 0,498 %, kar v znesku znaša 263.684.711 EUR.

V obdobju od 15. 12. 2010 do konca leta 2014 je Republika Slovenija, vključujoč poračune obresti po 2. in 3. aneksu k posojilni pogodbi, prejela obresti v skupni višini 17.596.592 EUR.

Evropska mehanizma za pomoč

Z nastopom finančne krize leta 2010 so takratne države članice evrskega območja ustanovile začasni mehanizem za zaščito evra, t.j. Evropski instrument za finančno stabilnost (European Financial Stability Facility - EFSF), pri katerem so lahko države članice, ki se niso mogle zadolžiti na dolžniških trgih, prosile za finančno pomoč. Sklad je lahko najemal kredite in izdajal dolžniške finančne instrumente s poroštvom drugih držav članic evroobmočja v skupni višini do 441 milijard EUR. Delež Slovenije v EFSF je 0,4711 %, kar je enako deležu Republike Slovenije v kapitalu Evropske centralne banke. Sklad je bil ustanovljen za tri leta in je zagotovil finančna sredstva Grčiji, Irski in Portugalski. Udeležba Republike Slovenije v okviru odobrene finančne pomoči EFSF, katera se po metodologiji ESA 2010 prišteva v dolg države, znaša na koncu leta 2014 946,8 milijonov EUR kar predstavlja 3,1 % dolga države oziroma 2,5 % BDP.

Zaradi določenih omejitev in ovir pri delovanju začasnega mehanizma EFSF so se države članice evrskega območja oktobra 2012 odločile vzpostaviti stalni mehanizem za dolgoročno zaščito finančne stabilnosti območja evra, tj. Evropski mehanizem za stabilnost - EMS (European Stability Mechanism – ESM), ki je nadomestil Evropski instrument za finančno stabilnost (EFSF). Oba mehanizma še delujeta, tako EFSF kot tudi EMS. Družba EFSF bo izvajala že odobrene pomoči do zaključka programov, medtem ko novih pomoči več ne odobrava. EMS pa aktivno nadaljuje poslanstvo EFSF in zagotavlja finančno stabilnost s

pomočjo posojil, ki so vezana na stroge pogoje ekonomskih politik, nakupom vrednostnih papirjev na primarnem in sekundarnem trgu, preventivnim ukrepanjem na podlagi posebnega previdnostnega programa ter z zagotavljanjem pomoči finančnim institucijam preko posojil državam ali z direktnimi dokapitalizacijami finančnih institucij. Do konca leta 2014 je EMS zagotovil finančna sredstva Španiji (posojilo za dokapitalizacijo bank) in Cipru (posojilo za uravnavanje prevelike finančne izpostavljenosti grškemu gospodarstvu). EMS ima kapital v višini 80 milijard EUR in kapital na vpoklic v višini 620 milijard EUR. Do konca leta 2014 je Slovenija vplačala svoj delež kapitala, in sicer v višini 342,1 milijonov EUR, kar predstavlja 1,1 % dolga države oziroma 0,9 % BDP.

Vplačila kapitala v EMS in bilateralno posojilo Grčiji sta v proračunu Republike Slovenije evidentirana oziroma vključena kot »dano posojilo v tujino« v B bilanci proračuna (račun finančnih terjatev in naložb). Sredstva za te namene so tako zagotovljena s financiranjem izvrševanja proračuna Republike Slovenije v skladu z 81. čl. ZJF in v obsegu določenim z zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije, na podlagi programa financiranja državnega proračuna Republike Slovenije za dotično leto. Posledično se za njuno vsoto poveča dolg državnega proračuna in prav tako tudi dolg države, kar je v letu 2014 znašalo 605,8 milijonov EUR.

Povečanje dolga države iz naslova finančnih pomoči državam članicam EMU je na koncu leta 2014 znašalo 1.552,6 milijonov EUR, kar predstavlja 5,2 % v strukturi dolga države oziroma 4,2 % BDP.

Tabela 7-3: Pregled prispevkov Republike Slovenije

	<i>v milijonih EUR</i>			
	2011	2012	2013	2014
LFA Grčija	243,5	263,7	263,7	263,7
EFSF	81,7	708,3	898,3	946,8
EMS		136,8	273,7	342,1
Skupaj	325,2	1.108,8	1.435,7	1.552,6
Skupaj v % BDP	0,9%	3,1%	4,0%	4,2%
Skupaj v % Dolga države	1,1%	3,7%	4,8%	5,2%

Vir: MF in BS.

8 POROŠTVA IN JAMSTVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Določba 149. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91 s spremembami) dovoljuje poroštvo države le na podlagi zakona. S sprejemom dveh zakonov o izvajanju jamstvene sheme za pravne in fizične osebe, se je v letu 2009 uvedel tudi pojem jamstva, ki pa se glede obveznosti Republike Slovenije ne razlikuje od pojma poroštev.

Državna poroštva in jamstva ne predstavljajo dejanskih, temveč le potencialne obveznosti Republike Slovenije. Dejanske obveznosti postanejo šele takrat, ko primarni dolжник, kateremu je država porok, svoje obveznosti v dogovorjenem roku ne izpolni. Stanje državnih poroštev oziroma jamstev se vodi izvenbilančno na način, da se prikazuje stanje črpane in neplačane glavnice. Republika Slovenija lahko, če tako določa poroštvena pogodba, jamči tudi za druge obveznosti dolžnika, kot so npr. obresti in stroški.

8.1 Pravne podlage za izdajanje državnih poroštev

V sistemu izdajanja poroštev Republike Slovenije sta se razvila dva tipa poroštvnih zakonov, in sicer splošen poroštvni zakon in poseben poroštvni zakon.

8.1.1 Državna poroštva izdana na podlagi splošnih poroštvnih zakonov

Splošen poroštvni zakon je namenjen širšemu, določljivemu, krogu prejemnikov državnega poroštva. V takem zakonu so opredeljeni: postopek izdaje poroštva, postopek unovčitve poroštva ter določila o načinu uveljavljanja regresnega zahtevka poroka do dolžnika (postopek izterjave). Taki zakoni so:

- Zakon o merilih in postopku za dajanje poroštev Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 21/95 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZMPDP);
- Zakon o poroštvih Republike Slovenije za obveznosti gospodarskih družb iz poslov restrukturiranja dolgov (Uradni list RS, št. 69/94 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZPOGD);
- Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/09 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZJShemRS);
- Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije za fizične osebe (Uradni list RS, št. 59/09; v nadaljnjem besedilu: ZJShemFO);
- Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 109/08; v nadaljnjem besedilu: ZJF-D);
- Zakon o poroštvih Republike Slovenije za financiranje investicij gospodarskih družb (Uradni list RS št. 43/10 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZPFIGD);
- Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Uradni list RS, št. 110/2002 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZPRPGDT);

- Zakon o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (Uradni list RS, št. 61/00 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZPKEPS) in
- Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZUKSB).

Po ZMPDP in ZPOGD izdajanje državnih poroštev ni več mogoče, vendar sta veljavni še dve poroštvu iz tega naslova v višini 0,30 milijonov EUR. ZMPDP in ZPOGD sta v razmerju do Obligacijskega zakonika (Uradni list RS št. 97/07-uradno prečiščeno besedilo) posebna zakona (ti. *lex specialis*) in določata poseben način unovčenja poroštv. Unovčitev poroštv na podlagi teh dveh zakonov tako ni mogoča le na podlagi dejstva, da dolжник ni plačal dolgovanega zneska, kot to določa Obligacijski zakonik, temveč mora upnik, preden pozove k plačilu državo kot poroka, predhodno uporabiti vsa zavarovanja in mora pozivu poroka predložiti morebitne pravnomočne sodne odločbe iz naslova izterjave. Podobno lahko upnik na podlagi ZPOGD pozove državo kot poroka k plačilu le, če je bil nad dolžnikom uveden postopek prisilne poravnave ali stečaja. V primeru prisilne poravnave lahko upnik k plačilu pozove poroka šele, ko je prisilna poravnava potrjena, v primeru stečaja pa je nadaljnji pogoj za unovčenje državnega poroštv ta, da upnik dokaže, da je prijavil svojo celotno terjatev v stečajni postopek. Poziv upnika k plačilu države kot poroka pred stečajem ni mogoč.

Tudi po ZJShemRS ni mogoče več izdajati jamstev države, saj je bilo izdajanje le-teh zakonsko omejeno do 31. 12. 2010. Namen ZJShemRS je bil sprostitev kreditnega krča, ki je nastal zaradi finančne in gospodarske krize, kar je zmanjšalo dostopnost do virov poslovnih bank, s tem pa tudi manjši dotok denarja v gospodarstvo. Celotna jamstvena kvota po ZJShemRS je znašala 1.200,00 milijonov EUR. Do konca veljavnosti izdajanja jamstvenih shem tj. do 31. 12. 2010, je bilo dodeljene za 809,40 milijonov EUR jamstvene kvote, od katere so banke porabile 38,3 %. Banke so na podlagi razdeljenih kvot 428 podjetjem odobrile 581 kreditov v skupni višini 840,55 milijonov EUR, od tega je jamstvo Republike Slovenije znašalo 310,12 milijonov EUR. Na dan 31. 12. 2014 je bilo veljavnih še 108 kreditov 85 podjetij, v skupnem znesku jamstva Republike Slovenije v višini 37,27 milijonov EUR.

Izdajanje jamstev po ZJShemFO je bilo prav tako zakonsko omejeno do 31. 12. 2010, tako da izdajanje državnih jamstev na podlagi tega zakona ni več mogoče. Namen izdaje jamstev po ZJShemFO je bil omilitev posledic finančne krize, ki so nastale za nekatere skupine fizičnih oseb. ZJShemFO je predvideval razdelitev jamstvene kvote v višini 350,00 milijonov EUR, od tega 50,00 milijonov EUR za kategorijo brezposelnih kreditojemalcev. Do konca veljavnosti izdajanja jamstvenih shem tj. do 31. 12. 2010, je bilo dodeljene za 84,9 milijonov EUR jamstvene kvote, od katere so banke porabile v 22,7 %. Banke so na podlagi razdeljenih kvot odobrile 1.028 kreditov fizičnim oseb, in sicer v skupni višini 35,42 milijonov EUR, od tega je jamstvo Republike Slovenije znašalo 19,26 milijonov EUR. Na dan 31. 12. 2014 je bilo veljavnih še 230 kreditov fizičnih oseb v skupnem znesku jamstva Republike Slovenije v višini 2,94 milijonov EUR.

Do 31. 12. 2010 je bilo zakonsko omejeno tudi izdajanje poroštev finančnim institucijam po ZJF-D, s katerim se je med izrednimi razmerami zaradi finančne krize dovolilo dodatno

izdajanje državnih poroštev izven obsega, določenega z zakonom o izvrševanju proračuna, brez predhodnega rebalansa proračuna oziroma brez sprejetja posebnega zakona o poroštvu ali spremembe obsega državnih poroštev v zakonu o izvrševanju državnega proračuna. Predlagani ukrep je bil namenjen povečanju zaupanja v finančni sistem doma in v tujini ter večji dostopnosti dolžniškega kapitala s strani gospodarstva. ZJF-D je predvidel kvoto 12.000,00 milijonov EUR glavnice za obveznosti iz naslova zadolžitve kreditnih institucij, od katere je bilo izkoriščeno 18,3 %. Do 31. 12. 2010 so bila namreč izdana državna poročstva štirim bankam, in sicer v višini 2.200,00 milijonov EUR. Na dan 31. 12. 2014 sta bili veljavni še poročstva za obveznosti dveh bank, s stanjem v skupnem znesku 118,75 milijonov EUR, preostali dve poročstva sta zapadli v drugi polovici leta 2012, ker so obveznosti po pogodbah zapadle in sta banki svoje obveznosti poravnali.

Namen prvotnega ZPFIGD je bil podjetjem omogočiti lažji dostop do sredstev pri poslovnih bankah za izvedbo investicij, z novelo ZPFIGD v letu 2012 pa tudi za pridobitev obratnih sredstev. Zaradi prvovrstnega zavarovanja, kot je državno poročstvo, naj bi podjetja lažje prihajala do sredstev za financiranje razvojnih projektov in obratnih sredstev tudi v primeru, ko obstoječa sredstva v družbi ne zagotavljajo zavarovanj v skladu z običajno bančno prakso. Izdajanje državnih poroštev po ZPFIGD je omejeno s kvoto 1.000,00 milijonov EUR. Do konca leta 2014 je bilo na podlagi ZPFIGD sklenjenih devet državnih poroštev v višini 20,49 milijonov EUR, od tega je bilo v letu 2014 sklenjeno eno, in sicer v višini 5,60 milijonov EUR. Na dan 31. 12. 2014 so bila veljavna še vsa poročstva izdana po tem zakonu, stanje le-teh je znašalo 10,28 milijonov EUR.

ZPRPGDT omogoča različne vrste državnih pomoči podjetjem v težavah. Poleg kreditov, subvencij, subvencij obrestnih mer in kapitalskih naložb, lahko podjetje v težavah prejme tudi pomoč v obliki poročstva države. Državna pomoč po ZPRPGDT je enkratna pomoč, ki se v skladu z določbami tega zakona dodeli po načelu »enkrat in zadnjič«. Ponovna državna pomoč je sicer možna po obdobju desetih let od zaključenega prestrukturiranja oziroma od prvega izplačila državne pomoči, pred obdobjem desetih let se državna pomoč izjemoma lahko ponovno podeli, vendar pod natančno določenimi primeri, ki jih določa zakon. Če je državna pomoč dana veliki družbi ali višina državne pomoči presega 10,00 milijonov EUR, mora biti državna pomoč priglašena Evropski komisiji in Vlada Republike Slovenije lahko pomoč odobri šele, ko prejme odobritev dodelitve državne pomoči s strani Evropske komisije. Do 31. 12. 2014 je bilo na podlagi ZPRPGDT izdanih 30 državnih poroštev 17 podjetjem, od tega je bilo v letu 2014 izdano eno poročstvo v višini 0,50 milijonov EUR. Večina izdanih poroštev je že zapadlo oziroma so se unovčila, za poročstva izdana po ZPRPGDT je namreč značilna visoka stopnja unovčitev. Na 31. 12. 2014 je bilo tako veljavnih še 5 poroštev treh pravnih oseb, s stanjem poročstva 6,35 milijonov EUR.

ZPKEPS katerega glavni namen je zagotoviti izgradnjo elektrarn na Spodnji Savi ter izboljšati protipoplavno zaščito v Posavju je bil sprejet v letu 2000. S sprejetjem tega zakona se je določilo tudi pogoje za podelitev koncesije za energetska izkoriščanja spodnje Save ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar. Na podlagi tega zakona je bilo izdanih 6 državnih poroštev podjetju Infra d.o.o., v skupni višini 53,23 milijonov EUR, zadnje v letu

2011. Na dan 31. 12. 2014 sta bili veljavni še dve poroštvi, katerih stanje je znašalo 8,13 milijonov EUR.

V kategorijo splošnih poroštvenih zakonov sodijo tudi pravne podlage za državna poroštva po sporazumu Cotonou II. Z Notranjim sporazumom med predstavniki vlad držav članic o financiranju pomoči Skupnosti v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2008 – 2013, v skladu s Sporazumom o partnerstvu APK-ES in dodelitvi finančne pomoči čezmorskim državam in ozemljem, za katera se uporablja Četrty del Pogodbe ES (MNSFP) so se države članice obvezale, da bodo garant za posojila Evropski investicijski banki (v nadaljnjem besedilu: EIB) v sorazmerju s svojimi prispevki v kapitalu banke za vse finančne obveznosti, ki izhajajo iz posojilnih pogodb v omenjenih državah. Garancija držav članic je omejena na 75 % skupnega zneska posojil EIB iz lastnih sredstev, garancija pa krije vsa tveganja.

30. decembra 2010 sta bili v Uradnem listu RS št. 22/10 objavljeni ratifikaciji dveh mednarodnih pogodb povezanih s poroštvom Republike Slovenije za posojila EIB v afriških, karibskih in pacifiških državah ter v čezmorskih državah in ozemljih, in sicer Uredba o ratifikaciji Garancijske pogodbe med Kraljevino Belgijo, Republiko Bolgarijo, Češko republiko, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Republiko Estonijo, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Irsko, Italijansko republiko, Republiko Ciper, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Velikim vojvodstvom Luksemburg, Republiko Madžarsko, Malto, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Republiko Poljsko, Portugalsko republiko, Romunijo, Republiko Slovenijo, Slovaško republiko, Republiko Finsko, Kraljevino Švedsko, Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska ter EIB o posojilih, ki jih EIB da za investicijske projekte v afriških, karibskih in pacifiških državah ter v čezmorskih državah in ozemljih ter Uredba o ratifikaciji sporazuma o upravljanju zaostalih plačil med državami članicami in EIB, ki ureja postopke plačil in povračil iz garancij držav članic v korist EIB. Stanje državnih poroštev izdanih po sporazumu Cotonou II je na dan 31. 12. 2014 znašalo 0,93 milijonov EUR.

Proti koncu leta 2012 je bil sprejet ZUKSB katerega namen je krepitev stabilnosti bank zaradi ohranitve stabilnosti finančnega sistema v Republiki Sloveniji. Do 31. 12. 2014 je bilo na podlagi ZUKSB sklenjenih pet državnih poroštev v višini 2.593,20 milijonov EUR. Tri poroštva so bila sklenjena v letu 2013, dve poroštvi v višini 1.030,00 milijonov EUR za obveznosti iz naslova kreditov dveh bank in poroštvo v višini 1.011,60 milijonov EUR za obveznosti Družbe za upravljanje terjatev bank d.d. (v nadaljnjem besedilu: DUTB) iz naslova izdanih obveznic. V letu 2014 sta bili izdani dve poroštvi v skupni višini 551,60 milijonov EUR, in sicer za obveznosti DUTB iz naslova izdanih obveznic. Stanje državnih poroštev izdanih po ZUKSB je na dan 31. 12. 2014 znašalo 1.563,20 milijonov EUR.

8.1.2 Državna poroštva izdana na podlagi posebnih poroštvenih zakonov

Poseben poroštveni zakon je namenjen določenemu prejemniku poroštva. V takem zakonu so opredeljeni bistveni pogoji državnega poroštva, naziv prejemnika in višina poroštva. Na

podlagi posebnega zakona se običajno dodeli poroštvo pravni osebi javnega sektorja, oziroma pravni osebi, ki deluje v javnem interesu. Primeri takšnega poroštva so predvsem poroštenveni zakoni za Družbo za avtoceste v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: DARS), poroštenveni zakon za obveznosti Slovenske izvozne in razvojne banke, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SID banka), poroštenvena zakona za obveznosti Slovenske odškodninske družbe, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SOD), poroštenveni zakon za Termoelektrarno Šoštanj d. o. o. (v nadaljnjem besedilu: TEŠ) idr. V posebnih zakonih postopek unovčitve poroštva in način izterjave regresnega zahtevka nista posebej urejena (v smislu ti. *lex specialisa*). Regresna pravica poroka se v teh primerih uveljavlja na podlagi Obligacijskega zakonika, iz katerega izhaja, da ima porok zakonsko pravico, da mu dolжник povrne vse, kar je zanj plačal ter obresti do dneva plačila. Državna poroštva, ki so bila veljavna na dan 31. 12. 2014, se nanašajo na 33 posebnih zakonov.

V kategorijo posebnih poroštenvenih zakonov sodi tudi Zakon o poroštvu Republike Slovenije za zagotavljanje finančne stabilnosti v euroobmočju (Uradni list RS, št. 59/10 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZPZFSEu), ki ga je v letu 2010 sprejel Državni zbor Republike Slovenije. Z ZPZFSEu se ureja kapitalska udeležba Republike Slovenije v delniški družbi, ustanovljeni za namen zagotavljanja finančne stabilnosti v območju evra v skladu s sklepi Sveta Evropske unije (ECOFIN) z dne 10. maja 2010 in dajanje poroštev Republike Slovenije za obveznosti te družbe. Stanje teh poroštev je na dan 31. 12. 2014 znašalo 1.549,25 milijonov EUR.

8.2 Izdana poroštva in jamstva Republike Slovenije v letu 2014

V letu 2014 so bila, na podlagi treh različnih pravnih podlag, izdana 4 državna poroštva v skupni višini 557,70 milijonov EUR.

Tabela 8-1: Izdana poroštva RS v letu 2014 - po pravni podlagi

Poroštvo RS	Pogodbeni znesek v mio EUR
Poroštva po ZUKSB	551,60
Poroštva po ZPFIGD	5,60
Poroštva po ZPRPGDT	0,50
SKUPAJ	557,70

Vir: MF.

Največji delež izdanih poroštev v letu 2014 pripada poroštvom izdanim na podlagi ZUKSB. Država lahko na podlagi tega zakona izdaja poroštva za prevzete obveznosti DUTB in za obveznosti bank iz naslova zadolževanja pri Banki Slovenije iz naslova ukrepov za zagotavljanje potrebne likvidnosti bank v skrajni sili. V letu 2014 sta bili na podlagi ZUKSB dani dve poroštvu za obveznosti DUTB iz naslova izdaje obveznic, v višini 551,60 milijonov EUR, ki jih je DUTB izdala za financiranje odkupov terjatev bank.

Graf 8-1: Izdana poroštva RS v letu 2014 - po pravni podlagi

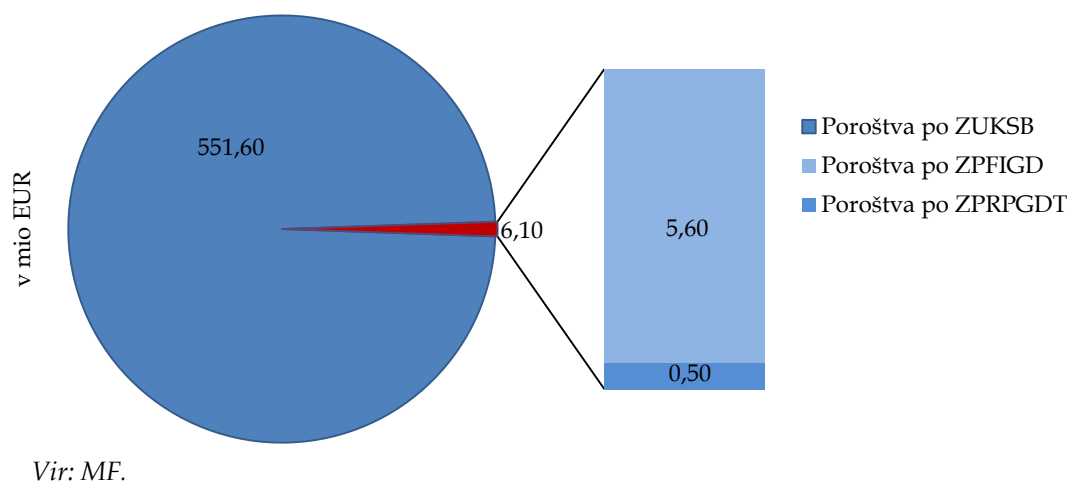
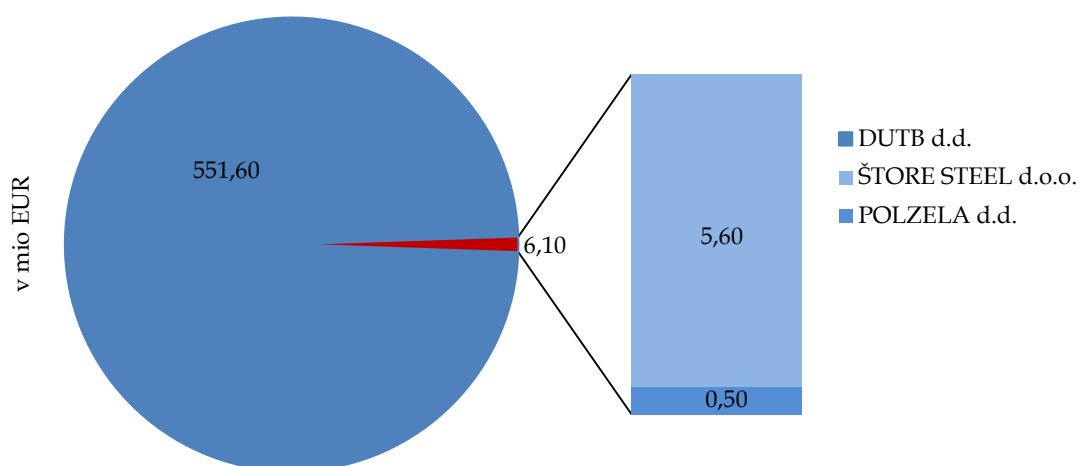

Tabela 8-2: Izdana poroštva RS v letu 2014 - po dolžniku

Dolžnik	Pogodbeni znesek v mio EUR
DUTB d. d.	551,60
ŠTORE STEEL d.o.o.	5,60
POLZELA d.d.	0,50
SKUPAJ	557,70

Vir: MF.

Graf 8-2: Izdana poroštva RS v letu 2014 - po dolžniku

V letu 2014 je bilo izdano še eno državno poroštvo po ZPFIGD v višini 5,60 milijonov EUR za obveznosti dolžnika Štore Steel podjetje za proizvodnjo jekel, d. o. o. in eno državno poroštvo po ZPRPGDT v višini 0,50 milijonov EUR za obveznosti dolžnika Polzela tovarna nogavic, d. d..

Republika Slovenija izdajo državnih poroštev regulira s kvotami, ki so določene v posameznem zakonu (npr. ZPZFSEu, Sporazum CotonouII, ZPFIGD) oziroma s kvoto za izdajo poroštev domačim podjetjem, ki je določena v vsakoletnem zakonu o izvrševanju proračuna.

Kvota, določena za obseg novo izdanih poroštev za leto 2014 je po 42. členu Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13 s spremembami; v nadaljnjem besedilu: ZIPRS1415) znašala 1.600,00 milijonov EUR. Od državnih poroštev izdanih v letu 2014 v to kvoto sodijo poroštva izdana po dveh splošnih zakonih ZPFIGD in ZPRPGDT, ne sodita pa poroštvi izdani po ZUKSB. Kvota po 42. členu ZIPRS1415 je bila tako v letu 2014 izkoriščena v višini 6,10 milijonov EUR oziroma 0,4-odstotno.

8.3 Unovčena poroštva in jamstva Republike Slovenije v letu 2014

Republika Slovenija je v letu 2014 izvedla plačila poroštvenih obveznosti v skupni višini 432,18 milijonov EUR, in sicer 428,22 milijonov EUR iz naslova poroštvenih obveznosti po ZUKSB za obveznosti Probanke d. d. in Factor banke d. d., 3,94 milijonov EUR za obveznosti pravnih oseb, ki so dobile jamstvo po ZJShemRS in 0,03 milijonov EUR za obveznosti fizičnih oseb, ki so dobile jamstvo po ZJShemFO.

Tabela 8-3: Unovčitve državnih poroštev in jamstev v letu 2014 – po pravni podlagi

Poroštvo RS	Unovčitev v mio EUR
Poroštva po ZUKSB.	428,22
Jamstva po ZJShemRS	3,94
Jamstva po ZJShemFO	0,03
SKUPAJ	432,18

Vir: MF.

Unovčitve državnih poroštev in jamstev, ki jih je Republika Slovenija izvršila v letu 2014 so bolj podrobno, glede na posameznega dolžnika, prikazane v spodnji preglednici.

Tabela 8-4: Unovčitve državnih poroštev in jamstev v letu 2014 – po dolžniku

Dolžnik	Unovčitev v mio EUR
PROBANKA D.D.	241,31
FACTOR BANKA D.D.	186,90
CIMOS d.d.	1,06
PINUS TKI d.d.	0,63
AVTO CELJE d.d.	0,40
ELEKTROKOVINA PN d.o.o.	0,25
TEHCENTER d.o.o.	0,24
GIMPEX d.o.o. Novo Mesto - v stečaju	0,21
ULTRAPAC d.d.	0,20
SVEA, d.d., Zagorje ob Savi - v stečaju	0,17
KAPIS d.o.o. - v stečaju	0,11
MOTUS CEE d.o.o.	0,10
POLZELA, d.d.	0,09
TERRA - R.B., d.o.o.	0,09
IPS d.o.o. Ljubljana	0,08
METEORIT d.o.o.- v stečaju	0,05
AVTOCENTER KOŠAK d.o.o.	0,05
NOVO ANALITICA, d.o.o.	0,04
DIMTEH d.o.o. - v stečaju	0,04
KOVAL, d.o.o.	0,04
13 M VENDI Murska Sobota d.o.o.	0,03
Jamstva po ZJShemFO	0,03
PRINT DIVISION d.o.o.-v stečaju	0,03
METEORIT GRADNJE, d.o.o. - v stečaju	0,02
6 M HOLDING d.o.o.	0,01
KRISTAL MARIBOR, d.d.	0,01
VAKO d.o.o.	0,01
Foto Tabor storitve in trgovina Zoran Markovič s.p. - v stečaju	0,00
SKUPAJ	432,18
<i>Vir: MF.</i>	

V letih od 2001 do 2009 je trend unovčitev državnih poroštev upadal, razen v letu 2005, saj so se v tem letu unovčila predvsem državna poročstva, dana v letih 2003 in 2004, podjetjem v težavah, na podlagi ZPRPGDT.

V letu 2010 se pojavi opazen porast unovčitev državnih poroštev, saj je prišlo tudi do unovčevanja jamstev, ki so bila, za namen omejevanja finančne krize, dana pravnim osebam po ZJShemRS in fizičnim osebam po ZJShemFO. Povečanje unovčitev poroštev je predvsem posledica unovčitev državnih jamstev za obveznosti podjetij, ki so dobila jamstvo po ZJShemRS. V letih 2011 in 2012 se je trend teh unovčitev še povečeval, saj se je zaradi splošne finančne in gospodarske krize veliko podjetij znašlo v likvidnostnih težavah. Unovčevanje jamstev po ZJShemRS v letu 2013 nekoliko upade vendar se nadaljuje. Na občutno zvišanje

unovčitev državnih poroštev v tem letu je vplivala unovčitev državnega porošstva za obveznosti podjetja Cimos d. d., danega na podlagi ZPRPGDT.

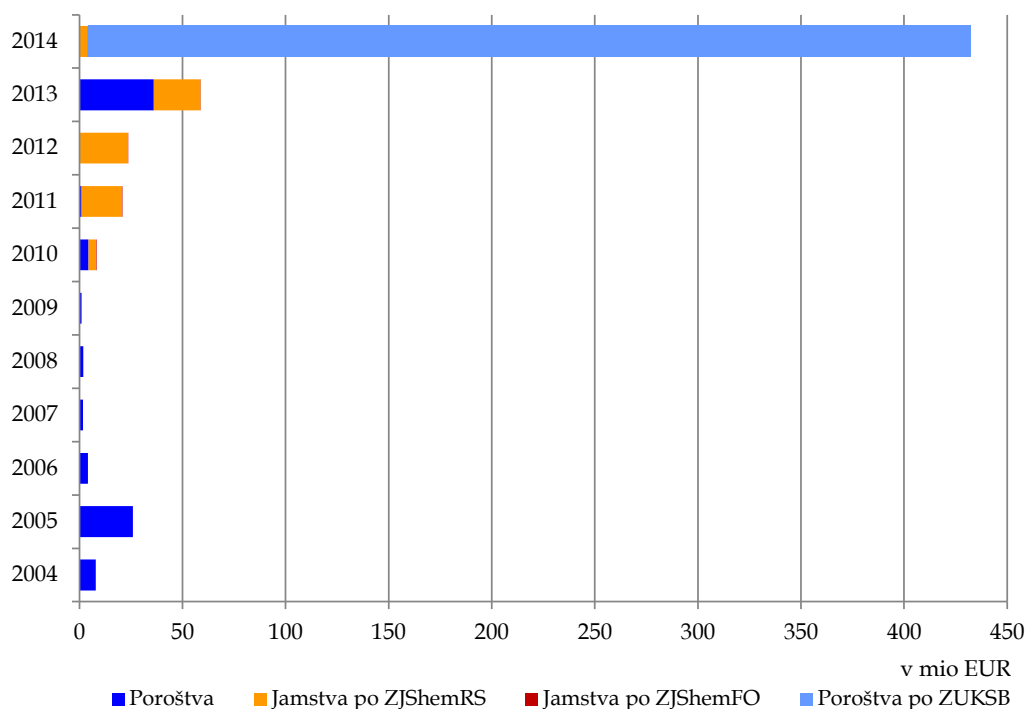
V letu 2014 so unovčitve državnih poroštev skokovito narasle, ker je Banka Slovenije državo pozvala k izpolnitvi poroštvne obveznosti po ZUKSB za Probanko d. d. v višini 241,31 milijonov EUR in Factor banko d.d. v višini 186,90 milijonov EUR, skupaj v višini 428,22 milijonov EUR kar predstavlja 99,08 % vseh unovčitev v tem letu. Preostanek unovčitev v tem letu je bil izvršen na podlagi ZJShemRS v višini 3,94 milijonov EUR in na podlagi ZJShemFO v višini 0,03 milijonov EUR.

Tabela 8-5: Unovčitve državnih poroštev in jamstev v letih 2004 - 2014

Leto	Poroštva	Poroštva po ZUKSB	Jamstva po ZJShemRS	Jamstva po ZJShemFO	SKUPAJ v mio EUR
2004	8,00	0,00	0,00	0,00	8,00
2005	25,96	0,00	0,00	0,00	25,96
2006	4,16	0,00	0,00	0,00	4,16
2007	1,78	0,00	0,00	0,00	1,78
2008	1,85	0,00	0,00	0,00	1,85
2009	1,07	0,00	0,00	0,00	1,07
2010	4,44	0,00	3,71	0,17	8,32
2011	1,00	0,00	19,66	0,17	20,83
2012	0,19	0,00	23,32	0,03	23,54
2013	36,15	0,00	22,59	0,03	58,76
2014	0,00	428,22	3,94	0,03	432,18

Vir: MF.

Graf 8-3: Unovčitve državnih poroštev in jamstev v letih 2004 do 2014

Vir: MF.

8.4 Izterjava terjatev regresnih zahtevkov iz unovčenih poroštev in jamstev Republike Slovenije v letu 2014

V letu 2014 je Republika Slovenija iz terjatev regresnih zahtevkov za unovčena državna poročstva in jamstva ter pripadajočih zamudnih obresti prejela skupaj 31.47 milijonov EUR.

Tabela 8-6: Izterjava terjatev regresnih zahtevkov v letu 2014

Dolžnik	Izterjava v mio EUR
Banke - poročstva po ZUKSB	27,27
Pravne osebe - jamstva po ZJShemRS	3,73
Ostala poročstva	0,45
Fizične osebe - jamstva po ZJshemFO	0,01
SKUPAJ	31,47

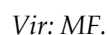
Tabela 8-7: Izterjava terjatev regresnih zahtevkov v letu 2014 – po dolžniku

Dolžnik	Izterjava v mio EUR
PROBANKA	23,74
FACTOR BANKA	3,53
CIMOS	1,06
DELO REVIJE	0,66
PINUS TKI	0,63
ELEKTROKOVINA PN	0,25
PLANIKA KRANJ	0,23
RATEČE PAPIR	0,22
HMEZAD ŽALEC	0,21
ULTRAPAC	0,20
VEGRAD	0,15
VIZING	0,07
ALPOS POSEBNE STORITVE	0,06
SGP ZASAVJE TRBOVLJE	0,05
DOM OPREMA	0,04
TOM	0,04
ATM SL	0,04
ALMONT PVC	0,04
KONSTRUKTOR TRANS	0,03
PRINT DIVISION	0,03
Fizične osebe po ZJShemFO	0,01
"Pravne osebe (izterjava pod 20 tisoč eur)	0,17
SKUPAJ	31,47

Vir: MF.

Najvišji znesek poplačil v letu 2014, v višini 27,27 milijonov EUR je Republika Slovenija prejela iz naslova terjatev, ki izhajajo iz unovčenih poroštev danih Probanki d. d. in Factor

Graf 8-4: Izterjava terjatev regresnih zahtevkov v letu 2014

V letih od 2004 do 2008 se stanje obveznosti dolžnikov zavarovanih z državnimi poroštvi konstantno povečuje in v letu 2008 predstavlja 12,4 % BDP. Zaradi izdajanja poroštev in jamstev za namen omejevanja učinkov finančne krize se je v letih 2009 in 2010 celotno stanje državnih poroštev in jamstev občutno zvišalo. Na dan 31. 12. 2009 je znašalo skupaj 7.142 milijonov EUR in je predstavljalo že 19,7 % BDP, medtem ko je v letu 2010 znašalo 7.748 milijonov EUR in je predstavljalo 21,4 % BDP. V letih 2011 in 2012 se je nekoliko znižalo in je v letu 2011 predstavljalo 19,0 % BDP in v letu 2012 18,1 % BDP. Znižanje v teh dveh letih je bilo v veliki meri posledica delnih odkupov obveznic bank, s čimer so banke zniževale nominalno vrednost izdanih obveznic zavarovanih s poroštvom Republike Slovenije po 86a. čl. ZJF-D ter zapadlosti obveznosti dveh bank, ki so dobile poroštvo po 86a. členu ZJF in so

svojo obveznost v letu 2012 poravnale skladno s pogodbo, ostali del znižanja stanja poroštev pa je bil posledica tako odplačevanj obveznosti dolžnikov kot unovčenj poroštev in jamstev Republike Slovenije. V letu 2012 je država ukrepom za omejevanje finančne in gospodarske krize, ki jih je pričela uvajati v letih od 2009 naprej, dodala nov ukrep, ki je vplival na povečanje stanja državnih poroštev v letu 2013, tj. sprejetje ZUKSB, na podlagi katerega so bila v letu 2013 izdana državna poročstva v višini 2.041,60 milijonov EUR. Tako je stanje državnih poroštev v tem letu doseglo najvišji delež v BDP, 22,8 %, saj je na dan 31. 12. 2013 znašalo 8.258 milijonov EUR.

V letu 2014 je na znižanje stanja državnih poroštev v največji meri vplivala unovčitev poroštev po ZUKSB za Factor banko d. d. in Probanko d. d. v skupni višini 428,22 milijonov EUR, medtem ko je na zvišanje stanja državnih poroštev v tem letu v največji meri vplivala izdaja državnih poroštev po ZUKSB za obveznosti DUTB v višini 551,60 milijonov EUR.

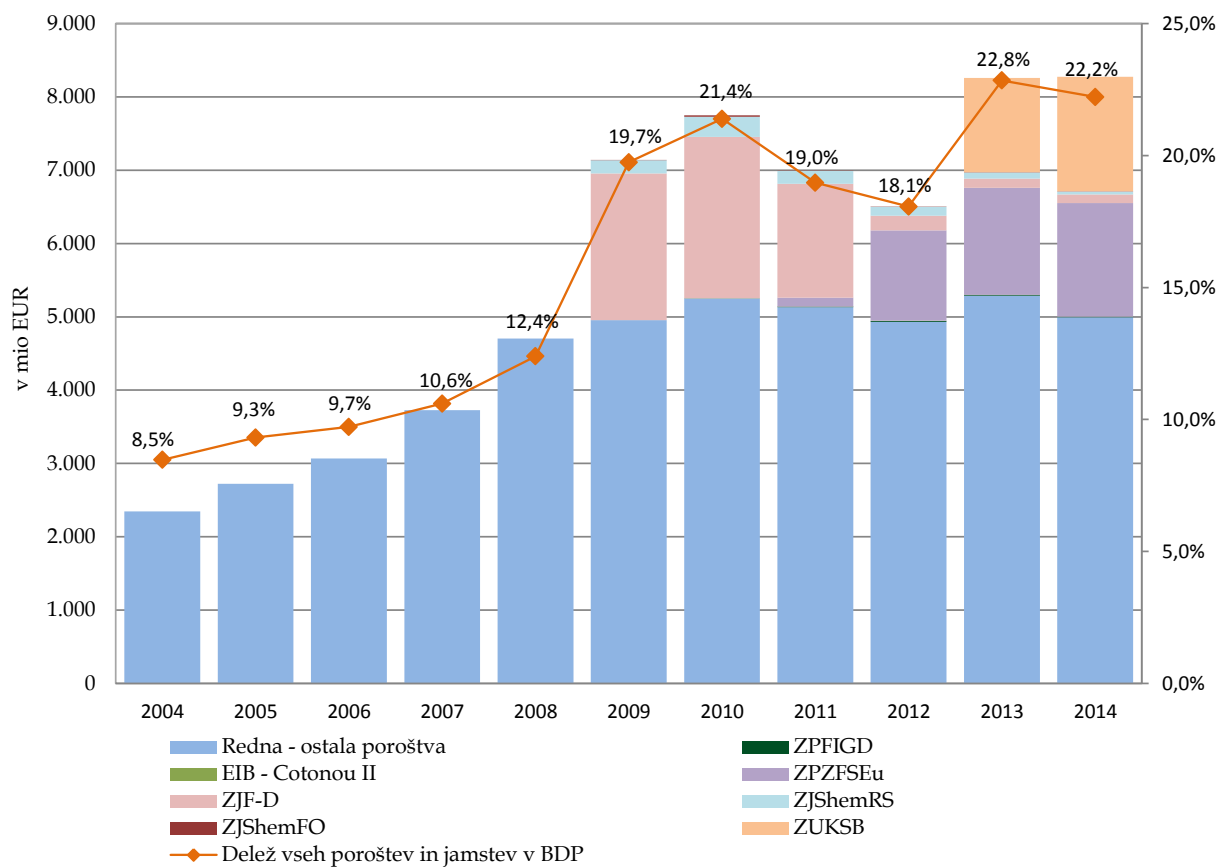
Stanje državnih poroštev je na dan 31. 12. 2014 znašalo 8.276 milijonov EUR, kar predstavlja 22,2 % BDP, od tega predstavlja 13,44% BDP stanje nekriznih poroštev in 8,78 % BDP stanje poroštev in jamstev izdanih za omejevanje učinkov finančne in gospodarske krize.

Tabela 8-8: Stanje državnih poroštev in jamstev v letih od 2004 do 2014

Leto	SKUPAJ VSA v mio EUR	SKUPAJ NEKRIZNA	Redna	ZPFI GD	EIB - Cotonou II	SKUPAJ KRIZNA	ZPZFSEu	ZJF-D	ZUKSB	ZJShem RS	ZJShem FO
2004	2.344,1	2.344,1	2.344,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2005	2.722,5	2.722,5	2.722,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2006	3.066,9	3.066,9	3.066,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2007	3.727,2	3.727,2	3.727,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2008	4.703,2	4.703,2	4.703,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2009	7.142,0	4.957,3	4.957,3	0,0	0,0	2.184,7	0,0	2.000,0	0,0	180,1	4,6
2010	7.747,7	5.253,2	5.253,2	0,0	0,3	2.494,5	0,0	2.200,0	0,0	276,4	18,1
2011	6.995,9	5.141,4	5.132,9	8,1	0,4	1.854,5	118,5	1.554,9	0,0	176,8	4,3
2012	6.505,8	4.946,1	4.932,5	13,1	0,5	1.559,7	1.232,3	200,0	0,0	123,6	3,8
2013	8.257,9	5.299,9	5.288,9	10,3	0,7	2.958,0	1.461,0	126,8	1.283,7	83,1	3,4
2014	8.275,7	5.004,3	4.993,0	10,3	0,9	3.271,4	1.549,3	118,8	1.563,2	37,3	2,9

Vir: MF.

Graf 8-3: Stanje državnih poroštev in jamstev v letih od 2004 do 2014 – delež v BDP

Vir: MF.

9 PRIMERJAVA NEKATERIH KAZALCEV DOLGA MED DRŽAVAMI EMU

Z umirjanjem na denarnih in finančnih trgih, upadom donosov in razmikov državnih obveznic pri večini držav evroobmočja, se je v letu 2014 v večini držav nadaljevala javnofinančna konsolidacija, vendar z manjšo intenziteto. Refinanciranje stanja dolga je po pričakovanju najvišje v državah z visokim stanjem dolga državnega proračuna (Grčija, Irska, Portugalska, Italija, Španija, Slovenija). V teh državah tudi v letu 2014 javnofinančni učinki niso zadoščali za zaključitev postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Stanje dolga v euroobmočju se povečuje tudi v letu 2014. Povečanje dolga je bilo večje v državah, ki so imele najbolj izrazite težave v bančnem sektorju in katerih upravljanje je v preteklih letih negativno vplivalo na javno-finančno situacijo v državi. Prav tako je na povečanje stanja dolga v letu 2014 vplival prehod na nov Evropski sistem računov 2010, v Sloveniji za 0,3 % BDP, največji učinek iz tega naslova pa je bil na Irskem, Luksemburgu in Cipru.

Tabela 9-1: Primerjava nekaterih kazalcev dolga med državami članicami EMU za leto 2014

Država	Dolg države v % BDP	Proračunski deficit/presežek v %	Obresti na dolg države v % BDP
Belgija	106,5	-3,2	3,1
Nemčija	74,7	0,7	1,7
Estonija	10,6	0,6	0,1
Irska	109,7	-4,1	4,0
Grčija	177,1	-3,5	3,9
Španija	97,7	-5,8	3,3
Francija	95,0	-4,0	2,2
Italija	132,1	-3,0	4,7
Ciper	107,5	-8,8	2,8
Latvija	40,0	-1,4	1,4
Litva	40,9	-0,7	1,6
Luksemburg	23,6	0,6	0,4
Malta	68,0	-2,1	2,9
Nizozemska	68,8	-2,3	1,4
Avstrija	84,5	-2,4	2,4
Portugalska	130,2	-4,5	5,0
Slovenija	80,9	-4,9	3,3
Slovaška	53,6	-2,9	1,9
Finska	59,3	-3,2	1,3

Vir: Eurostat 21.5.2015.

10 PRILOGA

10.1 Tabele

Tabela 10-1: Dolg državnega proračuna Republike Slovenije po letih, v %

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rezidenti	51,6	58,1	59,6	65,1	70,2	70,0	57,4	46,0	41,1	31,9	32,1	32,7	28,7	21,5
Nefinančne družbe	1,5	2,4	2,5	1,9	2,1	2,1	1,7	1,3	0,8	0,7	0,5	0,4	0,3	0,2
Banka Slovenije	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	1,5	0,1
Druge denarne finančne institucije	45,3	45,5	44,2	49,5	51,9	51,7	36,8	32,5	31,3	23,0	25,6	26,7	21,1	16,9
Drugi finančni posredniki	0,0	0,3	0,7	1,2	2,0	2,0	1,6	1,1	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,2
Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,1	0,0	0,1	0,1	0,6	1,5	1,1	1,0	0,7	0,6	0,3	0,3	0,2	0,2
Zavarovalnice in pokojninski skladi	2,9	6,7	8,1	8,6	9,6	9,5	7,7	7,3	6,5	6,0	4,5	4,3	3,2	2,3
Država	0,9	1,3	2,0	1,9	2,3	1,9	7,4	1,8	0,7	0,6	0,4	0,3	2,1	1,5
Gospodinjstva	0,3	1,1	1,6	1,4	1,2	1,0	0,8	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1
Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nerezidenti	48,4	41,9	40,4	34,9	29,8	30,0	42,6	54,0	58,9	68,1	67,9	67,3	71,3	78,5
Evropska unija	38,4	34,8	34,7	29,5	25,0	25,9	40,4	52,0	55,4	63,9	64,9	56,9	48,0	48,2
Tretje države in mednarodne organizacije	9,9	7,1	5,6	5,4	4,9	4,1	2,2	2,0	3,5	4,2	3,0	10,4	23,3	30,3

Vir: MF.

Tabela 10-2: Dolg državnega proračuna Republike Slovenije po letih, v % BDP

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupaj	26,2	26,1	24,5	24,1	23,9	23,3	21,0	18,9	30,6	32,8	41,1	46,8	60,9	69,8
Rezidenti	13,5	15,2	14,6	15,7	16,8	16,3	12,1	8,7	12,6	10,5	13,2	15,3	17,5	15,0
Nefinančne družbe	0,4	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Banka Slovenije	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,9	0,1
Druge denarne finančne institucije	11,9	11,9	10,8	11,9	12,4	12,0	7,7	6,1	9,6	7,6	10,5	12,5	12,8	11,8
Drugi finančni posredniki	0,0	0,1	0,2	0,3	0,5	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Zavarovalnice in pokojninski skladi	0,8	1,8	2,0	2,1	2,3	2,2	1,6	1,4	2,0	2,0	1,8	2,0	2,0	1,6
Država	0,2	0,3	0,5	0,5	0,6	0,4	1,6	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	1,3	1,0
Gospodinjstva	0,1	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nerezidenti	12,7	10,9	9,9	8,4	7,1	7,0	9,0	10,2	18,0	22,3	27,9	31,5	43,4	54,8
Evropska unija	10,1	9,1	8,5	7,1	6,0	6,0	8,5	9,8	17,0	21,0	26,7	26,6	29,2	33,7
Tretje države in mednarodne organizacije	2,6	1,9	1,4	1,3	1,2	1,0	0,5	0,4	1,1	1,4	1,2	4,9	14,2	21,1
BDP v milijonih EUR*	21.147	23.623	25.668	27.673	29.227	31.555	35.153	37.951	36.166	36.220	36.868	36.006	36.144	37.246

Vir: MF, SURS*

Tabela 10-3: Dolg državnega proračuna RS po letih v skladu z metodologijo GFS, v milijonih EUR

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
DOLG RS SKUPAJ	5.128,0	5.924,1	6.221,2	6.675,7	6.985,3	7.351,5	7.395,5	7.181,6	11.083,4	11.884,5	15.156,8	16.836,1	21.995,5	26.015,1
I. NOTRANJI DOLG	2.650,4	3.479,8	3.807,8	4.449,2	5.290,2	5.796,1	4.884,7	4.712,2	9.039,0	10.354,8	14.090,1	14.052,3	14.762,9	15.988,3
1. JAVNI SEKTOR	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. BANKA SLOVENIJE	33,1	31,9	29,6	28,9	30,7	29,0	27,3	28,1	27,7	29,4	30,2	29,6	28,4	28,5
3. POSLOVNE BANKE	401,4	424,5	342,7	327,9	438,4	297,7	718,3	238,7	118,6	64,0	351,9	783,4	665,1	596,7
3.1 Krediti	401,4	424,5	342,7	327,9	438,4	297,7	718,3	238,7	118,6	64,0	351,9	783,4	665,1	596,7
3.2 Neprenosljivi vrednostni papirji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. VREDNOSTNI PAPIRJI NA PRINOSNIKA	2.212,7	3.023,4	3.435,5	4.092,4	4.821,1	5.469,4	4.139,1	4.445,4	8.892,7	10.261,4	13.708,0	13.239,3	14.069,4	15.363,0
4.1 Kratkoročni papirji	226,2	359,8	323,4	325,1	329,9	342,4	148,5	89,3	739,5	25,0	28,2	705,3	603,9	894,8
4.2 Dolgoročni papirji	1.986,5	2.663,6	3.112,1	3.767,3	4.491,2	5.127,0	3.990,6	4.356,0	8.153,2	10.236,5	13.679,9	12.534,0	13.465,6	14.468,2
5. DRUGI DOMAČI UPNIKI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
II. ZUNANJI DOLG	2.477,6	2.444,3	2.413,4	2.226,5	1.695,1	1.555,4	2.510,8	2.469,4	2.044,3	1.529,7	1.066,6	2.783,8	7.232,6	10.026,9
1. MEDNARODNE ORGANIZACIJE	267,8	231,6	195,8	206,8	192,4	165,1	127,2	92,5	74,2	59,6	46,5	36,8	298,8	523,4
2. TUJE VLADE IN VLADNE AGENCIJE	28,3	25,5	22,8	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1
3. POSLOVNE BANKE	214,5	160,6	128,1	123,0	116,2	20,2	13,5	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. DRUGI TUJI UPNIKI	1.967,0	2.026,6	2.066,7	1.876,6	1.366,4	1.350,0	2.350,0	2.350,0	1.950,0	1.450,0	1.000,0	2.726,9	6.913,6	9.483,4

Vir: MF.

Tabela 10-4: Račun financiranja državnega proračuna Republike Slovenije 2001-2014 – zadolževanje, v tisoč EUR

Konto	Naziv konta	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
5000	Najeti krediti pri Banki Slovenije	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	69.102	101.869	31.541	61.524	61.045	61.864	60.925	0	0	0	0	510.000	50.000	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditojemalcih	0	0	0	0	0	0	440.000	55.000	0	0	0			
5004	Sredstva, pridobljena z izdajo vrednostnih papirjev	476.931	1.080.086	883.224	996.479	1.657.315	1.338.864	148.976	961.157	4.739.487	2.524.955	3.885.901	705.708	2.524.802	4.710.283
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	546.033	1.181.955	914.765	1.058.003	1.718.361	1.400.728	649.900	1.016.157	4.739.487	2.524.955	3.885.901	1.215.708	2.574.802	4.710.283
5010	Najeti krediti pri mednarodnih finančnih institucijah	24.765	3.472	3.407	43.219	5.773	8.628	0	0	0	0	0	0	270.000	230.000
5011	Najeti krediti pri tujih vladah	3.834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5012	Najeti krediti pri tujih poslovnih bankah in finančnih institucijah	18.438	18.245	30.728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5013	Najeti krediti pri drugih tujih kreditodajalcih	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5014	Sredstva, pridobljena z izdajo vrednostnih papirjev	532.065	0	0	0	0	0	199.736	0	0	0	0	1.731.702	4.163.217	2.554.931
501	ZADOLŽEVANJE V TUJINI	579.102	21.717	34.136	43.219	5.773	8.628	199.736	0	0	0	0	1.731.702	4.433.217	2.784.931
50	ZADOLŽEVANJE SKUPAJ	1.125.135	1.203.672	948.901	1.101.223	1.724.134	1.409.356	849.636	1.016.157	4.739.487	2.524.955	3.885.901	2.947.410	7.008.019	7.495.214

Vir: MF.

Tabela 10-5: Račun financiranja državnega proračuna Republike Slovenije 2001-2014 - odplačilo dolga, v tisoč EUR

Konto	Naziv konta	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
5500	Odplačila kreditov Banki Slovenije	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim Bankam	111.223	98.037	95.137	94.115	93.584	85.793	73.412	65.098	54.658	47.284	16.684	100.000	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5503	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	0	0	0	70.541	119.554	0	440.000	55.000	0	0	68.354	68.354	68.354
5504	Odplačila glavnice vrednostnih papirjev izdanih na domačem trgu	394.274	661.232	423.805	961.817	716.737	796.248	695.654	303.361	1.160.386	450.035	1.174.489	1.694.645	3.415.748
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	505.498	759.268	518.942	1.126.474	929.876	882.040	1.209.067	423.458	1.215.044	497.319	1.259.528	1.862.999	3.484.103
5510	Odplačila dolga mednarodnim finančnim institucijam	31.963	31.387	29.619	27.140	29.844	34.144	36.159	18.589	15.325	13.071	9.674	7.795	5.840
5511	Odplačila kreditov tujim vladam	9.624	3.470	3.269	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5512	Odplačila kreditov tujih poslovnih bank in finančnih institucij	60.127	37.613	6.842	6.761	95.954	6.749	6.749	6.749	0	0	0	0	0
5513	Odplačila kreditov drugih tujih kreditodajalcev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5514	Odplačila glavnice vrednostnih papirjev izdanih na tujih trgih	12.514	11.038	214.655	511.131	15.893	0	0	400.000	500.000	450.000	0	0	0
551	ODPLAČILA DOLGA V TUJINO	114.228	83.508	254.385	545.032	141.691	40.893	42.907	425.338	515.325	463.071	9.674	7.795	5.840
55	ODPLAČILA DOLGA SKUPAJ	619.725	842.777	773.327	1.671.506	1.071.567	922.933	1.251.974	848.796	1.730.369	960.390	1.269.201	1.870.794	3.489.942
	NETO ZADOLŽEVANJE	583.947	106.124	327.896	52.628	337.790	-73.297	-235.817	3.890.690	794.586	2.925.511	1.678.209	5.137.225	4.005.272

Vir: MF.

Tabela 10-6: Pregled vseh izdanih obveznic Republike Slovenije do 31. 12. 2014

Ime obveznice	Datum izdaje	Datum dospelja	Kuponi	Struktura instrumenta	Obrestna mera	Način izračuna obresti	Pravica do predčasnega odkupa	Obseg izdaje v OVL	Stanje dolga 31.12.2014 (v EUR)
RS01 - prestrukturiranje gospodarstva	30.06.1990	31.12.1997	30.6.,31.12.	Indeksiran (D)	8,00	Konformni	NE	200.000.000 DEM	0
RS02 - pospeševanje izvoza	01.10.1990	01.12.2000	1.4.,1.10.	Indeksiran (D)	9,50	Linearni	DA	220.000.000 DEM	0
RS03 - Irak, Angola, Kuba	01.01.1993	15.01.2000	15.1.,15.7.	Indeksiran (D)	7,00	Linearni	NE	28.000.000 EUR	0
RS04 - neizplačane devizne vloge bankam	04.04.1997	30.06.2022	31.5.,30.11.	Indeksiran (D)	8,00	Linearni	DA/delno ali v celoti	841.426.000 DEM	0
RS06 - izplačane devizne vloge bankam	29.05.1997	15.02.2015	15.2.,15.8.	Indeksiran (90%DPC)	3,00	Konformni	DA	44.386.200.000 SIT	0
RS08 - neizplačane devizne vloge občanom	30.06.1993	31.05.2003	31.05.,30.11.	Nespremenljiv	5,00	Linearni	NE	96.533.000 DEM	0
RS09	23.07.1997	24.07.2000	24.1.,24.7.	Spremenljiv	TOM + 6,00	Konformni	NE	25.551.000.000 SIT	0
RS10 - neizplačane devizne vloge bankam	15.10.1997	31.05.2007	31.05.	Indeksiran (TOM)	4,50	Konformni	DA/delno ali v celoti	52.189.610.000 SIT	0
RS12	29.05.1998	29.05.2002	29.5.	Spremenljiv	TOM + 4,50	Konformni	NE	9.632.810.000 SIT	0
RS13 - prestrukturiranje gospodarstva SRD	29.06.1998	29.06.2008	29.6.,29.12.	Indeksiran (D)	5,55	Linearni	DA	106.701.000 DEM	0
RS14	01.06.1999	01.06.2003	1.6.	Spremenljiv	TOM + 4,00	Konformni	NE	6.304.000.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija A	16.11.1995	15.10.2001	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	4,50	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija B	16.11.1995	15.07.1999	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	4,65	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija C	16.11.1995	15.10.2000	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	4,75	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija D	16.11.1995	15.10.2001	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	5,00	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija E	16.11.1995	15.10.2002	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	5,10	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija F	16.11.1995	15.07.2003	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	5,20	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija G	16.11.1995	15.10.2004	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	5,35	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija H	16.11.1995	15.10.2005	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	5,55	Konformni	DA	8.866.000.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija I	16.11.1995	15.10.2006	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	5,70	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija J	16.11.1995	15.10.2007	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	5,90	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija K	16.11.1995	15.10.2008	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	6,10	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija L	16.11.1995	15.07.2009	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	6,25	Konformni	DA	8.981.300.000 SIT	0

Ime obveznice	Datum izdaje	Datum dospelja	Kuponi	Struktura instrumenta	Obrestna mera	Način izračuna obresti	Pravica do predčasnega odkupa	Obseg izdaje v OVL	Stanje dolga 31.12.2014 (v EUR)
RS15 - sanacijske serija M	16.11.1995	15.10.2010	15.4.,15.10.	Indeksiran (TOM)	6,500	Konformni	DA	13.880.200.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija N	16.11.1995	15.07.2005	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	5,550	Konformni	DA	4.000.000.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija O	16.11.1995	15.07.2006	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	5,700	Konformni	DA	4.000.000.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija P	16.11.1995	15.07.2007	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	5,900	Konformni	DA	4.000.000.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija R	16.11.1995	15.07.2008	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	6,100	Konformni	DA	4.000.000.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija S	16.11.1995	15.07.2009	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	6,250	Konformni	DA	4.000.000.000 SIT	0
RS15 - sanacijske serija T	16.11.1995	15.07.2010	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	6,500	Konformni	DA	4.000.000.000 SIT	0
RS16	24.02.2000	24.02.2003	24.2.	Spremenljiv	TOM + 4,20	Konformni	DA	6.000.000.000 SIT	0
RS17	24.02.2000	24.02.2005	24.2.	Spremenljiv	TOM + 4,70	Konformni	NE	9.000.000.000 SIT	0
RS18	26.04.2000	26.04.2010	26.4.	Indeksiran (D)	6,000	Linearni	NE	50.000.000 EUR	0
RS19	24.07.2000	24.07.2003	24.7.	Spremenljiv	TOM + 4,20	Konformni	NE	6.000.000.000 SIT	0
RS20	01.12.2000	01.12.2003	1.12.	Spremenljiv	TOM + 4,20	Konformni	NE	6.000.000.000 SIT	0
RS21 - plačilo odškodnin za zaplenjeno premoženje	01.02.2001	01.03.2015	1.3.	Spremenljiv	TOM + 1,00	Konformni	NE	20.000.000.000 SIT	9.361.254
RS22	13.02.2001	13.02.2006	13.2.	Spremenljiv	TOM + 4,70	Konformni	NE	8.000.000.000 SIT	0
RS23	13.02.2001	13.02.2011	13.2.	Indeksiran (D)	6,000	Linearni	NE	40.000.000 EUR	0
RS24	13.03.2001	13.03.2004	13.3.	Spremenljiv	TOM + 4,20	Konformni	NE	11.000.000.000 SIT	0
RS25	18.04.2001	18.04.2006	18.4.	Spremenljiv	TOM + 4,70	Konformni	NE	8.000.000.000 SIT	0
RS26	01.06.2001	01.06.2011	1.6.	Indeksiran (D)	5,375	Linearni	NE	50.000.000 EUR	0
RS27	04.12.2001	04.12.2006	4.12.	Spremenljiv	TOM + 4,70	Konformni	NE	17.000.000.000 SIT	0
RS28	15.01.2002	15.01.2005	15.1.	Spremenljiv	TOM + 4,20	Konformni	NE	10.500.000.000 SIT	0
RS29	15.01.2002	15.01.2012	15.1.	Indeksiran (D)	5,375	Linearni	NE	55.000.000 EUR	0
RS30 - žrtve vojne in povojnega nasilja	01.01.2002	11.04.2002	11.4.	Spremenljiv	TOM + 1,00	Konformni	NE	30.000.000.000 SIT	0
RS31	15.01.2002	15.01.2007	15.1.	Spremenljiv	TOM + 4,70	Konformni	NE	2.947.680.000 SIT	0
RS32	15.01.2002	15.01.2012	15.1.	Indeksiran (D)	5,375	Linearni	NE	23.865.500 EUR	0
RS33	31.12.2001	20.01.2023	20.1.,20.4.,20.7.,20.10.	Indeksiran (D)	8,000	Linearni	NE	127.166.003 EUR	82.880.109
RS34	18.02.2002	18.02.2007	18.2.	Spremenljiv	TOM + 4,20	Konformni	DA	16.910.000.000 SIT	0

Ime obveznice	Datum izdaje	Datum dospetja	Kuponi	Struktura instrumenta	Obrestna mera	Način izračuna obresti	Pravica do predčasnega odkupa	Obseg izdaje v OVL	Stanje dolga 31.12.2014 (v EUR)
RS35	18.03.2002	18.03.2007	18.3.	Spremenljiv	TOM + 4,20	Konformni	DA	14.000.000.000 SIT	0
RS36	18.03.2002	18.03.2005	18.3.	Nespremenljiv	9,000	Linearni	NE	12.000.000.000 SIT	0
RS37	19.04.2002	19.04.2007	19.4.	Spremenljiv	TOM + 4,00	Konformni	DA	17.000.000.000 SIT	0
RS38	19.04.2002	19.04.2017	19.4.	Indeksiran (D)	5,625	Linearni	NE	217.855.700 EUR	217.815.700
RS39 - žrtve vojne in povojnega nasilja	11.04.2002	15.09.2008	15.9.	Spremenljiv	TOM + 1,00	Konformni	NE	30.000.000.000 SIT	767.270
RS40	31.05.2002	31.05.2007	31.5.	Spremenljiv	TOM + 3,90	Konformni	DA	15.000.000.000 SIT	0
RS42	15.07.2002	15.07.2005	15.7.	Nespremenljiv	9,00	Linearni	NE	12.000.000.000 SIT	0
RS43	15.10.2002	15.10.2007	15.10.	Spremenljiv	TOM + 3,00	Konformni	DA	15.600.000.000 SIT	0
RS44 - zamenjava RS15 G H I J K L M N O P R S T	08.11.2002	08.11.2012	8.11.	Nespremenljiv	6,650	Linearni	NE	2.964.930.000 SIT	0
RS45 - zamenjava RS15	08.11.2002	08.11.2005	8.11.	Nespremenljiv	8,200	Linearni	NE	12.112.490.000 SIT	0
RS46 - zamenjava RS15	08.11.2002	08.11.2007	8.11.	Indeksiran (TOM)	3,000	Linearni	DA	48.488.500.000 SIT	0
RS47 - zamenjava RS15	08.11.2002	08.11.2012	8.11.	Indeksiran (TOM)	3,250	Linearni	DA	60.524.470.000 SIT	0
RS48	02.12.2002	02.12.2012	2.12.	Indeksiran (D)	4,750	Linearni	NE	60.000.000 EUR	0
RS49	10.01.2003	10.01.2022	10.1.	Indeksiran (D)	4,750	Linearni	NE	29.788.960 EUR	29.632.020
RS50	24.02.2003	24.02.2013	24.2.	Indeksiran (D)	4,500	Linearni	NE	61.281.800 EUR	0
RS51	24.02.2003	24.02.2006	24.2.	Nespremenljiv	7,750	Linearni	NE	44.470.500.000 SIT	0
RS52	08.04.2003	08.04.2008	08.4.	Nespremenljiv	6,250	Linearni	NE	40.000.000.000 SIT	0
RS53	08.04.2003	08.04.2018	08.4.	Indeksiran (D)	4,880	Linearni	NE	100.000.000 EUR	79.290.900
RS15 - sanacijske serija U	15.07.2003	15.07.2010	15.1.,15.7.	Indeksiran (TOM)	4,500	Konformni	DA	1.814.800.000 SIT	0
RS54	15.10.2003	15.10.2013	15.10.	Nespremenljiv	5,750	Linearni	NE	30.000.000.000 SIT	0
RS55	11.02.2004	11.02.2007	11.2.	Nespremenljiv	5,000	Linearni	NE	40.000.000.000 SIT	0
RS56	11.02.2004	11.02.2009	11.2.	Nespremenljiv	4,875	Linearni	NE	50.000.000.000 SIT	0
RS57	15.03.2004	15.10.2014	15.10.	Nespremenljiv	4,875	Linearni	NE	90.000.000.000 SIT	0
RS58	17.01.2005	17.04.2008	17.1.	Nespremenljiv	3,250	Linearni	NE	99.330.000.000 SIT	0
RS59	17.01.2005	17.02.2016	17.1.	Nespremenljiv	4,000	Linearni	NE	1.121.325.495EUR	1.263.517.173
RS60	31.03.2005	31.03.2010	31.3.	Nespremenljiv	3,500	Linearni	NE	130.000.000.000 SIT	0

Ime obveznice	Datum izdaje	Datum dosvetja	Kuponi	Struktura instrumenta	Obrestna mera	Način izračuna obresti	Pravica do predčasnega odkupa	Obseg izdaje v OVL	Stanje dolga 31.12.2014 (v EUR)
RS61	23.01.2006	24.01.2011	23.1.	Nespremenljiv	3,250	Linearni	NE	139.200.000.000 SIT	0
RS62	23.01.2006	23.03.2017	23.3.	Nespremenljiv	3,500	Linearni	NE	130.000.000.000 SIT	788.794.815
RS63	06.02.2008	06.02.2019	6.2.	Nespremenljiv	4,375	Linearni	NE	1.090.950.000 EUR	1.117.149.000
RS64	05.02.2009	05.02.2012	5.2.	Nespremenljiv	4,250	Linearni	NE	1.000.000.000 EUR	0
RS65	02.04.2009	02.04.2014	2.4.	Nespremenljiv	4,375	Linearni	NE	1.500.000.000 EUR	0
RS66	09.09.2009	09.09.2024	9.9.	Nespremenljiv	4,625	Linearni	NE	1.500.000.000 EUR	1.500.000.000
RS67	26.01.2010	26.01.2020	26.01.	Nespremenljiv	4,125	Linearni	NE	1.619.589.000 EUR	1.645.715.000
RS68	17.03.2010	17.03.2015	17.03.	Nespremenljiv	2,750	Linearni	NE	1.097.058.000 EUR	1.097.058.000
RS69	18.01.2011	18.01.2021	18.1.	Nespremenljiv	4,375	Linearni	NE	1.605.866.000 EUR	1.605.866.000
RS70	30.03.2011	30.03.2026	30.3.	Nespremenljiv	5,125	Linearni	NE	1.500.000.000 EUR	1.500.000.000
RS71	08.04.2014	08.04.2021	8.4.	Nespremenljiv	3,000	Linearni	NE	1.000.000.000 EUR	1.000.000.000
RS72	08.04.2014	09.10.2017	9.10.	Nespremenljiv	1,750	Linearni	NE	1.033.746.000 EUR	1.033.746.000
RS73	04.11.2014	25.03.2022	4.11.	Nespremenljiv	2,250	Linearni	NE	1.000.000.000 EUR	1.000.000.000
EUROBOND - USD	06.08.1996	06.08.2001	6.2.,6.8.	Nespremenljiv	7,000	Linearni	NE	325.000.000 USD	0
EUROBOND - DEM	16.06.1997	16.06.2004	16.6.	Nespremenljiv	5,750	Linearni	NE	400.000.000 USD	0
EUROBOND - EUR	27.05.1998	27.05.2005	27.5.	Nespremenljiv	5,370	Linearni	NE	500.000.000 EUR	0
EUROBOND - EUR	18.03.1999	18.03.2009	18.3.	Nespremenljiv	4,880	Linearni	NE	400.000.000 EUR	0
EUROBOND - EUR	24.03.2000	24.03.2010	24.3.	Nespremenljiv	6,000	Linearni	NE	500.000.000 EUR	0
EUROBOND - EUR	11.04.2001	11.04.2011	11.4.	Nespremenljiv	5,375	Linearni	NE	450.000.000 EUR	0
SLOBOND4	22.03.2007	22.03.2018	22.3.	Nespremenljiv	4,000	Linearni	NE	1.000.000.000 EUR	1.000.000.000
USD BOND 5,5% 26/10/22	26.10.2012	26.10.2022	26.4.,26.10.	Nespremenljiv	5,500	Linearni	NE	2.250.000.000 USD	1.726.916.878
USD BOND 4,75% 10/5/18	10.05.2013	10.05.2018	10.5., 10.11.	Nespremenljiv	5,750	Linearni	NE	1.000.000.000 USD	767.636.447
USD BOND 5,85% 10/5/23	10.05.2013	10.05.2023	10.5., 10.11.	Nespremenljiv	5,500	Linearni	NE	2.500.000.000 USD	1.919.091.118
USD BOND 4,125% 18/2/19	18.02.2014	18.02.2019	18.2., 18.8.	Nespremenljiv	4,130	Linearni	NE	1.500.000.000 USD	1.101.321.586
USD BOND 5,85% 10/5/23	18.02.2014	18.02.2024	18.2., 18.8.	Nespremenljiv	5,250	Linearni	NE	2.000.000.000 USD	1.468.428.781
EUROBOND 4,7% 1/11/16	22.11.2013	01.11.2016	1.11.	Nespremenljiv	4,700	Linearni	NE	1.500.000.000 EUR	1.500.000.000
NFA USD - 1	11.06.1996	12.06.1998	11.6.,11.12.	Spremenljiv	LIBOR+0,8	Linearni	DA	426.272.000 USD	0
NFA DEM - 1	12.06.1996	13.06.1998	11.6.,11.12.	Spremenljiv	LIBOR+0,8	Linearni	DA	161.674.000 DEM	0

Ime obveznice	Datum izdaje	Datum dospetja	Kuponi	Struktura instrumenta	Obrestna mera	Način izračuna obresti	Pravica do predčasnega odkupa	Obseg izdaje v OVL	Stanje dolga 31.12.2014 (v EUR)
					1				
NFA USD - 2	11.06.1996	27.12.2006	11.6.,17.12.	Spremenljiv	LIBOR+0,8 1	Linearni	DA	219.895.000 USD	0
NFA DEM - 2	11.06.1996	27.12.2006	11.6.,17.12.	Spremenljiv	LIBOR+0,8 1	Linearni	DA	93.814.000 DEM	0
SKUPAJ									23.454.988.051

Vir: MF.

Tabela 10-7: Struktura dolga državnega proračuna Republike Slovenije glede na ročnost ob izdaji, v %

Kategorija	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dolg skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100	100	100
I. NOTRANJI DOLG	51,7	58,7	61,2	66,6	75,7	78,8	66,0	65,6	81,6	87,1	93,0	83,6	67,1	61,5
1. Kratkoročni	4,5	6,1	5,2	4,9	4,7	4,7	8,0	2,0	6,7	0,2	0,2	4,2	2,7	3,4
2. Dolgoročni	47,2	52,7	56,0	61,8	71,0	74,2	58,1	63,6	74,9	86,9	92,8	79,4	64,4	58,0
II. ZUNANJI DOLG	48,3	41,3	38,8	33,4	24,3	21,2	34,0	34,4	18,4	12,9	7,0	16,4	32,9	38,5
1. Kratkoročni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Dolgoročni	48,3	41,3	38,8	33,4	24,3	21,2	34,0	34,4	18,4	12,9	7,0	16,4	32,9	38,5

Vir: MF.

10.2 Standardna klasifikacija institucionalnih sektorjev (SKIS)

Standardna klasifikacija institucionalnih sektorjev je obvezen nacionalni standard držav članic Evropske unije za namene evidentiranja, obdelovanja, analiziranja, posredovanja in izkazovanja statističnih podatkov, ki so pomembni za enakovredno primerjavo in spremljanje gospodarskih stanj in gibanj v državah članicah.

Standardna klasifikacija institucionalnih sektorjev, kot jo določajo Uredbe EU, in po kateri je Republika Slovenija zavezana poročati od njenega vstopa v Evropsko unijo, se je s sprejetjem Uredbe Sveta (ES) št. 549/2013 21. maja 2013 dopolnila oziroma razširila skladno z metodologijo ESA2010 (prikazano v nadaljevanju). Poročanje po zadnji spremembi stopi v veljavo z letom 2014.

SKIS¹⁶ razdeli gospodarstvo Slovenije in tujino na naslednje sektorje in podsektorje:

S.1 – GOSPODARSTVO SLOVENIJE

- S.11 – **Nefinančne družbe** so vsi subjekti, priznani kot neodvisne pravne osebe, ki so tržni proizvajalci in katerih glavna dejavnost je proizvodnja blaga in nefinančnih storitev.
- S.12 – **Finančne družbe** sestavljajo institucionalne enote, ki so neodvisne pravne osebe in tržni proizvajalci katerih glavna dejavnost je proizvodnja finančnih storitev. Tovrstne institucionalne enote so vse družbe in neprave družbe, ki se v glavnem ukvarjajo s finančnim posredovanjem (finančni posredniki) in/ali pomožnimi finančnimi dejavnostmi (izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti). Vključene so tudi institucionalne enote, ki zagotavljajo finančne storitve, kadar se večina transakcij z njihovimi sredstvi ali obveznostmi ne izvaja na odprtih trgih. Sektor finančnih družb se deli na naslednje podsektorje:
 - S.121 – **Centralna banka** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe, katerih glavna funkcija je izdajanje denarja, vzdrževanje notranje in zunanje vrednosti denarja in posedovanje celote ali dela mednarodnih rezerv države;
 - S.122 – **Družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe, razen tistih, ki se razvrščajo v podsektorja centralna banka in skladi denarnega trga, ki se v glavnem ukvarjajo s finančnim posredništvom in poslujejo tako, da od institucionalnih enot, torej ne samo od denarnih finančnih institucij, sprejemajo vloge in/ali zelo podobne nadomestke za vloge in za svoj račun dajejo posojila in/ali investirajo v vrednostne papirje;
 - S.123 – **Skladi denarnega trga (MMF)** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe (razen tistih, ki se razvrščajo v podsektorja centralna banka in kreditne institucije), ki se v glavnem ukvarjajo s finančnim posredovanjem.

¹⁶ Bolj podrobna definicija posameznih sektorjev je zapisana na domači strani Statističnega urada Republike Slovenije.

Poslujejo tako, da izdajajo delnice ali enote investicijskih skladov kot zelo podoben nadomestek za vloge od institucionalnih enot in za lastni račun investirajo v glavnem v delnice/enote skladov denarnega trga, kratkoročne dolžniške vrednostne papirje in/ali vloge;

- S.124 – **Investicijski skladi, razen MMF** vključuje vse kolektivni investicijski sistemi (razen tistih, ki se razvrščajo v podsektor skladi denarnega trga), ki se v glavnem ukvarjajo s finančnim posredovanjem. Poslujejo tako, da izdajajo delnice ali enote investicijskih skladov, ki niso zelo podoben nadomestek za vloge, in za lastni račun investirajo v glavnem v finančna sredstva, ki niso kratkoročna finančna sredstva, in v nefinančna sredstva (običajno nepremičnine);
- S.125 – **Drugi finančni posredniki, razen zavarovalnih družb in pokojninskih skladov** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe, ki se v glavnem ukvarjajo s finančnim posredovanjem, tako da od institucionalnih enot prevzemajo obveznosti v oblikah, ki niso gotovina, vloge ali delnice investicijskih skladov ali povezane s shemami zavarovanja ter pokojninskimi in standardiziranimi jamstvenimi shemami;
- S.126 – **Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe, ki se v glavnem ukvarjajo z dejavnostmi, tesno povezanimi s finančnim posredništvom, same pa niso finančni posredniki;
- S.127 – **Lastne finančne institucije in posojilodajalci** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe, ki se ne ukvarjajo s finančnim posredovanjem ali opravljanjem pomožnih finančnih storitev in v katerih se večina transakcij z njihovimi sredstvi ali obveznostmi ne izvaja na odprtih trgih;
- S.128 – **Zavarovalne družbe (IC)** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe, ki se v glavnem ukvarjajo s finančnim posredništvom kot posledica združevanja tveganj v glavnem v obliki neposrednega zavarovanja ali pozavarovanja;
- S.129 – **Pokojninski skladi (PF)** vključuje vse finančne družbe in neprave družbe, ki se v glavnem ukvarjajo s finančnim posredništvom kot posledica združevanja socialnih tveganj in potreb zavarovancev (socialno zavarovanje). Pokojninski skladi podobno kot sistemi socialnega zavarovanja zagotavljajo dohodek po upokojitvi in pogosto pokojnine za smrt in invalidnost.
- S.13 – **Država** zajema vse institucionalne enote, ki so drugi netržni proizvajalci katerih proizvodnja je namenjena individualni in kolektivni potrošnji in se financirajo pretežno z obveznimi plačili enot, ki pripadajo drugim sektorjem, in/ali vse institucionalne enote, ki se ukvarjajo večinoma s preraždeljevanjem nacionalnega dohodka in bogastva.
 - S.1311 – **Centralna država (razen skladov socialne varnosti)**
 - S.1312 – **Regionalna država**
 - S.1313 – **Lokalna država (razen skladov socialne varnosti)**
 - S.1314 – **Skladi socialne varnosti**
- S.14 – **Gospodinjstva** zajema posameznike in skupine posameznikov kot potrošnike ali kot podjetnike, ki proizvajajo tržno blago ter nefinančne in finančne storitve.

- S.15 - **Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva** zajema nepridobitne institucije, ločene pravne osebe, ki opravljajo storitve za gospodinjstva in so zasebne druge netržne proizvajalke.

S.2 TUJINA

- S.21 - **Države članice ter institucije in organi Evropske unije** sestavljajo gospodarske enote, ki imajo svoje središče ekonomske dejavnosti znotraj teritorija Evropske unije.
- S.22 - **Države nečlanice in mednarodne organizacije, ki niso rezidenčne v Evropski uniji** sestavljajo gospodarske enote, ki imajo svoje središče ekonomske dejavnosti zunaj teritorija Evropske unije in mednarodne organizacije.